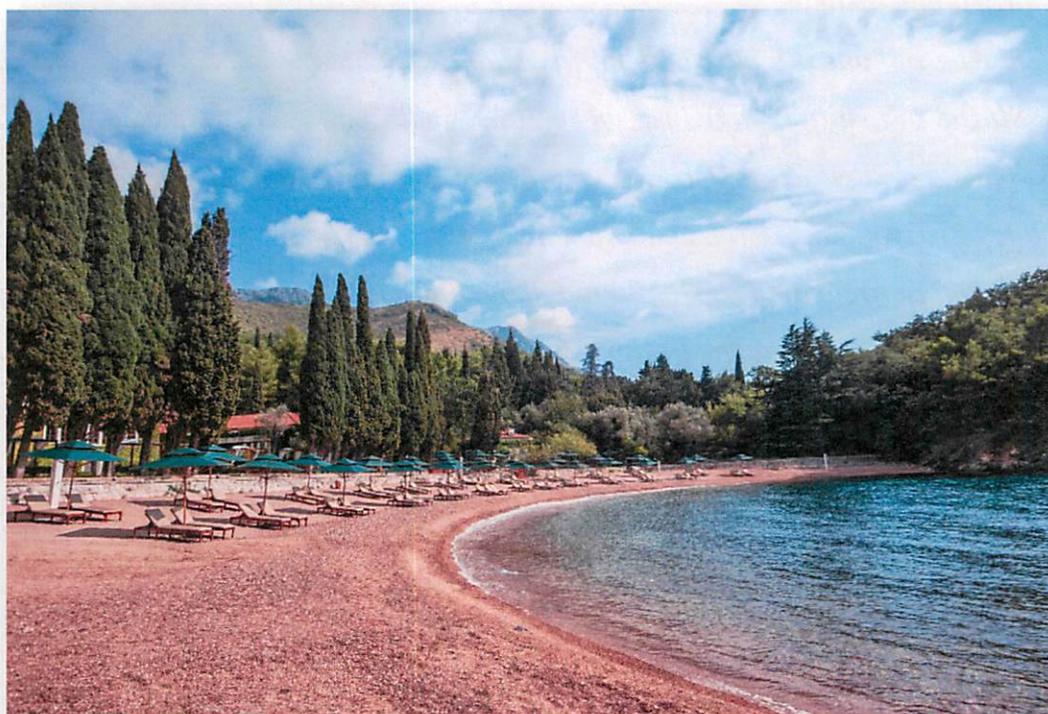

**JAVNO PREDUZEĆE ZA UPRAVLJANJE
MORSKIM DOBROM CRNE GORE**

**Izvještaj o radu
Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom
Crne Gore za 2022. godinu**

Budva, maj 2023. godine

Sadržaj

I. UVOD	3
II. PROGRAMSKE AKTIVNOSTI JAVNOG PREDUZEĆA PO ORGANIZACIONIM JEDINICAMA	4
1. Služba za ustupanje na korišćenje morskog dobra i upravljanje lukama	4
<i>Ustupanje na korišćenje morskog dobra</i>	4
<i>Investicioni ugovori:</i>	7
<i>Upravljanje lukama</i>	9
2. Služba za kontrolu morskog dobra	15
3. Službe za zaštitu i održivi razvoj za 2022. godinu	21
<i>Kupališta – Plava Zastavica</i>	21
<i>Održivi razvoj</i>	30
4. Služba za uređenje i izgradnju morskog dobra	39
5. Služba za opšte i pravne poslove	90
<i>Odlučivanje i pravna zaštita</i>	90
<i>Javne nabavke</i>	93
6. Pregled mediskih i marketing aktivnosti Javnog preduzeća	96
7. Ekonomsko-finansijska služba	101
III. PLAN I CILJEVI	132

I. UVOD

Ovaj dokument predstavlja Izvještaj o radu Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore za 2022.godinu. Podnošenjem ovog Izvještaja Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore (u daljem tekstu: Javno preduzeće) ispunjava svoju zakonsku obavezu izvještavanja. Izvještaj sadrži podatke o realizaciji Plana korišćenja sredstava Javnog preduzeća, radu Upravnog odbora, ustupanju na korišćenje djelova morskog dobra, saradnji sa međunarodnim i domaćim organizacijama i drugim aktivnostima koje je Javno preduzeće realizovalo u toku godine. U Izvještaju su sumirane važne aktivnosti i rezultati postignuti tokom 2022.godine.

Polazeći od „Odluke o osnivanju Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore“ („Sl.list RCG“ br.25/92), očekivanja od Javnog preduzeća su da vrši zaštitu, uređenje i unapređenje korišćenja morskog dobra, da Vladi Crne Gore, građanima i drugim zainteresovanim stranama ukazuje na značaj postojanja i da svojim djelovanjem daje primjer uzorne organizacije.

Vlada Crne Gore je 04.03.2021. godine donijela Rješenje o imenovanju direktora Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, broj:04-1032/4, a Rješenjem Vlade Crne Gore broj: 04-1684/4 od 08.04.2021.godine imenovan je predsjednik i četiri člana Upravnog odbora Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore.

Ovim izvještajem obuhvaćeni su poslovi koji su se obavljali u okviru šest organizacionih jedinica-sluzbi Javnog preduzeća: Služba za ustupanje na korišćenje morskog dobra i upravljanje lukama, Služba za kontrolu morskog dobra, Služba za zaštitu i održivi razvoj morskog dobra, Služba za uređenje i izgradnju morskog dobra, Služba za opšte i pravne poslove i Ekonomsko-finansijska služba.

Izvještaj o radu Javnog preduzeća za 2022.godinu sadrži četiri dijela :

- Prvi dio predstavlja uvod.
- Drugi dio se odnosi na programske aktivnosti koje je Javno preduzeće ostvarilo u 2022.godini i podijeljen je po aktivnostima organizacionih jedinica u Javnom preduzeću.
- Treći dio se odnosi na plan i ciljeve koji su postavljeni za narednu 2023.godinu.

II. PROGRAMSKE AKTIVNOSTI JAVNOG PREDUZEĆA PO ORGANIZACIONIM JEDINICAMA

1. Služba za ustupanje na korišćenje morskog dobra i upravljanje lukama

Ustupanje na korišćenje morskog dobra

Javno preduzeće je postupajući shodno zakonom utvrđenim nadležnostima, uz prethodnu saglasnost Vlade Crne Gore, u pripremi turističke sezone sprovedo postupke za davanje u zakup djelova državne imovine prema Programu privremenih objekata u zoni morskog dobra za period 2019-2023. godine, Atlasu crnogorskih plaža i kupališta i Programu objekata obalne infrastrukture.

Javno preduzeće je u periodu januar-decembar 2022.godine sprovedo 32 Javna poziva za ustupanje slobodnih djelova morskog dobra – kupališta, te privremenih lokacija i objekata predviđenih Programom privremenih objekata u zoni morskog dobra, te Programom objekata obalne infrastrukture. Od čega 9 javnih poziva za prikupljanje ponuda, a 23 javna poziva za javno nadmetanje.

Javno preduzeće je postupalo shodno izmjenama i dopunama Atlasu crnogorskih plaža i kupališta, kao i izmjenama i dopunama Programa privremenih objekata u zoni morskog dobra iz aprila i avgusta mjeseca 2022.godine, te je shodno tome, objavilo javne pozive za ustupanje postojećih neustupljenih, te novih predviđenih privremenih lokacija, te kupališta i dodatnih sadržaja na kupalištu, pa su se tako u javnim pozivima našle raznolike lokacije:

- Za javna kupališta, hotelska kupališta, ugostiteljske objekte sa terasom, ugostiteljske terase, auto kamp, objekte za trgovinu i usluge, pomoćne objekte za potrebe uzgajališta, konzervatore za sladolede, rashladne vitrine, za iznajmljivanje sportsko-rekreativne opreme, igrališta, bankomate, parkirališta, zabavne parkove, akva park, mobilne plutajuće platforme, objekte za igre na vodi, ugostiteljske aparate, lokacije na obalama rijeke Bojane, pristaništa, privezišta i tako dalje...

Lokacije koje se odnose na korišćenje privremenih objekata i terasa koje se nalaze na privatnim katastarskim parcelama nisu bile predmet javnih poziva niti je vršeno zaključivanje ugovora o korišćenju morskog dobra, imajući u vidu da je stavom Ministarstva finansija i socijalnog staranja i uputstvom broj:101-10/179 od 28.02.2019.godine Ministarstva ekologije, planiranja prostora i urbanizma (nekadašnje Ministarstvo održivog razvoja i turizma), a koje se temelji na odluci Ustavnog suda Crne Gore UŽ-III br.393/14 od 09.02.2018.godine, u kojoj je navedeno da je pravno neodrživo da vlasnici zemljišta na morskom dobru koje je stečeno na pravno valjan način do stupanja na snagu Zakona o morskom dobru i upisano u knjige o evidenciji nepokretnosti kao privatna svojina, plaćaju naknadu za korišćenje morskog dobra prije nego se provede postupak izuzimanja.

Za takve lokacije, Javno preduzeće ima nadležnosti u dijelu izdavanja Urbanističko-tehničkih uslova za izradu tehničke dokumentacije, u skladu sa Programom privremenih objekata u zoni morskog dobra za period 2019-2023. godine, te kontrole da li su objekti postavljeni u skladu sa uslovima, te ukoliko se utvrde nepravilnosti, daljeg procesuiranja istog nadležnom organu za inspeksijske poslove.

U toku 2022.godine zaključeno je više od 1350 ugovora, od čega oko 800 Aneksa Ugovora za korišćenje i gotovo 500 Ugovora o korišćenju morskog dobra koji se odnose na privremene lokacije na adi Bojani. Pored toga, potpisano je 37 vansudskih poravnanja.

Iz tabele niže, može se utvrditi da je u odnosu na 2020. i 2021.godinu zaključen znatno veći broj ugovora.

Pregled zaključenih ugovora po opštinama za 2022., 2021. i 2020. godinu:

OPŠTINA	BROJ UGOVORA 2022	BROJ UGOVORA 2021	BROJ UGOVORA 2020
H. NOVI			
kupalište	116	108	94
privremeni	25	21	16
terase	27	28	21
ostalo	2	1	3
pristaništa	5	7	4
sidrišta	2	3	4
Ukupno	177	168	142
KOTOR			
kupalište	29	28	27
privremeni	34	25	22
terase	38	32	37
ostalo	3	4	3
pristaništa	24	19	18
Ukupno	128	108	107
TIVAT			
kupalište	20	22	25
privremeni	14	10	9
terase	18	12	7
ostalo	8	12	13
pristaništa	25	19	21
sidrišta	1		
Ukupno	86	75	75
BUDVA			
kupalište	145	140	121
privremeni	27	24	17
terase	48	47	31
ostalo	8	1	3
pristaništa	12	7	7
Ukupno	240	219	179
BAR			
kupalište	67	77	67
privremeni	24	24	18
terase	28	26	17
ostalo	3	1	3
Ukupno	122	128	105
ULCINJ			
kupalište	63	65	57
privremeni	40	40	30
terase	1	1	-
ostalo	1	1	-
objekti na Bojani	493	398	471
Ukupno -Ulcinj(sa Bojanom)	598	505	558
Svega ugovoreno	1351	1203	1166

U nastavku se nalazi tabela prihoda u toku 2022.godine od ustupljenih lokacija u zoni morskog dobra:

OPŠTINA	NAMJENA	Ukupno	
		Broj ugovora	UKUPNO UGOVORENO
BAR-05	KUPALIŠTE	67	762.540,97
	PRI. OBJEKAT	24	112.186,00
	OSTALO	3	63.838,38
	TERASA	28	53.882,00
BAR-05 Ukupno		122	992.447,35
BUDVA-04	KUPALIŠTE	145	1.765.397,54
	PRI. OBJEKAT	27	365.985,00
	TERASA	48	146.746,18
	PRISTANIŠTA	12	19.296,80
	OSTALO	8	1.900,00
BUDVA-04 Ukupno		240	2.299.325,52
HERCEG NOVI-01	KUPALIŠTE	116	509.093,76
	OSTALO	2	207.443,40
	TERASA	27	69.370,00
	PRI. OBJEKAT	25	31.025,00
	PRISTANIŠTA	5	29.761,00
	SIDRIŠTE	2	492,38
HERCEG NOVI-01 Ukupno		177	847.185,54
KOTOR-02	KUPALIŠTE	29	246.738,40
	PRI. OBJEKAT	34	100.321,00
	PRISTANIŠTA	24	79.456,74
	TERASA	38	74.803,80
	OSTALO	3	3.243,00
KOTOR-02 Ukupno		128	504.562,94
TIVAT-03	OSTALO	8	543.772,64
	KUPALIŠTE	20	124.652,92
	PRISTANIŠTA	25	123.297,87
	PRI. OBJEKAT	14	45.952,00
	TERASA	18	38.386,23
	SIDRIŠTE	1	359,02
TIVAT-03 Ukupno		86	876.420,68
ULCINJ-06	KUPALIŠTE	63	986.898,44
	PRI. OBJEKAT	40	346.688,39
	TERASA	1	966,00
	OSTALO	1	400,00
ULCINJ-06 Ukupno		105	1.334.952,83
ULCINJ-08	OBJEKAT NA BOJANI	493	827.116,33
Ukupno		1351	7.682.011,19

Investicioni ugovori:

Morsko dobro Crne Gore je opšte dobro od interesa za Crnu Goru i uživa posebnu zaštitu, a koristi se pod uslovima i na način propisan Zakonom o morskome dobru, Zakonom o državnoj imovini, Uredbom o prodaji i davanju u zakup stvari u državnoj imovini, Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekta Crne Gore, Državnim studijama lokacija u okviru Prostornog plana područja posebne namjene za morsko dobro.

Jedan od segmenata turističke ponude Crne Gore predstavljaju uređene, opremljene i standardizovane plaže, kupališta, privezišta i pristaništa, a prioritet Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom jeste njihova izgradnja i unaprjeđenje.

Na osnovu Zaključaka koje donosi Vlada Crne Gore preko resorno nadležnog Ministarstva, kao i kroz Izmjene i dopune važećeg Atlasa crnogorskih plaža i kupališta, vrši se numerisanje kupališta koje postaje predmet investicionog ulaganja.

Inicijativa, odnosno Investicioni program izgradnje i uređenja kupališta kao polazište za pokretanje postupka dugoročne investicije, prevashodno treba biti usklađeno sa izdatim urbanističko-tehničkim uslovima, koje izdaje opština na čijoj teritoriji je takvo preduzeće predviđeno.

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom u svakoj fazi realizacije predmetne investicije dužno je da svoje stručno mišljenje nad dostavljenom dokumentacijom (Projektni zadatak, Idejno rješenje, Glavni projekat, Revidovani glavni projekat i Nacrt elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu). Cjenovnik početnih naknada za korišćenje/zakup morskog dobra predviđa cijenu po m² postojeće površine za neizgrađene i neuređene djelove obale u zavisnosti od zone koja se uvećava za PDV. Ugovori o zakupu/korišćenju morskog dobra sklapaju se na duži vremenski period, odnosno na period od 10, 15, 25 i 30 godina, a vrijeme trajanja zakupa uslovljeno je predloženim rokom realizacije investicije, kao i visinom projektovanog ukupnog investicionog ulaganja. Ugovori su garantovani činidbenom garancijom koja iznosi 10% vrijednosti ponuđenog i prihvaćenog investicionog programa, koja ostaje na snazi do ugovorenog datuma završetka radova, odnosno, do konačnog izvještaja stručnog nadzora investitora nad realizacijom investicionih ulaganja prihvaćenog od strane Javnog preduzeća. Ugovoren je i rast godišnje naknade/zakupnine u visini od 3% godišnje i uvećanje iste po osnovu odobravanja novih sadržaja i novih privremenih objekata mimo lokacija sadržanih u prvobitno odobrenom programu uređenja. Sve katastarske parcele date na korišćenje nalaze se u državnoj svojini. Kontrolisanim nasipanjem, proširivanjem kopna u more, izvorni se prostor mora i podmorja pretvara u morsku obalu, u novostvorenu površinu, odnosno, u novostvoreni dio morskog dobra koji nastaje nakon završetka investicije. Sve katastarske parcele koje će nastati u okviru investicije, biće u državnoj svojini, u skladu sa zakonskim propisima, na način da zakupac/korisnik kao investitor ne može isticati bilo kakav imovinsko - pravni zahtjev na istima, niti bilo kakve svojinske pretenzije.

U nastavku se nalazi spisak dugoročnih ugovora:

R.br.	Zakupac	Opština zakupa morskog dobra	Ugovor broj i datum
1	("WIN" d.o.o., Kotor); "Cattaro Company group" d.o.o., Kotor	Herceg Novi	0210-197/2 od 16.01.2018.
2	("WIN" d.o.o., Kotor); "Cattaro Company group" d.o.o., Kotor	Herceg Novi	0210-2821/3 od 24.09.2018.
3	"Balbo-Radulović" d.o.o., Nikšić	Herceg Novi	0210-2425/3 od 01.09.2020.
4	"Krušo" d.o.o., Herceg Novi	Herceg Novi	0210-151/5 od 01.03.2018.

5	"Plaža Perla" d.o.o., Herceg Novi	Herceg Novi	0210-3755/4 od 27.12.2018.
6	"Koneva" d.o.o., Herceg Novi	Herceg Novi	0210-44/5 od 26.03.2018.
7	"Krsto" d.o.o., Herceg Novi	Herceg Novi	0210-2691/4 od 17.07.2019.
8	"Sofija-K" d.o.o., Herceg Novi	Herceg Novi	0210-2781/4 od 19.07.2019.
9	("Veselin Krivokapić", Herceg Novi) "Vukodo" d.o.o., Herceg Novi	Herceg Novi	0210-3346/3 od 31.10.2018.
10	"Carine" d.o.o., Podgorica	Herceg Novi	0210-737/2 od 01.04.2017.
11	"Carine" d.o.o., Podgorica	Herceg Novi	0210-497/8 od 31.03.2017.
12	"Dabižinović" d.o.o., Herceg Novi	Herceg Novi	0210-364/2 od 20.02.2015.
13	"Politropus Alternative" d.o.o., Tivat/"Green Club" d.o.o., Tivat	Herceg Novi	0210-327/5 od 30.03.2015.
14	Green Club d.o.o., Tivat	Herceg Novi	0210-105/2 od 10.01.2017.
15	"Bojanić Company" d.o.o., Herceg Novi	Herceg Novi	0210-2578/5 od 01.09.2016.
16	"Slavko Vavić", Herceg Novi	Herceg Novi	0210-2349/3 od 01.09.2016.
17	"Orascom development holding Ad", Švajcarska	Herceg Novi	0210-2341/2 od 29.05.2017.
18	"Azmont Investment", Tivat	Herceg Novi	0210-430/2 od 04.02.2014.
19	"B 10" d.o.o., Herceg Novi	Herceg Novi	0210-2370/11 od 01.09.2016.
20	AD "Pomorski saobraćaj" Herceg Novi	Herceg Novi	0210-139/3 od 18.02.2004.
21	Rajko Brajković, Herceg Novi	Herceg Novi	0210-771/6 od 26.12.2008.
22	AD "Vektra Boka", Herceg Novi	Herceg Novi	0210-159/37 od 01.08.2008.
23	"T & M Elada", Herceg Novi	Herceg Novi	0210-1064/7 od 19.05.2015.
24	"Carine" d.o.o., Podgorica	Herceg Novi	0210-2800/3 od 15.10.2020.
25	"Optimist" d.o.o., Tivat	Herceg Novi	0210-2734/3 od 20.08.2018.
26	"Papagaj" d.o.o., Herceg Novi	Herceg Novi	0210-42/2 od 05.01.2017.
27	"OHM Mamula Montenegro DSD" d.o.o., Tivat	Tivat	0210-3942/1 od 27.12.2016.
28	"RT MIMOZA" d.o.o., Herceg Novog	Herceg Novi	0210-1938/2 od 27.12.2002.
29	"Imperio Holdings Limited" d.o.o., Herceg Novi	Herceg Novi	0210-3123/2 od 14.11.2016.
30	"Talija Company" d.o.o., Herceg Novi	Herceg Novi	0210-3116/4 od 12.10.2017.
31	"Talija Company" d.o.o., Herceg Novi	Herceg Novi	0210-3115/4 od 02.10.2017.
32	Kordić Nevenka iz Kotora i doo "Privežište za jahte-Kordić Prčanj", Kotor	Kotor	0210-3040/4 od 25.12.2017.
33	"Mibost-Joketić" d.o.o., Kotor	Kotor	0210-2522/3 od 01.09.2016.
34	"Serzman incorporated" d.o.o., Kotor	Kotor	0210-2542/3 od 01.11.2016.
35	"Jugopetrol" a.d., Kotor	Kotor	0210-32/3 od 09.03.1999.
36	("Vujić Jovo", Kotor); "Montenegro Lubricants" d.o.o., Kotor	Kotor	0210-80/3 od 14.02.2019.
37	Konzorcijum: "Northstar"d.o.o., Podgorica & "Equest Capital Limited"	Herceg Novi	0210-202/3 od 28.02.2019.
38	"Adriatic Marinas" d.o.o., Tivat	Tivat	0210-8123 od 25.06.2007.
39	"PM Hotel" d.o.o., Tivat	Tivat	0210-881/6 od 10.10.2013.
40	"PM 1.5" d.o.o., Tivat	Tivat	0210-2794/3 od 11.11.2014.
41	"PM 1.14" d.o.o., Tivat	Tivat	0210-2795/3 od 11.11.2014.
42	"PM GF" d.o.o., Tivat	Tivat	UZZ 159/2015 od 06.06.2015.
43	"PM 4.1" d.o.o., Tivat	Tivat	0210-192/2 od 31.01.2020.
44	"Adriatic marinas" d.o.o., Tivat	Tivat	0210-1589/4 od 01.11.2017.
45	"PM Power" d.o.o., Tivat	Tivat	0210-1190/2 od 14.03.2018.
46	"PM Casinos" d.o.o., Tivat	Tivat	UZZ 1066/15 od 16.10.2015.
47	"PM 1.9" d.o.o., Tivat	Tivat	0210-3659/3 od 10.10.2013.
48	"QD Hotel and Property Investment Montenegro", Tivat	Tivat	0210-73/12 od 20.04.2013.
49	"Rotor" d.o.o., Tivat	Tivat	0210-3544/3 od 29.11.2018.
50	"Dila" d.o.o., Tivat-"Corleone" d.o.o., Tivat	Tivat	0210-234/11 od 07.11.2007.
51	"Kalardovo plus" d.o.o., Tivat	Tivat	0210-3349/3 od 31.10.2018.
52	"Adriatic Properties" d.o.o., Budva	Budva	0210-1344/10 od 12.06.2007.
53	"Dukley Marina" d.o.o., Budva-"MC Marina Budva", Budva (ER.-VE. Montemarina d.o.o., Podgorica)	Budva	0210-12/3 od 11.04.2012.
54	"Dukley hotel" d.o.o., Budva	Budva	0210-2760/4 od 13.10.2020.
55	"Vilamonte" d.o.o., Podgorica	Budva	0210-2816/3 od 23.10.2020.
56	"Beach" d.o.o., Podgorica	Budva	0210-2306/3 od 01.09.2020.

57	"S&D Company" d.o.o., Budva	Budva	0210-2770/5 od 08.07.2019.
58	Savo-Siniša Jovanović iz Sremske Mitrovice i Rafailović Vaso iz Budve	Budva	0210-1768/3 od 26.09.2002.
59	Stevo Radovanović iz Užica	Budva	0210-423/2 od 07.08.2000.
60	Majkić Milorad iz Beograda-Radovanović Stevo iz Užica	Budva	0210-198/2 od 28.01.2003.
61	Kuč Miro iz Budve	Budva	0210-217/2 od 31.01.2003.
62	Rafailović Vaso iz Budve	Budva	0210-1441/2 od 01.09.2000.
63	Jovanović Savo-Siniša iz Sremske Mitrovice i Stević Ljubomir iz Bijeljine	Budva	0210-1202/3 od 16.08.2000.
64	("Admir Nikičić", Bar), "X Plus" d.o.o., Bar	Bar	0210-3539/4 od 01.11.2018.
65	"Madams Palace" d.o.o., Bar	Bar	0210-2656/3 od 18.07.2018.
66	"Hajriz Bačvak", Bar	Bar	0210-2778/3 od 13.10.2020.
67	"Dragan Đurović", Bar	Bar	0210-2188/2 od 01.08.2020.
68	"Sonuba Montenegro" d.o.o., Podgorica	Bar	0210-796/10 od 28.06.2008.
69	"Barakuda 2" d.o.o., Podgorica, "Royal invest", Bar	Bar	0210-325/2 od 18.02.2015.
70	"Ruža Vjetrova" d.o.o., Bar	Bar	0210-2944/7 od 10.10.2018.
71	"Kalamper" d.o.o., Bar ("Ruža vjetrova" d.o.o., Bar)	Bar	0210-1631/5 od 10.10.2017.
72	"Ruža Vjetrova" d.o.o., Bar	Bar	0210-488/2 od 31.01.2018.
73	"Star of Montenegro" d.o.o., Ulcinj ("Montenegro 2000" Consulting and development Company d.o.o., Ulcinj)	Ulcinj	0210-1324/27 od 10.12.1999.
74	"Karisma Hotels Adriatic Montenegro" d.o.o.	Ulcinj	0210-3178/2 od 25.09.2017.
75	"Konstantin Strukov Ivanović", Ruska Federacija; "Grand stroy group" d.o.o., Budva	Herceg Novi	0210-2885/3 od 10.11.2020.
76	"Optimist" d.o.o., Tivat	Herceg Novi	0210-2805/3 od 16.11.2020.
77	"Extra plann Božović" d.o.o., Herceg Novi	Herceg Novi	0210-96/3 od 27.01.2021.
78	"Konzorcijum Božidar Pima i Luka Šoć", Budva	Budva	0210-114/4 od 11.02.2021.
79	"V.A.S" Invest d.o.o. Budva	Budva	0210-2822/3 od 04.11.2020.
80	"Suntime" d.o.o., Budva	Budva	0210-2637/5 od 11.11.2020.
81	"Magic Stars" d.o.o., Budva	Budva	0210-2747/4 od 03.11.2020.
82	"Ava Development" d.o.o., Budva i "Gumista" d.o.o., Bar	Budva	0210-2823/3 od 04.11.2020.
83	"Sea Trade" d.o.o., Kotor	Herceg Novi	0210-1161/3 od 05.05.2017.
84	("Imperio Holdings Limited" d.o.o., Herceg Novi); "Lazure Montenegro" d.o.o., Herceg Novi	Herceg Novi	0210-3835/3 od 16.12.2019.

U toku 2022.godine raskinut je ugovor broj 0210-2349/3 od 01.09.2016.godine zaključen sa Vavić Slavkom, a većina ugovora kojima je istekao rok realizacije ili se istek bliži predmet su evaluacije, nakon izvršenih snimanja izvedenog stanja i upoređenja faktičkog i planiranog stanja, te izvršene materijalizacije na terenu.

Upravljanje lukama

Odlukom o imenovanju Radne grupe za pripremu Izmjena i dopuna cjenovnika početnih naknada za korišćenje/zakup morskog dobra, broj: 0202-247/1 od 17.01.2022. godine, Služba za ustupanje na korišćenje morskog dobra i upravljanja lukama imala je svog predstavnika.

U navedenom cjenovniku, prepoznati su plutajući pontoni i valobrani. U skladu sa tim, prepoznate su cijene u odnosu na namjenu pontona i valobrana i to na komunalnu i komercijalnu namjenu.

Cijene za pontone (plutajuće privremene objekte), prema namjeni: za komunalni po m² – 20 eura, a komercijalni po m² – 40 eura, dok je za valobrane definisana cijena – komunalni po m² – 10 eura i komercijalni po m² - 20 eura.

Pored navedenog, definisane su cijene i za pojedinačne vezove na bovu, kao i na pojedinačne vezove na objektima obalne infrastrukture. Takođe, dodata je cijena za korišćenje pristupne staze, dok su cijene za sidrišta podijeljene na komunalne i komercijalne.

Gore navedeno je znatno uvećalo prihode Javnog preduzeća u ovom periodu, a i u narednom će - odnosno od 2024. godine, kada je predviđeno donošenje novih planskih dokumenata, a ujedno i objavljivanje novih Javnih poziva za korišćenje morskog dobra (pristaništa, privezišta, sidrišta, plutajućih privremenih objekata i ostalo).

Kriterijumi za određivanje visine naknade za pristajanje i vezivanje plovila u lukama od lokalnog značaja i na ostalim objektima obalne infrastrukture

Odlukom Upravnog odbora, broj 0203-1003/6 od 03.03.2022. godine, stupili su na snagu *Kriterijumi za određivanje visine naknade za pristajanje i vezivanje plovila u lukama od lokalnog značaja i na ostalim objektima obalne infrastrukture*. Stupanjem na snagu navedenih kriterijuma, prestali su da važe ranije doneseni kriterijumi.

U navedenim Kriterijumima, jasno su definisane, maksimalne visine naknade koju operateri (koncesionari, zakupci/korisnici) mogu zaračunavati komunalnim plovnim objektima, u koja spadaju plovni objekti za obavljanje privredne djelatnosti – prevoza putnika, privrednog ribolova i plovni objekti registrovani za sport i rekreaciju.

Zakonom o lukama (Sl.list CG, 51/08), utvrđeno je da upravljanje lukama (čl. 9 Zakona), podrazumijeva „*pripremu kriterijuma za određivanje visine naknada za korišćenje lučke infrastrukture*“ – tačka 8), kao i „*odobrovanje iznosa naknade za lučke usluge na osnovu maksimalno utvrđenog iznosa ove naknade*“ - tačka 10).

Imajući u vidu da ovo Javno preduzeće upravlja lukama od lokalnog značaja, pristaništima, privezištima i ostalim objektima obalne infrastrukture, u cilju stvaranja preduslova za obavljanje djelatnosti na ovim objektima u skladu sa zakonskom regulativom, potrebno je utvrditi kriterijume i maksimalne visine naknade koju operateri (koncesionari, zakupci/korisnici) mogu zaračunavati komunalnim plovnim objektima, u koja spadaju plovni objekti za obavljanje privredne djelatnosti – prevoza putnika, privrednog ribolova i plovni objekti registrovani za sport i rekreacija.

S obzirom da je odvijanje pomorskog priobalnog saobraćaja, a naročito prevoz turista, djelatnost od javnog interesa, a korisnici / zakupci luka od lokalnog značaja i drugih objekata obalne infrastrukture, visinom naknada za lučke usluge nepovoljno utiču na poslovanje brodara

registrovanih za obavljanje privredne djelatnosti na moru (prevoz putnika i privredni ribolov), smatramo opravdanim i u duhu Zakona ograničavanje cijena koje ovo Javno preduzeće sprovodi kroz postupak odobravanja cjenovnika korisnicima/zakupcima.

Ograničavanje cijena se odnosi na cijene usluga za pristajanje i vezivanje plovila koja obavljaju javni prevoz roba ili putnika, ili ulov ribe, a registrovani su za tu privrednu djelatnost, zatim, na čamce koji se ne koriste komercijalno kao i na ograničenje cijena veza za čamce i brodiće koji služe za sport i rekreaciju.

Poštujući zakonske odredbe kojima je potrebno obezbjediti tržišno poslovanje korisnika / zakupca u lukama od lokalnog značaja i na ostalim objektima obalne infrastrukture, datim Kriterijumima je predloženo da korisnik/zakupac visinu naknade za pristajanje i vezivanje ostalih plovnih objekata koji se komercijalno koriste formira u skladu sa tržišnim principima.

Na ovaj način, u najvećoj mjeri štiti se javni interes i krajnji korisnici (brodari koji prevoze, uglavnom turiste uz obalu, vlasnici plovila koja su registrovana za sport i rekreaciju i privredni ribolov), a ujedno omogućava tržišno poslovanje operatera.

Izmjene i dopune Programa privremenih objekata u zoni morskog dobra

Odlukom Direktora Javnog preduzeća imenovana je radna grupa za izradu predloga Izmjena i dopuna programa privremenih objekata u zoni morskog odbra za 2019 – 2023. godinu, koja je imala zadatak da razmotri sve dostavljene zahtjeve zainteresovanih lica, ispravi uočene greške u vezi sa istim, uz uvažavanje prostornih mogućnosti lokacija i obezbjeđenje kvalitetnog servisa u zoni morskog dobra i na kraju pripremi radnu verziju Izmjena i dopuna programa i dostavi radnoj grupi Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, na dalje postupanje. Služba za ustupanje na korišćenje morskog dobra i upravljanja lukama imala je svog predstavnika u istoj.

Izmjene i dopune Programa objekata obalne infrastrukture u zoni morskog dobra

Na osnovu obrađenih zahtjeva koji su pristizali za Izmjene i dopune Programa objekata obalne infrastrukture, koji donosi Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, a odnose se na čvrste objekte (pristaništa i privezišta), tokom 2022. godine prepoznate su 4 nove lokacije.

Dakle, u Programu objekata obalne infrastrukture, prepoznato je ukupno 72 čvrsta objekta (pristaništa i privezišta). U istome su prepoznate i sljedeće luke: Luka Budva, Luka Kalimanj, Luka Risan i Luka Škver. Što ukupno iznosi 76 objekata.

Prečišćeni tekst Programa objekata obalne infrastrukture (broj: 0209-2226/1 od 17.06.2022. godine)

Program objekata obalne infrastrukture donosi Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore. Na navedeni Program, zaveden pod broj 0203-17/15-1 od 08.01.2019. godine, na koji je Vlada Crne Gore dala saglasnost, do danas, pretrpio je znatne izmjene i dopune. S toga, bilo je neophodno izvršiti korekciju postojećeg Programa i Prečišćeni tekst poslati resornom Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma i Vladi Crne Gore, na upoznavanje.

Sa tim u vezi, Zaključkom Upravnog odbora Javnog preduzeća, broj: 0203-2212/13 od 23.06.2022. godine, Prečišćeni tekst Programa objekata obalne infrastrukture, koji je zaveden pod brojem 0209-2226/1 od 17.06.2022. godine, poslat je Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma (broj: 0209-2226/2 od 18.07.2022. godine) i Vladi Crne Gore (broj: 0209-2226/3 od 18.07.2022. godine), na upoznavanje.

Opremanje klupama i konstrukcijama od lakih materijala sa nadstrešnicama čekališta za taxi plovne objekte

Kako su na području Budvanske rivijere, na glavnom pristaništu, tokom turističke sezone uočene gužve putnika koji čekaju taksi plovila za prevoz do krajnje destinacije, Javno preduzeće sprovelo je nabavku male vrijednosti i opremilo klupama i konstrukcijama od lakih materijala sa nadstrešnicom lokacije na kojima turisti čekaju brodiće za prevoz morem.

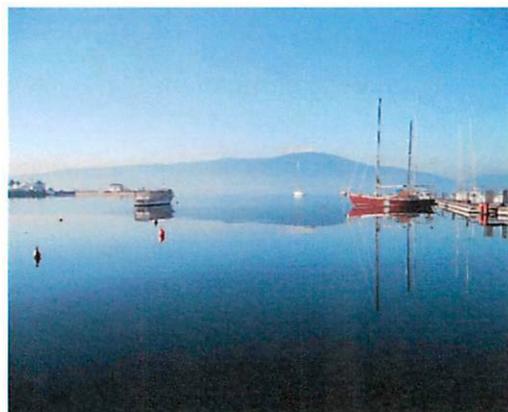

Problemi uočeni tokom sezone 2022. Godine

Studije/istraživački projekti

Djelatnost prevoza turista/putnika u priobalnom pomorskom saobraćaju, zbog sadašnjeg stanja i evidentno ubrzanog razvoja ovog vida turističke ponude, neophodno je unaprijediti i uspostaviti organizacioni i regulatorni okvir.

Takođe, u budvanskom zalivu je evidentan i problem sa nedostatkom adekvatnih prihvatnih objekata, za plovila koja prevoze putnike.

Uvažavajući činjenicu da je plovnih objekata za prevoz putnika sve više, a poštujući propise, i u cilju konačnog rješenja problema, potrebno je definisati uslove, način i lokaciju na kojoj je jedino moguće i bezbjedno vršiti predmetne aktivnosti.

U tu svrhu Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom sprovelo je javnu nabavku Izrada elaborata za pripremu tehničke dokumentacije za izgradnju pristaništa u Bečićima na lokalitetu „Sv. Toma“ u opštini Budva (geodezija i batimetrija, geomehanika, studija talasa), koja prethodi nabavci Izrada Idejnog rješenja i Glavnog projekta za izgradnju pristaništa Sv. Toma, Opština Budva, koja je u toku.

Takođe, u toku je javna nabavka Izrada elaborata za pripremu tehničke dokumentacije za izradu pristaništa u Jazu na lokalitetu između kupališta 2A i 2B (Žuta greda) u opštini Budva, u cilju izrade Idejnog rješenja i Glavnog projekta za izgradnju pristaništa na Jazu na lokalitetu između kupališta 2A i 2B (Žuta Greda), Opština Budva i javna nabavka Izrada studije sa potrebnim podlogama za sanaciju – rekonstrukciju lukobrana luke Škver, Opština Herceg Novi u cilju izrade Idejnog rješenja i Glavnog projekta za sanaciju - rekonstrukciju lukobrana Luke Škver, Opština Herceg Novi.

Ubrzanim razvojem nautičkog turizma, uočen je veliki broj nasumičnih - „bez reda“ vezova / sidrenja u moru, naročito u budvanskom i tivatskom zalivu. U cilju definisanja lokacija na kojima je moguće sigurno i bezbjedno sidrenje, ovo Javno preduzeće je izradilo:

Studiju tehničko – tehnoloških uslova za lokacije nautičkih sidrišta (vezivanje na bove) u Bokokotorskom i Budvanskom zalivu.

Opština Tivat

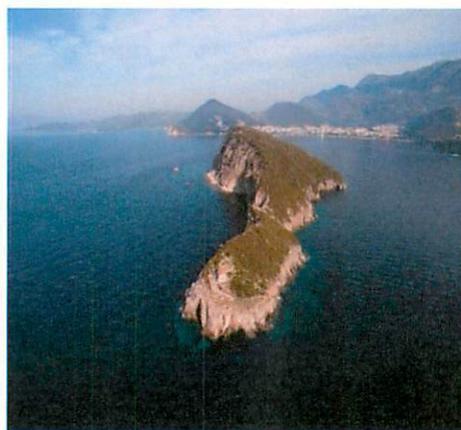
- Sidrište naspram sjeverne strane ostrva Stradioti
- Sidrište naspram južne strane ostrva Stradioti

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom pribavilo je potrebne saglasnosti od Agencije za civilno vazduhoplovstvo, imajući u vidu da se sidrišta nalaze u blizini koridora letenja aviona koji polijeću i slijeću na aerodrom Tivat.

Opština Budva

- Sidrište naspram sjeverno-istočne strane ostrva Sv. Nikola
- Sidrište naspram plaže u Bečićima.

Shodno Projektom zadatku za izradu Idejnog rješenja i glavnog projekta za izgradnju pristaništa Sv. Toma, potrebno je izraditi dva idejna rješenja na osnovu Urbanističko tehničkih uslova, Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata i Pravilnika o načinu izrade i sadržini tehničke dokumentacije. Nakon dostavljenih Idejnih rješenja, Javno preduzeće će odlučiti koje tehničko rješenje će dalje biti razrađivano kroz Glavni projekat.

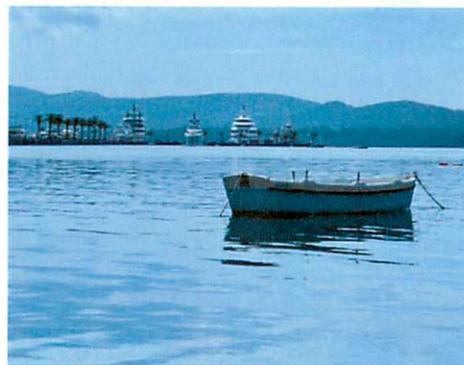
Radna grupa za izmjene i dopune Zakona o lukama

Rješenjem Ministarstva kapitalnih investicija formirana je Radna grupa za izradu predloga Zakona o izmjenama i dopunama zakona o lukama, koja je u svom sastavu pored ostalih relevantnih predstavnika imala i predstavnika iz Službe za ustupanje na korišćenje morskog dobra i upravljanja lukama Javnog preduzeća morsko dobro.

Zadatak radne grupe bio je da je pripremi predloga Zakona o izmjenama i dopunama zakona o lukama koji je dostavljen Ministarstvu kapitalnih investicija na dalje postupanje.

Informacija o sezonskom pristaništu i privezištu Mrčevac – Kukoljina za potrebe Aerodroma Tivat (broj: 0201-1913/10 od 17.06.2022. godine)

U cilju rasterećenja drumskog saobraćaja i bržeg prevoza putnika koji borave na Crnogorskoj obali, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom za sezonu 2022. godine, osposobilo je lokaciju prethodno prepoznatu kroz Program objekata obalne infrastrukture i Program privremenih objekata kao pristanište i privezište za potrebe Aerodroma Tivat, kao prelazno/privremeno rješenje do realizacije Državne studije lokacije “Aerodrom Tivat” – Sektor 24, u blizini ušća rijeke Gradiošnice, gdje je planiran **Vodni terminal**.

Ugovori/Aneksi o korišćenju morskog dobra iz dijela službe za ustupanje na korišćenje morskog dobra i upravljane lukama

U okviru Službe za ustupanje na korišćenje morskog dobra i upravljanja lukama, zaključeno je 67 Aneksa/Ugovora o korišćenju morskog dobra, koji se odnose na pristaništa, privezišta i sidrišta.

Takođe je objavljeno je 7 Javnih poziva za javno nadmetanje za zakup pristaništa, privezišta i sidrišta;

Na osnovu objavljenih Javnih poziva za javno nadmetanje za zakup pristaništa i privezišta, zaključeno je 20 novih ugovora;

- 17 novih korisnika za plutajuće privremene objekte – pontone, shodno Programu privremenih objekata;
- tri nova korisnika za čvrste objekte – pristaništa i privezišta, shodno Programu objekata obalne infrastrukture;
- na osnovu dostavljenih ugovora i aneksa Ekonomsko finansijskoj službi slijede prihodovani iznosi:
  - pristaništa i privezišta 194.314,22 eura
  - sidrišta 359,02 eura;
- u Programu objekata obalne infrastrukture, prepoznata su 4 nova objekta za pristajanje i privez plovnih objekata, tako da je u predmetnom Programu prepoznato ukupno 72 objekta obalne infrastrukture (pristaništa i privezišta).

2. Služba za kontrolu morskog dobra

U skladu sa redovnim aktivnostima, Služba za kontrolu morskog dobra u Javnom preduzeću za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je u toku 2022.godine obavljala kontrolu ukupnog stanja prostora u zoni morskog dobra i kontakt zoni, kontrolu gradnje sa i bez odobrenja, kontrolu lokacija na kojima se organizuju kupališta i postavljaju privremeni objekti. Stanje o kontroli prostora konstatovano je u službenim zabilješkama i zapisnicima o kontroli kupališta. U izvještajnoj godini sačinjeno je 2.245 službenih zabilješki i 708 zapisnika o kontroli kupališta, dakle, **obavljeno je blizu 3.000 kontrola prostora u zoni morskog dobra** od strane službenika Službe za kontrolu. Za sve uočene nepravilnosti, nadležnim inspeksijskim organima upućivane su inicijative/zahtjevi za vršenje inspeksijskog nadzora za dalje vođenje postupaka, a sve u cilju dovođenja prostora zone morskog dobra u uređeno stanje.

Na zahtjev nadležnog Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore dostavilo je Plan za pripremu i praćenje ljetnje turističke sezone 2022.god., te redovno dostavljalo informaciju o realizaciji Plana. U opštinama Herceg Novi, Tivat, Bar i Ulcinj oformljena su koordinaciona tijela za pripremu i praćenje turističke sezone na lokalnom nivou u kojima su učestvovali predstavnici Javnog preduzeća i na sastancima iznosili informacije o aktivnostima.

U cilju pripreme turističke sezone, sa posebnom pažnjom kontrolisana je gradnja sa i bez odobrenja, zatim komunalna uredenost prostora, te uočavanje nastalih oštećenja i praćenje radova na njihovim sanacijama.

Služba za kontrolu morskog dobra je u kontinuitetu pratila kvalitet poslova privrednih subjekata sa kojima Javno preduzeće ima zaključene ugovore o komunalnom održavanju u zoni morskog dobra. Ugovorom su definisane aktivnosti na održavanju čistoće, održavanje i zaštita bilja, hortikulturno uređenje, uređenje i održavanje parkova, javnih i rekreacionih površina, održavanje i rekonstrukcija javne rasvjete, održavanje i regulisanje bujičnih tokova u zoni morskog dobra. Predmetne

aktivnosti praćene su na osnovu zakljućenih ugovora, uz punu koordinaciju ugovornih strana na otklanjanju nepravilnosti.

Dakle, moće se zakljućiti da su slućbenici Slućbe za kontrolu i odrćivi razvoj, tokom 2022.godine, saćinili **2.953 slućbene zabilješke/zapisnika o kontroli prostora zone morskog dobra**. U postupcima djelovanja slućbenika, u situaciji kada je konstatovana nepravilnost, a korisnik lokacije je prisutan na licu mjesta, izrećene su usmene opomene i dat nalog za uklanjanje nepravilnosti.

Za postupanja kod konstatovanih nepravilnosti, koje nisu bile rješive na licu mjesta sa korisnikom, upućivani su pisani zahtjevi za inspekijsku kontrolu nadlećnim inspekijskim organima.

U 2022.godini, upućeno ukupno **429 zahtjeva za inspekijski nadzor**, dok su pojedine nepravilnosti, nakon usmene opomene, otklanjane su u zadatom roku.

Vaćno je naglasiti da je u 2022.godini, odrećeni broj konstatovanih nepravilnosti rješavan u saradnji sa lokalnim inspekijskim organima na licu mjesta, dok je za odrećeni broj zatećenih nepravilnosti zapoćet postupak inspekijskog nadzora takoće na licu mjesta. Za ovakva postupanja nije bilo potrebe upućivati pisane zahtjeve za vršenje inspekijske kontrole.

U narednoj tabeli (1) prikazan je broj upućenih zahtjeva za vršenje inspekijskog nadzora klasifikovan prema strukturi nepravilnosti po općtinama.

Tabela (1) Broj zahtjeva za vršenje inspekijskog nadzora prema strukturi nepravilnosti po općtinama

Općtina	Nepravilnosti u radu kupališta	Privremeni Objekti koji nisu u skladu sa UTU	Gradnja bez odobrenja/nasipanje u more	Ostalo	Ukupno
Herceg Novi	38	27	34	13	112
Kotor	7	10	11	8	36
Tivat	3	3	6	15	27
Budva	48	20	17	32	117
Bar	16	5	13	8	42
Ulcinj	21	20	39	15	95
Ukupno	133	85	120	91	429

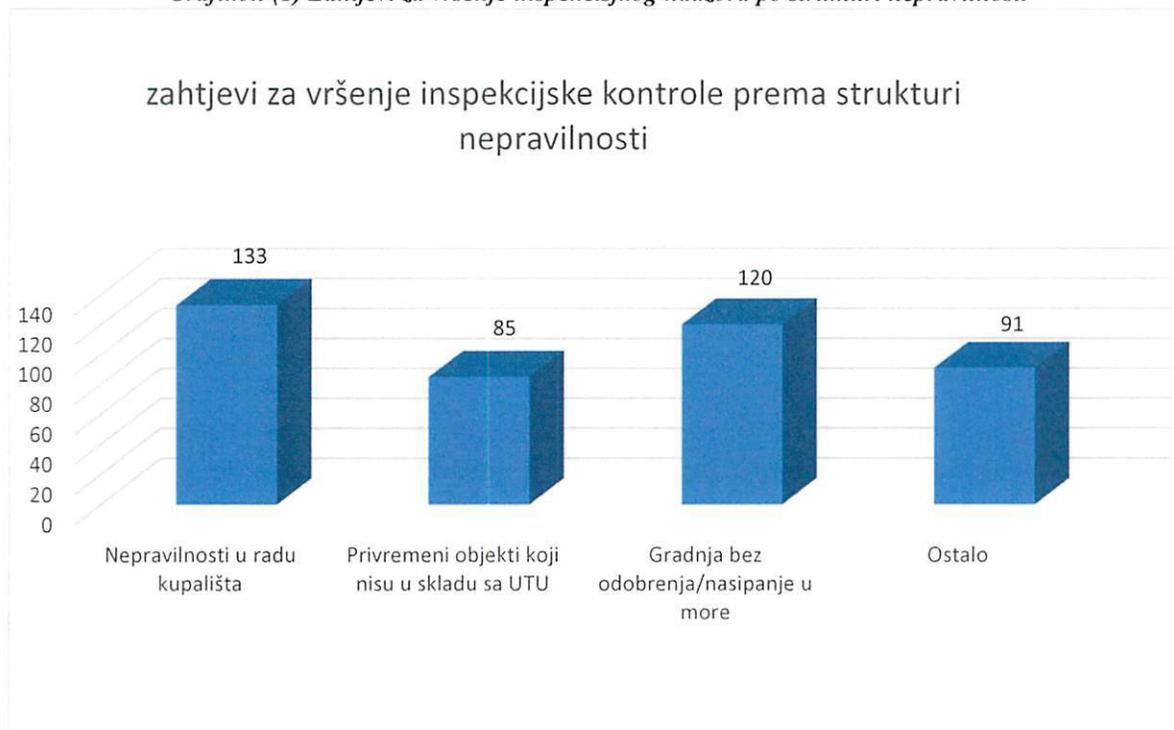
U toku izvještajnog perioda, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, uputilo je ukupno 429 zahtjeva za vršenje inspekijskog nadzora. Od ukupnog broja upućenih zahtjeva za vršenje inspekijskog nadzora, najviše se odnosilo na općtinu Budva, ukupno 117 zahtjeva za kontrolu nepravilnosti u zoni morskog dobra, zatim za općtinu Herceg Novi 112, za općtinu Ulcinj 95, općtinu Bar 42 zahtjeva. Najmanje nepravilnosti konstatovano je na području općtina Kotor i

Tivat, te je za konstatovane nepravilnosti upućeno 36, odnosno 27 zahtjeva za vršenje inspeksijskog nadzora.

U izvještajnom periodu, od ukupno 429 zahtjeva za inspeksijsku kontrolu, 133 se odnosilo na nepravilnosti u radu kupališta, 85 se odnosilo na nepoštovanje urbanističko-tehničkih uslova za postavljanje privremenih objekata, 120 zahtjeva upućeno je inspeksijskim organima za gradnju bez odobrenja i nasipanje u more, dok se 91 zahtjev odnosio na nepravilnosti u dijelu pomorstva i postavljanje sadržaja bez odobrenja.

U grafikonu 1 prikazani su podaci o upućenim zahtjevima za vršenje inspeksijske kontrole prema strukturi nepravilnosti.

Grafikon (1) Zahtjevi za vršenje inspeksijskog nadzora po strukturi nepravilnosti

Prikazom grafikona 1, od ukupno 429 zahtjev za vršenje inspeksijskog nadzora, najveći broj odnosio se na **nepravilnosti u radu kupališta i to 133 zahtjeva za vršenje inspeksijskog nadzora**. Zahtjevi/inicijative za inspeksijsku kontrolu kupališta zbog nepoštovanja propisanih uslova za organizaciju kupališta, upućivane su Upravi za inspeksijske poslove - Odsjek za turističku inspekciju, a sve u skladu sa članom 121 Zakona o turizmu i ugostiteljstvu CG gdje je propisano da u vršenju inspeksijskog nadzora turistički inspektor ima ovlaštenje da provjerava/kontroliše ispunjenost propisanih uslova za obavljanje turističke usluge na kupalištima, te članom 46 st.5 Zakona o turizmu i ugostiteljstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 002/18 od 10.01.2018, 004/18 od 26.01.2018, 013/18 od 28.02.2018, 025/19 od 30.04.2019, 067/19 od 11.12.2019, 076/20 od 28.07.2020), gdje je definisano da kupališta na moru, rijekama i jezerima na kojima se pružaju turističke usluge, moraju ispunjavati uslove u pogledu uređenosti i opremljenosti u skladu sa zakonom. Shodno gore navedenom, zahtjevi za vršenje inspeksijske kontrole dostavljani su glavnoj inspektorki Uprave za inspeksijske poslove - Odsjek za turističku inspekciju.

Nadležnim inspekcijskim organima upućeno je **120 zahtjeva za vršenje inspekcijskog nadzora koji su se odnosili na nelegalne aktivnosti i to gradnju bez odobrenja i nasipanje u more**. Kontrola gradnje sa i bez odobrenja u smislu uočavanja nepravilnosti, konstatovane su službenim zabilješkama na osnovu kojih su upućeni zahtjevi za kontrolu prostora, odnosno inicijative za vršenje inspekcijskog nadzora Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma - Direktoratu za inspekcijske poslove i licenciranje.

Tokom 2022.godine, Upravi za inspekcijske poslove Vlade Crne Gore upućen je značajan broj zahtjeva/inicijativa za vršenje inspekcijskog nadzora u smislu kontrole prostora na kojima su izvršena bespravna nasipanja u moru i izlivanje otpadnih voda. Uporednom analizom podataka iz prethodne godine, uočen je znatno veći broj zahtjeva/inicijativa za vršenje inspekcijskog nadzora, posebno u dijelu vršenja bespravnog nasipanja u moru.

Daljom analizom grafikona 1, prikazan je broj upućenih zahtjeva za inspekcijski nadzor (85), koji se odnose na **nepoštovanje urbanističko-tehničkih uslova za postavljanje privremenih objekata**. Uvažavajući činjenicu da je članom 197 stav 2 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata propisano da nadzor nad objektima iz člana 115 i 120 ovog zakona vrši komunalni inspektor, inicijative za vršenje inspekcijskog nadzora upućene su nadležnim komunalnim inspekcijskim službama lokalnih organa uprave.

Pod stavkom "ostalo" u grafikonu 1, 91 zahtjev za inspekcijsku kontrolu odnosi se na nepravilnosti u dijelu pomorstva, odnosno, sigurnosti pomorske plovidbe i postavljanje sadržaja bez odobrenja.

Kada je u pitanju kontrola u dijelu pomorstva, konstatovan je veliki broj **bespravnog postavljanja plutajućih pontona, vezivanja i sidrenja plovila u akvatorijumu**, posebno u Bokokotorskom zalivu. Sve to predstavlja posledicu ubrzanog razvoja nautičkog turizma na Crnogorskom primorju, gdje se odvija sve dinamičnija priobalna pomorska plovidba. Uočene nepravilnosti konstatovane na terenu, dostavljene su kroz inicijative za vršenje inspekcijskog nadzora na adrese više institucija nadležnih za kontrolu u moru i to Ministarstvu kapitalnih investicija - Direktoratu za pomorski saobraćaj i unutrašnju plovidbu, Upravi pomorske sigurnosti i upravljanja lukama i Lučkim kapetanijama na znanje i na dalje postupanje.

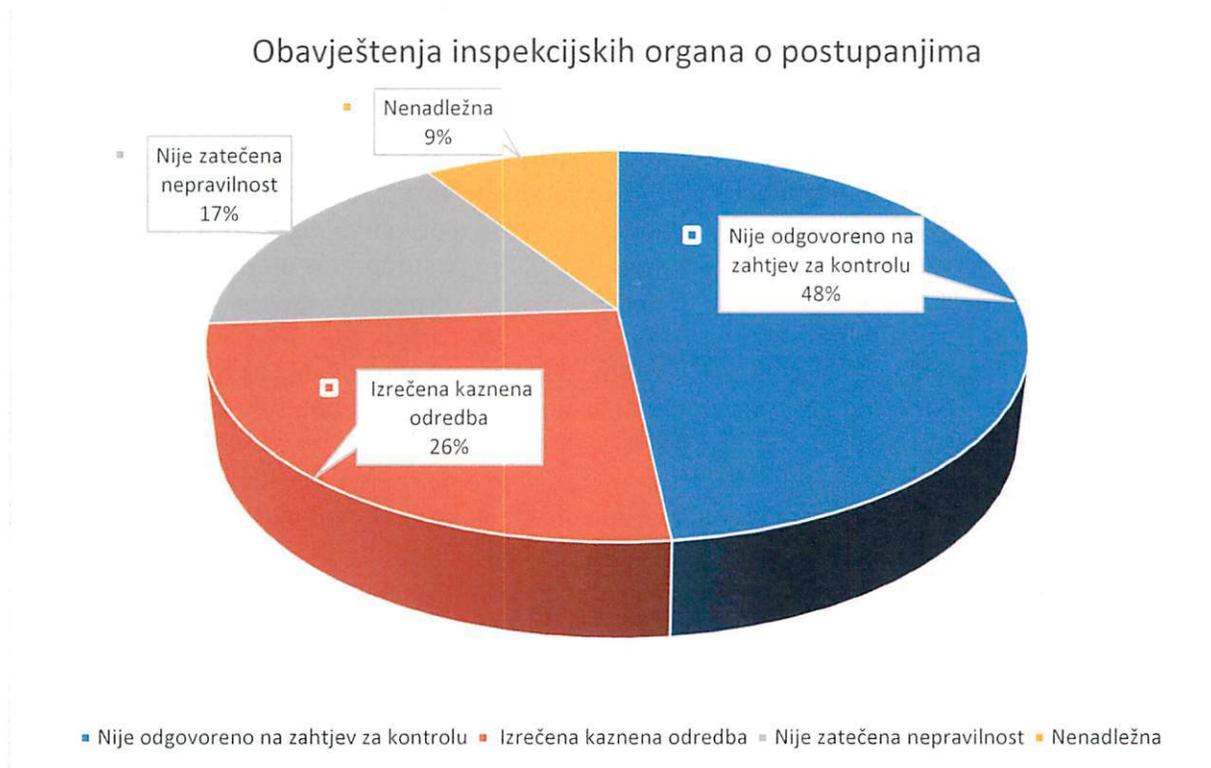
Analizom i statističkim obradama podataka za sezonu 2022.godinu urađenim od strane Službe za kontrolu, od ukupno 429 zahtjeva/inicijativa za vršenje inspekcijskog nadzora, inspekcijski organi su postupali na 222 zahtjeva/inicijative, što procentualno iznosi 52%. Iz prikazane analize može se zaključiti da je saradnja sa nadležnim inspekcijskim organima u 2022.godini znatno poboljšana i unaprijeđena, u smislu da su postupanja inspekcijskih organa po inicijativama Javnog preduzeća aktivnija. Poređenja radi, prema podacima iz Izvještaja o sezoni iz 2021.godine, od 634 zahtjeva za inspekcijski nadzor, na 498 zahtjeva uopšte nije odgovoreno, dakle, procentualno gledano, na 79% zahtjeva nije bilo povratnih informacija od strane inspekcijskih organa.

I pored uvažavanja ažurnijeg rada inspekcijskih organa u 2022.godini, može se zaključiti da to još uvijek nije dovoljno za uspostavljanje reda na obali, što posebno ima negativan efekat u špicu ljetnje turističke sezone.

U nastavku analize podataka za 2022.godinu prikazana je struktura odgovora inspekcijskih organa na upućene zahtjeve za kontrolu. Naime, na osnovu podataka kojima raspolaže Javno preduzeće za

upravljanje morskim dobrom Crne Gore, od ukupno 429 upućenih zahtjeva/inicijativa za vršenje inspeksijske kontrole prostora, na 207 inicijativa nije pristiglo obavještenje o postupanju nadležnih inspeksijskih organa. Dakle, od pristiglih 222 obavještenja od strane inspeksijskih organa, 110 su se odnosila na izrečene kaznene odredbe za zatečene nepravilnosti, za 73 inspeksijska postupanja, pristiglo je obavještenje da nije zatečena nepravilnost prilikom kontrole, a 39 obavještenja se odnosilo na nenadležnost inspeksijskog organa.

Grafikon (2) struktura odgovora inspeksijskih organa na upućene zahtjeve za kontrolu

Obradom grafikona 2 može se zaključiti da procentualno izraženo, na 48% upućenih zahtjeva za inspeksijsku kontrolu nije bilo povratnih informacija od strane inspeksijskih organa. Povratne informacije su dostavljene u 52% predmetnih zahtjeva, od toga, za 26% je izrečena kaznena odredba, za 17% nije zatečena nepravilnost, a u 9% dostavljenih obavještenja, inspeksijski organ se oglasio nenadležnim.

Posebna pažnja tokom turističke sezone bila je usmjerena ka kontroli kupališta. Nadležnoj Upravi za inspeksijske poslove - Odsjek za turističku inspekciju upućeno je 133 zahtjeva za vršenje inspeksijskog nadzora, a najveći broj nepravilnosti tokom sezone odnosio se na nepoštovanje jedne polovine kupališta oslobođene od plažnog mobilijara i nedostataka spasilačke službe tokom jula i avgusta mjeseca, te postavljanje i upotreba plovila na motorni pogon u blizini kupališta, ponekad i u akvatorijumu kupališta.

Treba istaći da je evidentirana pojava postavljanja plažnog mobilijara na lokacijama koje nisu planirane kao kupališta, uglavnom u opštinama Herceg Novi i Kotor. Problem bespravnog zauzimanja ponti plažnim mobilijarom, zgrađivanje ponti i djelova obale lancima, već duži vremenski period predstavlja izazov za nadležne institucije. To potvrđuju svakodnevne žalbe

građana i turista. Naime radi se o kršenju zakonskih normi u smislu nemogućnosti pristupa javnom dobru.

S tim u vezi, tokom turističke sezone 2022.godine, Javno preduzeće je u saradnji sa Opštinom Kotor pokrenulo aktivnosti na uspostavljanju reda na obali. Djelovi obale u vlasništvu države Crne Gore moraju biti oslobođeni od svih vrsta mobilijara, ograda, lanaca, a svaka zloupotreba treba biti procesuirana i sankcionisana od strane inspeksijskih službi.

Tokom trajanja ljetnje turističke sezone, kontrolisana su kupališta saglasno važećem Atlasu crnogorskih plaža i kupališta za period 2019-2023.godine. Sačinjeno je ukupno 708 zapisnika o izvršenoj kontroli kupališta iz važećeg Atlasa.

Na osnovu obrađenih 708 zapisnika o kontroli kupališta, najveći broj nepravilnosti odnosio se na neposjedovanje rješenja za rad kupališta koje izdaje nadležni opštinski sekretarijat. Pojačanom kontrolom od strane službenika Javnog preduzeća, posebno u prvom dijelu sezone, te ukazivanjem korisnicima na obavezu pribavljanja rješenja za rad, dat je pun doprinos u cilju suzbijanja "sive" ekonomije.

Veliki procenat nepravilnosti u sezoni 2022.godine odnosio se nepoštovanje uslova za organizaciju kupališta u dijelu propisanog broja licenciranih spasilaca, što je posebno bilo izraženo u periodu jula i avgusta mjeseca.

Posebna pažnja pri kontroli javnih kupališta odnosila se na postavljanje plažnog mobilijara, te se može zaključiti da veliki broj korisnika nije postupio u skladu sa Pravilnikom o bližim uslovima u pogledu uređenosti i opremljenosti, vrstama i uslovima korišćenja kupališta na moru, odnosno nije oslobodio jednu polovinu kupališta od plažnog mobilijara. Prenatranost plažnim mobilijarom posebno je izražena tokom avgusta mjeseca.

Kada je riječ o kontroli u dijelu nadležnosti iz segmenta pomorstva, Služba za kontrolu je izvršila obradu i analizu upućenih zahtjeva za vršenje inspeksijskog nadzora u cilju suzbijanja nepravilnosti pri obavljanju pomorskog saobraćaja, kao i bespravnog korišćenja akvatorijuma sa pratećim infrastrukturnim sadržajima tokom turističke sezone. Analizom obrađenih podataka, može se utvrditi da je evidentna neažurnost nadležnih inspeksijskih organa, zakonsko preklapanje nadležnosti u postupanju institucija za otklanjanju nepravilnosti, a najčešće se inspeksijski organi oglašavaju nenadležnima. Veliki procenat nepravilnosti tokom 2022.godine, koje u značajnoj mjeri utiču na bezbjednost i sigurnost plovidbe, odnosio se na bespravno postavljanje plutajućih pontona, zatim nepropisno vezivanje i pristajanje plovila, te nelegalno sidrenje u akvatorijumu.

Generalno, u pogledu nadležnosti inspeksijskih organa, a u skladu sa važećom zakonskom regulativom, inspeksijsku kontrolu privremenih lokacija iz Programa privremenih objekata u zoni morskog dobra za period 2019-2023.god., vrši komunalni inspektor. Dakle, shodno članu 197 stav 2 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, nadzor nad objektima iz člana 115 i 120 ovog zakona vrši komunalni inspektor.

Inspeksijsku kontrolu kupališta vrši Uprava za inspeksijske poslove - Odsjek za turističku inspekciju, odnosno turistički inspektor. U skladu sa članom 121 Zakona o turizmu i ugostiteljstvu CG propisano je da u vršenju inspeksijskog nadzora turistički inspektor ima ovlaštenje da provjerava / kontroliše ispunjenost propisanih uslova za obavljanje turističke usluge na kupalištima, te da je članom 46 st.5 Zakona o turizmu i ugostiteljstvu ("Službeni list Crne Gore",

br. 002/18 od 10.01.2018, 004/18 od 26.01.2018, 013/18 od 28.02.2018, 025/19 od 30.04.2019, 067/19 od 11.12.2019, 076/20 od 28.07.2020), definisano da kupališta na moru, rijekama i jezerima na kojima se pružaju turističke usluge, moraju ispunjavati uslove u pogledu uređenosti i opremljenosti u skladu sa zakonom.

Inspeksijska kontrola gradnje u nadležnosti je Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma - Direktorat za inspeksijske poslove i licenciranje. Dakle, preklapanje nadležnosti u postupanja inspeksijskih organa u dijelu kontrole prostora zone morskog dobra predstavlja veliki izazov za Javno preduzeće. Najčešće su to predmeti upućeni Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma - Direktorat za inspeksijske poslove licenciranje i lokalne komunalne inspeksijske službe. Važno je naglasiti da je tokom sezone najveći problem za Javno preduzeće bilo otklanjanje nepravilnosti u dijelu bespravnog postavljanja plutajućih pontona i sidrišta u akvatorijumu. Zahtjevi za inspeksijsku kontrolu upućeni su Ministarstvu kapitalnih investicija - Direkcija za inspeksijski nadzor u pomorskom i unutrašnjem saobraćaju, koja se oglasila nenadležnom. U cilju otklanjanja uočene nepravilnosti u dijelu nelegalnog postavljanja plutajućih pontona, zahtjevi za inspeksijskim nadzorom su dostavljani opštinskim inspeksijskim službama u smislu kontrole privremenih objekata. Obavještenja o postupanju lokalnih inspeksijskih organa nisu pristigla. Na kraju je važno zaključiti da je Javno preduzeće u posjedu većeg broja obavještenja u kojima se inspeksijske službe oglašavaju nenadležnim po istom predmetu/prijavi. U takvim slučajevima, nepravilnost na terenu ne može biti otklonjena, postupci se ne okončavaju, što odaje zaista loš utisak u pogledu sveukupnog stanja na prostoru posebne namjene u zoni morskog dobra, posebno tokom avgusta mjeseca.

3. Službe za zaštitu i održivi razvoj za 2022. godinu

Služba za zaštitu i održivi razvoj morskog dobra formirana je, na osnovu Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, u decembru 2022. godine. U skladu sa prethodnim Pravilnikom poslovi ove službe bili su u okviru Službe za kontrolu i održivi razvoj morskog dobra, te je predmetni izvještaj napisan na osnovu aktivnosti sektora za održivi razvoj u pomenutoj Službi.

KUPALIŠTA – Plava Zastavica

Na osnovu Atlasa crnogorskih plaža i kupališta za period 2019-2023. godine, kupališta su podijeljena na hotelska, javna i kupališta specijelne (posebne) namjene, pri čemu su javna kupališta podijeljena na novih 8 vrsta, i to: porodična, kupališta za aktivan odmor koja se dijele na 3 podvrste (sportska, rekreativna i adrenalinska kupališta, kupališta za ronioce i kupališta za kite/wind surfing), party kupališta, romantična kupališta, kupališta bez plažnog mobilijara, kupališta za kućne ljubimce (pse), kupališta sa prirodnim ljekovitim faktorima i wellness sadržajima i izletnička, dok su pod kupalištima specijalne (posebne) namjene definisane 2 vrste kupališta, i to: nudistička kupališta i kupališta namijenjena dječijim odmaralištima.

Slika br.1 - Prikaz kupališta, Ulcinj

Atlasom crnogorskih plaža i kupališta, kao i donesenim Odlukama Upravnog odbora Javnog preduzeća, definisano je ukupno **554 kupališta** od toga **67 hotelskih, 10 specijalnih, 1 bazensko, 448 javnih kupališta (351 porodičnih, 23 kupališta za aktivan odmor (5 sportska, rekreativna i adrenalinska kupališta, 7 kupališta za ronioce i 11 kupališta za kite/wind surfing), 7 party kupališta, 10 romantičnih kupališta, 24 kupališta bez plažnog mobilijara, 8 kupališta za kućne ljubimce (pse), 2 kupališta sa prirodnim ljekovitim faktorima i wellness sadržajima i 23 izletničkih), kao i 28 investicionih i 2 plivališta.**

Aktivnosti vezane za **obuku i licenciranje spasilaca na vodi** sprovedene su u saradnji sa Crvenim Krstom Crne Gore. Ukupno je sprovedeno 4 termina za obuku novih spasilaca i 14 termina za provjeru sposobnosti već obučanih spasilaca radi obnove licenci za 2022. godinu. Svaki spasilac koji je položio kurs dobio je međunarodno priznatu ILS licencu, koja važi za tekuću sezonu. Prema izvještaju Crvenog Krsta za 2022. godinu ukupno je na raspolaganju bilo **630 licenciranih spasilaca na vodi (59 ili 10,35% spasioca više nego u prethodnoj 2021. godini)**, od toga 150 novih spasilaca na vodi i 480 obučanih spasilaca koji su prošli provjere i ovjerali svoje licence.

Shodno zaključenom Ugovoru o isporuci opreme za 2022. godinu, Javno preduzeće je **na 1 (jednom) kupalištu (u opštini Tivat)**, koje nije imalo zakupca, postavilo bove za obilježavanje kupališta sa morske strane, kao i opremilo kantama za otpatke i informativnom tablom.

Kao sastavni dio zaključenih Ugovora/Aneksa o korišćenju morskog dobra za 2022. godinu i Urbanističko tehničkih uslova, izdati su Uslovi za organizaciju kupališta shodno Pravilniku o bližim uslovima u pogledu urednosti i opremljenosti, vrstama i uslovima korišćenja kupališta na moru. **Ukupno je u 2022. godini izdato 20 uslova za organizaciju kupališta**, dok su za kupališta kojima je trajanje Ugovora o korišćenju morskog dobra produženo za tekuću godinu, a kod kojih nije bilo izmjena, važeći uslovi koji su izdati tokom 2019. i 2020. godine. Uz navedene uslove izdaju se i skice za opremanje kupališta po vrstama sa primjerima izgleda svih propisanih informativnih tabli.

Komisije za utvrđivanje ispunjenosti uslova na kupalištima formirane od opštinskih sekretarijata nadležnih za izdavanje Odobrenja za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima, vršile su kontrole kupališta samo na osnovu podnijetog zahtjeva svakog pojedinačnog korisnika. Na osnovu pozitivnog zapisnika komisije i ostale dokumentacije, opštinski sekretarijati su izdavali Odobrenja za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima. Predstavnici Javnog preduzeća su bili članovi Komisija u opštinama: Tivat, Budva i Bar, dok u opštinama Herceg Novi, Kotor i Ulcinj nijesu bili članovi komisija i nijesu učestvovali u kontroli ispunjenosti uslova na kupalištima.

Tokom sezone 2022. godine, Komisije za prijem kupališta i nadležni opštinski sekretarijati u svih šest primorskih opština su, od ukupno 419 kupališta koja su bila u funkciji, **izdali 315 Odobrenja za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima** što procentualno iznosi **75,18%** od ukupnog broja kupališta stavljenih u funkciju.

- Pregled stanja na kupalištima tokom sezone po opštinama

Opština Herceg Novi

Komisija formirana od strane Sekretarijata za turizam, ekonomski razvoj i investicije, obišla je kupališta za koja su korisnici podnijeli zahtjev i 94 kupališta je ispunilo propisane uslove i dobilo Odobrenje za obavljanje turističkih usluga na kupalištima za 2022 godinu.

Opština Kotor

Na području opštine Kotor, ukupno je 15 kupališta ispunilo uslove i dobilo neophodno Odobrenje od strane nadležnog opštinskog sekretarijata.

Opština Tivat

Od strane Sekretarijata za privredu opštine Tivat za 26 kupališta je izdato Odobrenje za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima.

Opština Budva

Na području opštine Budva, izdato je 108 Odobrenja za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima od strane nadležnog opštinskog sekretarijata koji vrši komisijsku kontrolu.

Opština Bar

Komisija formirana od strane sekretarijata opštine Bar obišla je kupališta i 48 kupališta je ispunilo propisane uslove i dobilo Odobrenje za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima.

Opština Ulcinj

Za 60 kupališta na teritoriji opštine Ulcinj, opštinski sekretarijat je izdao neophodna Odobrenja za obavljanje djelatnosti pružanja turističkih usluga na kupalištima.

- Međunarodni Program Plava zastavica

Javno preduzeće je obilježilo početak Programa Plava zastavica u Crnoj Gori, podizanjem Prve Plave zastavice u Crnoj Gori za 2022. godinu podignuta je simbolično na Svjetski dan okeana i mora u srijedu 8. juna, na kupalištu "MCM" na Velikoj ulcinjskoj plaži. Tom prilikom su objavljeni svi dobitnici ovog ekskluzivnog svjetskog eko-obilježja u našoj zemlji - 38 plaža i 1 marina u jubilarnoj 35.godini postojanja.

Međunarodno priznanje Plava zastavica je ekskluzivno ekološko obilježje koje se godišnje dodjeljuje plažama i marinama čiji program promovise visoke standarde iz četiri oblasti: kvalitet morske vode, usluga i sigurnosti na plažama, standarde iz oblasti zaštite životne sredine kao i obrazovanja i informisanja o ekološkim vrijednostima.

Ove godine Plava zastavica je dodijeljena za ukupno 38 kupališta i 1 marinu kao i 11 sertifikata za kupališta u pilot fazi Programa, a prvu Prvu Plavu zastavicu za 2022.godinu podigli su direktor Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore g-din Mladen Mikijelj i predsjednik Opštine Ulcinj g-din Omer Bajraktari.

Plaže sa Plavom zastavicom

1. kupalište „Kalardovo“, Tivat
2. kupalište „Plavi Horizonti“, Tivat
3. kupalište „SBS“, Jaz, Budva
4. kupalište „Blue Beach“, Jaz, Budva
5. kupalište „Escallera“, Jaz, Budva
6. kupalište „S and I beach life“ Jaz, Budva
7. kupalište „Poseidon“, Jaz, Budva
8. kupalište „Sen Trope“, Slovenska, Budva
9. kupalište „Time out“, Slovenska, Budva
10. kupalište „Moet & Shandon beach“, Guvance, Budva
11. kupalište „Dolcevita“, Bečići, Budva
12. kupalište „Samsara Deluxe“, Bečići, Budva
13. kupalište „Sveti Toma 2“, Bečići, Budva
14. kupalište „Olympic“, Bečići, Budva
15. kupalište „Bella Vista“, Bečići, Budva
16. kupalište „Kamenovo beach“, Kamenovo, Budva
17. kupalište „La Suerte“, Kamenovo, Budva
18. kupalište „Galija“, Crvena glavica, Budva
19. kupalište „Pura Vida“, Drobnji pijesak, Budva
20. kupalište „Ponta“, Petrovac, Budva
21. kupalište „Lučice“, Petrovac, Budva
22. kupalište „Vela beach“, Čanj, Bar
23. kupalište „Centar“, Sutomore, Bar
24. kupalište „Korali“, Sutomore, Bar
25. kupalište „Paradiso“, Utjeha, Bar
26. kupalište „Best Sunset“, Velika pijesak, Bar
27. kupalište „Toni Grill“, Velika plaža, Ulcinj
28. kupalište „Miami“, Velika plaža, Ulcinj
29. kupalište „Evropa beach“, Velika plaža, Ulcinj
30. kupalište „Mojito“, Velika plaža, Ulcinj
31. kupalište „Hills“, Velika plaža, Ulcinj
32. kupalište „Pearl beach“, Velika plaža, Ulcinj
33. kupalište „MCM beach“, Velika plaža, Ulcinj
34. kupalište „As Saranda“, Velika plaža, Ulcinj
35. kupalište „Havana“, Velika plaža, Ulcinj
36. kupalište „Cabo beach“, Velika plaža, Ulcinj
37. kupalište „Copacabana“, Velika plaža, Ulcinj
38. kupalište „White beach“, Velika plaža, Ulcinj

Slika br. 2 - Podizanje Plave zastavice

Slika br.3 - Prikaz kupališta – Velika plaža, Ulcinj

Marina sa Plavom zastavicom

1. Marina Bar, Bar

Plaže u pilot fazi Programa Plave zastavice

1. kupalište „Hotel Iberostar“, Njivice“, Herceg Novi
2. kupalište „Big Brother Beach“, Jaz, Budva
3. kupalište „Hotel Mediteran“, Bečići, Budva
4. kupalište „Sunset“, Bečići, Budva
5. kupalište „Jeff“, Bečići, Budva
6. kupalište „25E“, Petrovac, Budva
7. kupalište „5B“, Buljarica, Budva
8. kupalište „Bridge“, Buljarica, Budva
9. kupalište „Sunset“, Čanj, Bar
10. kupalište „Korali 2“, Sutomore, Bar
11. kupalište „Forest beach“, Žukotrlica, Bar

Shodno izvještaju nacionalnog operatora, prvi put tokom krize COVID-19, Međunarodni žiri Plave zastavice se sastao u Kopenhagenu tokom aprila, kako bi ocijenio prijave preko 4.500 kandidata za sjevernu hemisferu u 2022. godini. Međunarodni žiri programa potvrdio je predlog naše Nacionalne komisije i na osnovu podnijetih prijava dodijelio ukupno 39 plavih zastavica Crnoj Gori (38 plaža i 1 marina). Na ceremoniji podizanja prve Plave zastavice u sezoni, podsjeća se i na one korisnike plaža, koji su se posebno trudili da steknu i zadrže ovo ekološko priznanje. Do ovog priznanja za 15 uzastopnih godina u kampanji (od 2007. do 2021.) stigla su kupališta „Plavi horizont“ u uvali Pržna (*opština Tivat*) i „Evropa“ na Velikoj plaži (*opština Ulcinj*).

Prvi put od 2019. godine, ponovo je održan skup nacionalnih operatera Plave zastavice na Madeiri (*Portugal*) od 13. do 16. oktobra 2022. godine. To je bila prilika da se posebno obilježi 35 godina postojanja ovog prestižnog eko-sertifikata, kao i da se analiziraju aktivnosti iz prethodne sezone i najave promjene u kriterijumima Programa tokom narednih godina.

- Praćenje sanitarnog kvaliteta morske vode na javnim kupalištima

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, kao pravno lice koje upravlja kupalištima, već duži niz godina sprovodi poseban Program praćenja sanitarnog kvaliteta morske vode na javnim kupalištima tokom ljetnje turističke sezone. Praćenje kvaliteta morske vode na javnim kupalištima, tokom 2022. godine sprovodilo se u skladu sa novim Pravilnikom o načinu i rokovima za sprovođenje mjera obezbjeđivanja očuvanja, zaštite i poboljšanja kvaliteta vode za kupanje („Službeni list Crne Gore”, br. 28/19 od 23.05.2019.god.) kojim se vrši podjela voda koje se mogu koristiti za kupanje i daju granične vrijednosti mikrobioloških parametara koji se ispituju radi određivanja kvaliteta morske vode svakog uzorka, kao i u skladu sa ostalim nacionalnim i međunarodnim propisima iz oblasti voda, mora i zaštite životne sredine. Pravna lica koja mogu vršiti ispitivanja kvaliteta morske vode na javnim kupalištima shodno ovom Programu moraju ispunjavati uslove propisane Pravilnikom o načinu i rokovima za sprovođenje mjera obezbjeđivanja očuvanja, zaštite i poboljšanja kvaliteta vode za kupanje („Službeni list Crne Gore”, br. 28/19 od 23.05.2019.).

Stanje kvaliteta morske vode na javnim kupalištima u 2022. godini praćeno je na ukupno 110 lokacija duž crnogorskog primorja i to u opštini Ulcinj na 18 lokacija, Bar 15, Budva 32, Tivat 9, Kotor 15 i Herceg Novi 21 lokacija za što je, putem javnog tendera, angažovana akreditovana

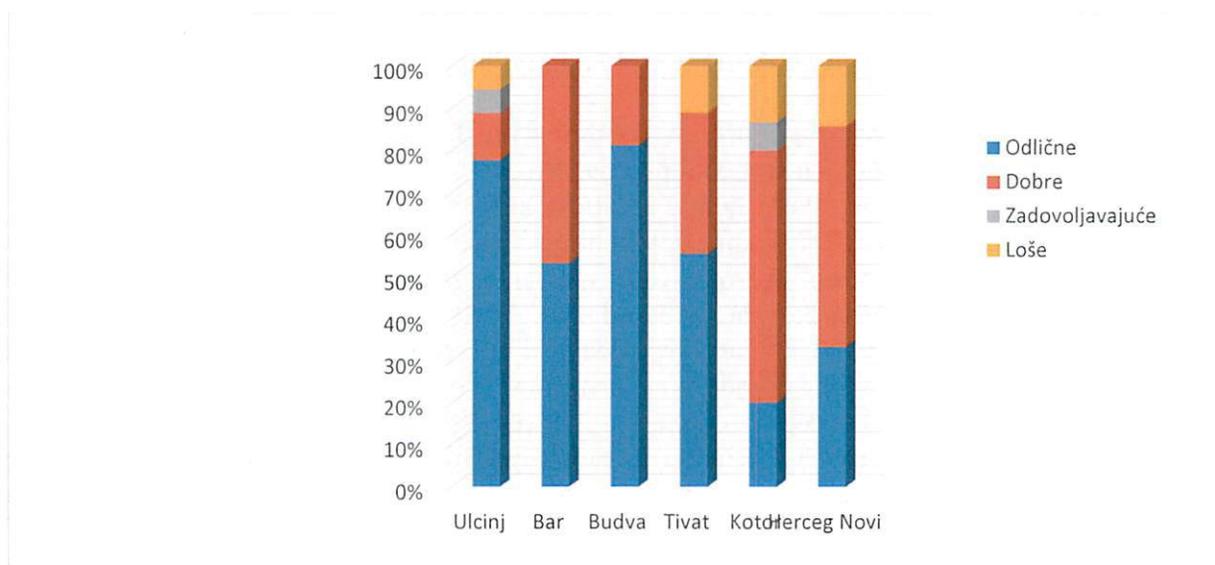
laboratorija Instituta za biologiju mora iz Kotora. Prije početka kupališne sezone, utvrđena je dinamika uzorkovanja koja je podrazumijevala realizaciju analiza u petnaestodnevnom intervalima tokom ljetnje turističke sezone, tj. u periodu od juna do oktobra 2022. godine. Na lokacijama gdje je u redovnom mjerenju kvalitet bio izvan propisanih granica, vršilo se vanredno i dodatno uzorkovanje i analiza morske vode, kako bi se utvrdilo da li se radi o dugoročnom ili kratkotrajnom zagađenju. O rezultatima svih analiza relevantne institucije i javnost bili su informisani putem sredstava javnog informisanja, kao i putem aplikacije na internet stranici Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom.

U toku sezone 2022. godine kvalitet morske vode za kupanje na crnogorskom primorju uglavnom je bio odličnog (57,28 %) i dobrog (34,54 %) kvaliteta, dok je 1,82 % uzoraka bilo zadovoljavajućeg, a 6,36 % lošeg kvaliteta.

Pojedinačni rezultati o sanitarnom kvalitetu morske vode objavljuju se na web stranici Javnog preduzeća (www.morskodobro.me), putem posebne aplikacije i stalno su dostupni zainteresovanoj javnosti.

Opština	Odlične	Dobre	Zadovoljavajuće	Loše
Ulcinj	77,7 %	11,1 %	5,6 %	5,6 %
Bar	53,3 %	46,7 %	-	-
Budva	81,2 %	18,8 %	-	-
Tivat	55,6 %	33,3 %	-	11,1 %
Kotor	20,0 %	60,0 %	6,7 %	13,3 %
Herceg Novi	33,3 %	52,4 %	-	14,3 %
Crnogorsko primorje	57,28 %	34,54 %	1,82 %	6,36 %

Tabela br. 1 - Prikaz mikrobiološkog kvaliteta morske vode duž crnogorskog primorja u sezoni 2022. godine

Grafikon br. 1 – Grafički prikaz mikrobiološkog kvaliteta morske vode duž crnogorskog primorja u sezoni 2022. godine

- Upravljanje posebnim rezervatom prirode "Tivatska solila"

Posebni rezervat prirode „Tivatska Solila“, ukupne površine 150ha, 2013. godine upisano je na međunarodnu listu močvarnih područja u okviru RAMSAR konvencije, a Javno preduzeće je Odlukom Vlade Crne Gore zaduženo da jednom godišnje informiše o stanju i promjenama na području ovog rezervata. U skladu sa ovim zaključcima, svake godine resornom Ministarstvu dostavlja se „Informacija o statusu očuvanosti i aktivnostima u specijalnom rezervatu prirode „Tivatska Solila“. Planom korišćenja finansijskih sredstava Javno preduzeće opredjeljuje sredstva koja se ulažu u unaprjeđenje stanja očuvanosti ovog područja.

Imajući u vidu da se veliki broj potoka i kanala uliva u Poseban rezervat prirode „Tivatska Solila“, te da oni na direktan način mogu uticati na kvalitet životne sredine ovog područja, Javno preduzeće je tokom 2022. godine, realizovalo analize kvaliteta vode u kanalima ovog zaštićenog područja.

Predmetne analize sprovodio je Univerzitet Crne Gore - Institut za biologiju mora, koji je imao zadatak da na 7 prethodno definisanih lokacija prati: **fizičko-hemijske parametre** (*temperatura, salinitet, koncentracija kiseonika, zasićenost kiseonika, elektroprovodljivost, providnost, pH, ukupne suspendovane materije, nitrati, nitriti, silikati, fosfati, ukupan fosfor, ukupan azot*) i **mikrobiološke parametre**: *ukupne koliformne bakterije, fekalne koliformne bakterije, E.coli/100ml i Intestinalne enterokoke/100ml.*

Uzorkovanja i analize sprovodile su se u skladu sa sledećom dinamikom: Fizičko-hemijske analize 4 puta godišnje (*januar 2022., april 2022., jul 2022. i oktobar 2022. godine*), Mikrobiološke analize 5 puta godišnje (*januar 2022., april 2022., jul 2022., avgust 2022. i oktobar 2022. godine*).

Slika br. 4 - Prikaz lokacija na kojima je uzorkovana voda

- Fizičko hemijski parametri

Tokom uzorkovanja u januaru i aprilu zabilježene vrijednosti kiseonika, pH, temperature vode i saliniteta, u skladu su sa područjem uzorkovanja (mala dubina). Srednje vrijednosti temperature su veće u januaru u odnosu na april, dok ostali parametri (pH, salinitet, kiseonik) imaju veće vrijednosti u aprilu. Takođe, osim fosforovih jedinjenja svi ostali nutrijenti imaju veće vrijednosti tokom januarskog uzorkovanja. Dobijene vrijednosti pojedinih nutrijenata odnosno njihove maksimalne koncentracije izmjerene su na različitim lokacijama. Generalno, ne možemo da izdvojimo lokaciju u kojoj su sve vrijednosti nutrijenata bile znatno veće u odnosu na druge lokacije. Ipak, lokacije sa većim sadržajem nutrijenata tokom uzorkovanja u januaru i aprilu bile su lokacije S5 i S6. Jedino odstupanje javlja se u aprilu, kada je maksimalna koncentracija ukupnog azota bila na lokaciji S4.

Na osnovu Uredbe o klasifikaciji i kategorizaciji površinskih i podzemnih voda (Sl. list CG, br.2/07 od 29. oktobra 2007), analizom svih fizičko-hemijskih parametara uzorkovanih na istraživanim lokacijama u periodu januar - april, dolazimo do zaključka, na osnovu srednjih vrijednosti nutrijenata, da voda na ispitivanim lokacijama odgovara klasi A (nitrati), odnosno A1 (amonijum jon i fosfati) i A2 (nitriti i ukupne suspendovane materije) u pogledu ispunjavanja kvaliteta vode, (Član 5).

Tokom uzorkovanja u julu i oktobru zabilježene vrijednosti kiseonika, pH, temperature vode i saliniteta, u skladu su sa područjem uzorkovanja (mala dubina). Srednje vrijednosti temperature, saliniteta i kiseonika su veće u julu u odnosu na oktobar, dok je srednja vrijednost pH veća u oktobru. Vrijednosti azotovih jedinjenja (nitrati, nitriti, amonijum jon i ukupan azot) bilježe veće vrijednosti u oktobarskom uzorkovanju, dok su vrijednosti fosforovih jedinjenja veće tokom julskog uzorkovanja. Prosječna vrijednost silikatnog jona veća je u julskom uzorkovanju u odnosu na oktobar.

Na osnovu Uredbe (Sl. list CG, br.2/07 od 29. oktobra 2007), analizom svih fizičko-hemijskih parametara uzorkovanih na istraživanim lokacijama u periodu jul-oktobar, voda na ispitivanim lokacijama na akvatorijumu područja Solila na osnovu srednje vrijednosti ispitivanih nutrijenata odgovara vodi A (nitrati), A1 (amonijum jon) i A2 (nitriti, fosfati) dok ukupne suspendovane materije odgovaraju A3 u pogledu ispunjavanja kvaliteta vode, (Člana 5).

- Mikrobiologija

Tokom ljetnjeg perioda vodostaj u kanalima je bio niži nego uobičajeno, što je posebno bilo izraženo na poziciji 2 tokom avgustovskog monitoringa. Osim nešto nižeg vodostaja, voda u kanalima je bila zamućena, tamnija ili sa jasnim znacima zagađenja na pojedinim lokacijama. Tokom uzorkovanja (jul i avgust) uočene su nešto povišene vrijednosti u brojnosti ukupnih i fekalnih koliformi, ali ne i *E.coli* i *Intestinalnih enterokoka* sa izuzetkom na poziciji 7. Tokom jula najviše brojnosti indikatora sanitarnog zagađenja izmjerene su na pozicijama 1, 2 i 7. Sanitarni kvalitet vode na poziciji 5 i 6 odgovara vodama klase A, dok na ostalim pozicijama kvalitet vode odgovara vodama klase A2. U avgustu povišene brojnosti indikatora uočene su na pozicijama 1 i 7. Sanitarni kvalitet vode na lokacijama 3 i 6 odgovara vodama klase A, dok je na ostalim lokacijama u okviru graničnih vrijednosti za vode klase A2.

Tokom oktobra, sanitarni kvalitet vode na svim lokacijama odgovarao je vodama klase A2. Najviše vrijednosti indikatora zagađenja izmjerene su na pozicijama 2 i 6. U odnosu na ljetnji period

izmjerene su nešto povišene brojnosti fekalnih koliformi i intestinalnih enterokoka. Tokom monitoringa uočeno je da je providnost vode u kanalima veća u odnosu na ljetnji period sa nešto manje suspendovanih materija.

- Kontrola i komunalni red

Tokom 2022. godine urađen je 41 Izvještaj o stanju u Rezervatu prirode „Tivatska solila” a koji se odnose na stanje infrastrukture u rezervatu, održavanje komunalnog reda, stanje vodostaja kao i eventualne uočene nepravilnosti od strane posjetilaca.

Komunalno održavanje u samom rezervatu prati se shodno Ugovoru sa DOO. „Komunalno – Tivat”, u okviru kojeg su odrađena 3 košenja korovske vegetacije u toku 2022. godine i to samo sa gornje površine svih nasipa. Sto se tiče pražnjenja kanti i odvoza otpada on se radio redovno, te je komunalni red u rezervatu bio na zavidnom nivou.

- Uređenje i opremanje rezervata prirode "Tivatska solila"

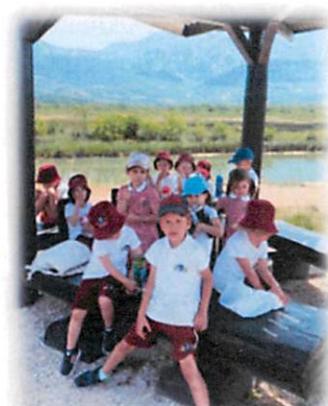
Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom je u decembru 2022. godine izvršilo sanaciju elemenata infrastrukture u rezervatu i to: drvenih ograda, drvene podkonstrukcije pješačkih mostova, drvenog gazišta mostova i vidikovca, krovnih pokrivača (tegole, na dvije osmatračnice i jednu nadstrešnicu), te drvenog stepeništa na jednoj osmatračnici, drvenih klupa za sjedenje, popravci informativnih tabli i drugih drvenih elemenata u krugu rezervata.

- Promotivne i edukativne aktivnosti u rezervatu prirode "Tivatska solila"

Posjete - Poseban rezervat prirode „Tivatska Solila“, posjetila je predškolska grupa Međunarodne škole "Arcadia Academy" Oni su zajedno sa svojim vaspitačima, krajem maja 2022. godine, u cilju upoznavanja sa živim svijetom močvarnih staništa, obišli sami rezervat i imali priliku da uživaju u prirodnim ljepotama Solila.

Takođe, u oktobru 2022. godine, „Tivatska solila“ su posjetili i učenici OŠ „Orjenski bataljon“ iz Bijele koji su se upoznali sa osnovnim informacijama o statusu rezervata, uživali u posmatranju ptica i ostalih stanovnika ovog zaštićenog područja.

U okviru promocije Panoramskog puta „Život na Luštici“, Turistička organizacija Tivat je dala svoj doprinos obilježavanju Međunarodnog dana turističkih vodiča te je pružila podršku u realizaciji obilaska Luštice. Ove

Slika br.5 - Posjeta Solila

Slika br.6 - Promocija Panoramskog puta „Život na Luštici”

godine, u susret pomenutom danu, organizovana je edukativna tura uz podršku Turističke organizacije opštine Tivat, a prva tačka posjete bio je Poseban rezervat prirode „Tivatska solila”.

Promocija – Promocija Paraskos puta „Život na Luštici” realizovana je i snimanjem reportaže o panoramskom putu „Život na Luštici“, koji se emitovao na budvanskoj televiziji. TV Budva je krajem februara snimila reportažu o panoramskom putu „Život na Luštici” za emisiju „Mediterraneo”, koja se emitovala početkom marta. Napravljen je obiman materijal te se emisija emitovala u dva nastavka. TO „Tivat” je u saradnji sa TO „Herceg Novi” organizovala obilazak Luštičkog poluostrva i obezbjeđeni su sagovornici koji su, svako iz svog ugla, predstavili život na Luštici. Značajano učešće u emisiji uzeo je i prilog sa „Tivatskih solila”.

Turističke organizacije Bara, Podgorice i Tivta, uz podršku Nacionalne turističke organizacije Crne Gore, Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom i u saradnji sa turističkom agencijom „Monticola”, koju je osnovao NVO „Centar za zaštitu i proučavanje ptica”, predstavili su ponudu Crne Gore kao izuzetne nove birdwatching destinacije na sajmu Global Birdfair koji je održan u Oakham-u (Velika Britanija) u periodu od 15. do 17. jula 2022.godine.

Slika br.7 - Promocija Solila - birdwatching destinacija

Ovaj sajam je najveći događaj te vrste i okuplja izlagače i ljubitelje posmatranja ptica iz svih krajeva svijeta. Veliki broj posjetilaca obišao je štand Crne Gore, gdje su imali prilike da dobiju više informacija o turama koje organizuje agencija „Monticola”, ponudi Tivatskih Solila, Nacionalnog parka Skadarsko jezero i ostalim lokalitetima interesantnim za ovu ciljnu grupu turista, a ornitolog Monticole je upoznao posjetioce i sa vrstama ptica koje je moguće posmatrati u Crnoj Gori

Promocija putem društvenih mreža – Tokom godine, posebna pažnja posvećena je održavanju i redovnom postavljanju informacija putem Facebook stranice „Tivatska solila“ koja trenutno ima 2791 pratilaca, kao i putem Instagram stranice „Tivatska solila“ koja trenutno ima 1355 pratilaca.

ODRZIVI RAZVOJ

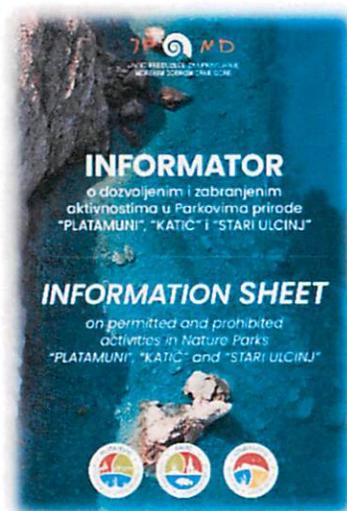
- Zaštićena područja u moru

Vlada Crne Gore je tokom 2021. godine donijela Odluke o proglašavanju tri zaštićena područja u moru, Park prirode „Platamuni”, Park prirode „Katič” i Park prirode „Stari Ulcinj”. Značajan doprinos ovom procesu dali su Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, kao i UNEP/GEF Projekat „Promovisanje upravljanja zaštićenim područjima kroz integrisanu zaštitu morskih i priobalnih ekosistema u obalnom području Crne Gore”.

Odlukama o proglašavanju zaštićenih područja, u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode, za upravljača predmetnim zaštićenim područjima u moru imenovano je Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore. Očuvanje, unaprijeđivanje i održivo korišćenje prirodnih resursa ovih zaštićenih područja sprovodi se prema planu upravljanja koji sadrži elemente za upravljanje Parkom prirode utvrđene Zakonom o zaštiti prirode.

Shodno Zakonom pripisanim obavezama, Javno preduzeće kao upravljač zaštićenog područja, tokom 2022. godine preuzelo je niz aktivnosti na zaštiti, unaprijeđenju, promovisanju i održivom razvoju zaštićenih područja, i to:

- Usvojene su Odluke o unutrašnjem redu i službi zaštite u Parku prirode „Platamuni”, Parku prirode „Katič” i Parku prirode „Stari Ulcinj”;
- Nastavljene su obuke kadrova Javnog preduzeća u cilju osposobljavanja za samostalnu izradu Planova upravljanja, koje su započete 2021. godine;
- U participativnom i krajnje transparentnom procesu, izrađeni su nacrti planova upravljanja za sva tri zaštićena područja, od kojih je Ministarstvo donijelo Plan upravljanja za park prirode „Platamuni“, dok su druga dva u procesu donošenja;
- Sprovedena je obuka kadrova Javnog preduzeća za pripremu Godišnjih programa upravljanja;
- Sprovedena je obuka kadrova Javnog preduzeća za finansijsko planiranje kada su u pitanju zaštićena područja;
- Javno preduzeće je izmjenama Kolektivnog ugovora predvidjelo radno mjesto zaštitara (čuvara zaštićenog prirodnog dobra), zaposleni na ovoj poziciji prošli su osnovne obuke iz oblasti zaštita lica i imovine, vožnje čamca i sl.;
- U cilju obilježavanja zaštićenog područja postavljene su informativne table na području Parka prirode „Platamuni”, a u toku su pripremne procedure u cilju postavljanja informativnih tabli na području Parka prirode „Katič” i Parka prirode „Stari Ulcinj”;
- U cilju promocije izrađen je i promotivni film o ovim zaštićenim područjima koji nosi naziv „Zagrlj more”, i to na crnogorskom i engleskom jeziku;
- Izrađen je Informator o dozvoljenim i zabranjenim aktivnostima u Parkovima prirode „Platamuni”, „Katič” i „Stari Ulcinj” koji je namijenjen posjetiocima ovih zaštićenih područja; i dr.

Slika br.8 - Informator MZP

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je 25. oktobra 2022. godine, na godišnjoj Skupštini Mreže upravljača morskim zaštićenim područjima u Mediteranu (MedPAN), koja je održana u Petrovcu, postalo punopravan član ove organizacije.

- Međunarodne ekološke kampanje

U cilju podizanja svijesti o značaju zaštite obale i mora, u saradnji sa civilnim sektorom svake godine Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom obilježava važne međunarodne ekološke datume:

- Međunarodni dan vlažnih staništa – 02. februar obilježen je organizacijom likovne radionice, takmičenja u posmatranju ptica, kao i kratkog kviza znanja. Cjelokupni program bio je organizovan za učenike OŠ „Branko Brinić” iz Radovića, sa ciljem upoznavanja i posmatranja rezervata, a samim tim i močvarnih staništa, na jedan novi način.

Slika br. 9 - Solila, Dan vlažnih staništa

- Dan Planete Zemlje - 22. april obilježen je u saradnji sa Hotelskom grupom „Budvanska rivijera” i JUSMŠ „Danilo Kiš”. Ovim povodom organizovana je izložba radova srednjoškolaca, kao i predavanje predstavnika Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore na temu zaštićenih područja u Crnoj Gori uz emitovanje filma „Budvanska Tunja”.

Nakon toga, učesnici ovog događaja su posadili drvo limuna u atrijumu Turističkog naselja „Slovenska plaža”.

Slika br. 10 - Dan Planete Zemlje

- Mediteranski dan obale – 25. septembar obilježen je akcijom čišćenja podmorja na području Parka prirode „Stari Ulcinj”, u Hladnoj uvali. Ova akcija realizovana je u saradnji sa Ministarstvom ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Institutom za biologiju mora, Udruženjem profesionalnih ribara iz Ulcinja, Upravom pomorske sigurnosti i upravljanja lukama, Opštinom Ulcinj i Agencijom za zaštitu životne sredine.

Otpad koji je izvučen je uglavnom ostatak ribarskog alata, ali je dobra vijest da u strožijoj zoni Parka prirode „Stari Ulcinj” nisu pronađene veće količine otpada.

Slika br. 11 - Mediteranski dan obale

- Međunarodni projekti

6.1. Interreg IPA CBC Hrvatska - Bosna i Hercegovina - Crna Gora „Endemic pathway – Put endema“ skraćeno „ePATH“

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je partner u međunarodnom projektu Interreg IPA CBC Hrvatska - Bosna i Hercegovina - Crna Gora „Endemic pathway – Put endema“ skraćeno „ePATH“ čiji je glavni cilj kreiranje zajedničke turističke ponude u 3 zaštićena područja, u kojima žive mnoge rijetke i endemske vrste flore i faune, kroz promociju prirodnih i kulturnih vrijednosti: Park prirode „Hutovo blato“ u Čapljini (BIH), Botanička bašta „Kotišina“ u Makarskoj (HR) i Posebni rezervat prirode „Tivatska solila“ u Tivtu (CG). Ukupan budžet projekta za sva tri partnera iznosi 1.540.375,30 eura, od čega 85% predstavlja donaciju iz EU fondova, dok preostalih 15% kofinansiraju projektni partneri. Budžet za aktivnosti Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom iznosi 422.329,30 eura. Projekat „Endemic pathway – ePATH“ ima za cilj jačanje i diversifikaciju turističke ponude kroz prekograničnu saradnju i poboljšanje upravljanja i održivog korišćenja kulturne i prirodne baštine. Projekat se realizuje u okviru Interreg IPA Programa prekogranične saradnje Hrvatska - Bosna i Hercegovina - Crna Gora 2014 - 2020, i sufinansiran je sredstvima ERDF i IPA II fondova Evropske unije. U okviru ovog projekta tokom 2022. godine realizovane su sledeće projektne aktivnosti:

- Drugi ciklus radionica za endemske vrste i prirodno nasleđe u posebnom rezervatu prirode „Tivatska solila“, u periodu od 31.05.2022. godine do 02.06.2022. godine

- Tokom prvog dana na radionicama su učestvovala djeca iz JPU „Bambi“ iz Tivta i OŠ „Branko Brinić“ iz Radovića, koja su imala priliku da kroz predavanja, edukativni obilazak i edukativno-kreativne radionice istraže jedinstveni svijet leptira, vilinih konjica i drugih insekata kao i da uživaju u jogi u prirodi i folklornom programu KUD „Boka“ iz Tivta. Drugog dana su djeca iz JPU „Bambi“ iz Tivta, OŠ „Drago Milović“ iz Tivta i NVO „Književna omladina Tivta“ prisustvovala edukativno-kreativnim i likovnim radionicama koje su bile posvećene pticama, a najmlađi učesnici su ovaj događaj uljepšali igrom, pjesmama i divnim recitacijama. Trećeg dana u posebnom rezervatu prirode „Tivatska Solila“ smo se družili sa djecom iz JPU „Ljubica Jovanović Maše“ iz Budve i JUSMSŠ „Danilo Kiš“ iz Budve koja su tokom svoje posjete istraživali biljke, crtali, slikali, pravili figure od plastelina, recitovali i prisustvovali izložbi radova naslikanih tokom ove trodnevne radionice. Radionice za endemske vrste i prirodno nasleđe su organizovane u cilju predstavljanja endemskih i ugroženih vrsta ptica, insekata, biljaka

Slika br.12 i 13 – Radionice, Solila

i prirodnog nasleđa na inovativan i drugačiji način kroz zanimljive edukativne obilaske, edukativno-kreativne radionice, likovne radionice, sportsko-rekreativne radionice kao i kulturno-umjetnički program.

- *Trodnevni Kamp za endemske vrste i prirodno nasleđe i drugi ciklus trodnevnog Takmičenja u posmatranju ptica od 16.11.2022. godine do 18.11.2022. godine*

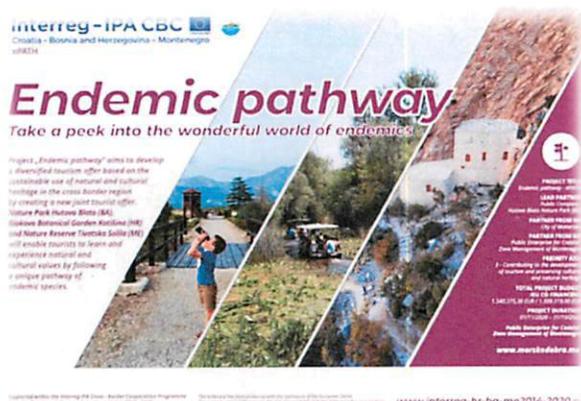
Slika br.15 – Prstenovanje, Solila

Slika br.14 – Kamp, Solila

Tokom prvog dana u takmičenju i kampu su učestvovali učenici iz JU Gimnazije iz Kotora, JU Gimnazije „Petar I Petrović Njegoš” iz Danilovgrada kao i turisti koji su u sklopu obrazovno-iskustvenog događaja, organizovanog od strane Turističke organizacije Tivat, posjetili Poseban rezervat prirode „Tivatska solila” i imali priliku da učestvuju u edukativnom obilasku, posmatranju i fotografisanju ptica te da prisustvuju prstenovanju ptica koje je prvi put održano u ovom posebnom rezervatu u saradnji sa kolegama iz Centra za zaštitu i proučavanje ptica (CZIP). Drugog dana kampa o prirodnim i kulturnim vrijednostima Solila i takmičenja u posmatranju ptica družili smo se sa učenicima iz JU SMŠ „Danilo Kiš” iz Budve i JU SMŠ Golubovci koji su tokom svoje posjete istraživali insekte, učestvovali u prstenovanju ptica, posmatrali i fotografisali ptice i takmičili se u prepoznavanju vrsta. Trećeg dana na Tivatskim Solilima smo ugostili studente botanike i biologije sa Prirodno-matematičkog fakulteta iz Podgorice koji su nakon edukativnog obilaska uz pratnju ornitologa, prstenovanja ptica i istraživanja biljaka, vodozemaca i gmizavaca, imala priliku da učestvuju u takmičenju u prepoznavanju ptica uz korišćenje „ePATH” mobilne aplikacije. Budući da je treći dan bio i kraj takmičenja u posmatranju ptica, stručni žiri sastavljen od ornitologa izvršio je bodovanje, nakon čega je formirana rang lista a za prva 3 mjesta su uručene prikkladne nagrade. Kamp, radionice i takmičenja organizovana su u okviru projekta „Put endema – ePATH” u Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj i Crnoj Gori u cilju podizanja svijesti o značaju endemskih vrsta i prirodnog nasleđa zaštićenog područja.

- **Snimljen i emitovan radio džingl - kratka promocija projekta na radio stanicama** – Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom je pripremio promotivni džingl o projektu i aktivnostima koji je emitovan na Drugačijoj radio stanici – DRS, koja se emituje na teritoriji cijele Crne Gore. Džingl je emitovan u periodu od juna do avgusta 2022. godine.
- **Izraden i postavljen veliki bilbord sa informacijama o projektu** - Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom je izradilo i postavilo veliki bilbord sa informacijama o projektu ePATH. Bilbord je bio postavljen na prometnoj lokaciji u Budvi, tokom turističke sezone, tj. u periodu jun i jul 2022. godine.

Slika br.16 - Bilbordi

- **Izrađena brošura „Put endema - ePATH”** – U okviru ovog projekta izrađena je brošura o endemskim, rijetkim i ugroženim vrstama Posebnog rezervata prirode „Tivatska solila”. Brošura je izrađena na našem i engleskom jeziku i distribuirana tokom radionica.

Slika br.17 - Brošura

- **Nabavljena oprema za posmatranje ptica** - panorama dvogled, digitalni fotoaparat, komplet bežičnog vodiča za vođenje tura kroz rezervat, dvogledi za posmatranje ptica, durbini, kamere za praćenje divljih životinja i tableti. Nabavljena oprema će upotpuniti ponudu za ljubitelje ptica i omogućiti efikasnije vođenje tura kroz rezervat.

- **Nabavljena oprema i materijal za radionice, kampove i prstenovanje ptica** – laptopovi, projektor i platno, table, šatori, vreće za spavanje, sklopive stolice za kampovanje, sto i stolice za prstenovanje ptica i drugi materijal za prstenovanje ptica i organizaciju radionica. Uz pomoć nabavljene opreme, prvi put je u Posebnom rezervatu prirode „Tivatska solila” organizovano prstenovanje ptica, u saradnji sa kolegama iz Centra za zaštitu i proučavanje ptica (CZIP).
- **Započeti radovi na postavljanju interpretacijskog centra u posebnom rezervatu prirode „Tivatska solila”** - Nekadašnji mali info punkt koji je služio samo za zaposlenog u rezervatu je uklonjen i umjesto njega se postavlja centar za posjetioce koji se sastoji od info pulta za pružanje informacija posjetiocima, multi-funkcionalne sale koja će služiti kao izložbeni i prostor za organizaciju radionica i prezentacija, kao i krovne terase sa prostorom za posmatranje, na kojoj će biti instaliran durbin. Završetak radova se očekuje početkom 2023. godine.

- **Studijska posjeta zaštićenim područjima na Malti**

Predstavnici Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore učestvovali su u studijskoj posjeti koja je organizovana u septembru 2022. godine na Malti. Studijska posjeta obuhvatila je obilazak tri parka prirode: *Rezervat prirode Is-Simar*, *Park prirode Saline* i *Rezervat prirode Ghadira*. Tokom ove studijske posjete uspostavljena je saradnja i razmijenjena su iskustva u oblasti upravljanja zaštićenim područjima.

Slika br.18 - Posjeta zaštićenim područjima, Malta

- **Studijska posjeta zaštićenim područjima u Rimu**

Predstavnici Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore učestvovali su u drugoj studijskoj posjeti koja je organizovana u decembru 2022. godine u Rimu, Italija. Tokom studijskog putovanja učesnici su se sastali sa rukovodstvom Institucije RomaNatura, regionalnog tijela za upravljanje sistemom zaštićenih prirodnih područja u Rimu. Obilazak je obuhvatao posjetu *Rezervatu prirode Monte Mario* i učešće na manifestaciji „*PaneNatura*“ organizovanoj kroz projekat „*SemiNatura - with RomaNatura I cultivate biodiversity*“.

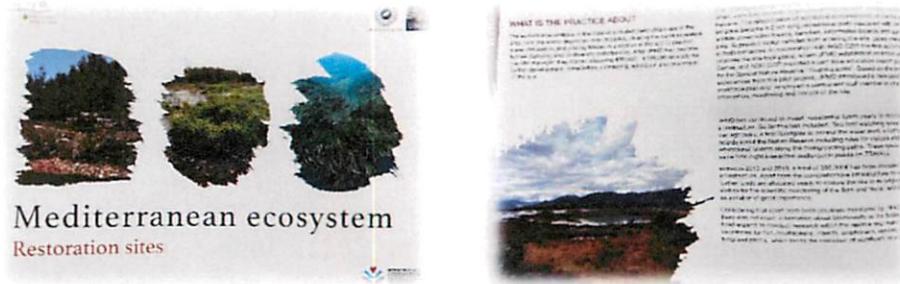

Slika br.19 - Posjeta zaštićenim područjima, Rim

Tokom ovog studijskog putovanja prikupljena su potrebna znanja, razmijenjena iskustva i predstavljeni primjeri dobre prakse upravljanja

parkovima prirode. Takođe, predstavnici Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore su predstavili aktivnosti koje se sprovode u posebnom rezervatu prirode „Tivatska solila” i tom prilikom su razmatrane mogućnosti uspostavljanja saradnje u realizaciji međunarodnih projekata u narednom periodu.

6.2. Interreg MED Projekat „Mediteranska zajednica za zaštitu biodiverziteta”

Slika br.20 - Projekat „Mediteranska zajednica za zaštitu biodiverziteta”

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom učestvovalo je u aktivnostima Projekta „Mediteranska zajednica za zaštitu biodiverziteta” koji doprinosi definisanju modela upravljanja morskim zaštićenim područjima u Crnoj Gori i podizanju kapaciteta zainteresovanih strana na različite teme povezane sa morskim zaštićenim područjima, kao što su klimatske promjene, otpad u moru i upravljanje. Tokom novembra 2022. godine, u okviru ovog projekta, održan je događaj koji je imao za cilj da prikaže nauku o životnoj sredini, menadžment i politiku saradnje, kao i dostignuća ove široke mediteranske zajednice koja je fokusirana na očuvanje biodiverziteta i otpornost na globalne promjene. Takođe, u okviru projekta, publikovan je *Katalog najboljih praksi obnove Mediterana u smislu upravljanja obalnim područjima i pružanja najboljih praksi restauracije područja*, u kojem su svoje mjesto našla i „Tivatska solila”.

Kako se Javno preduzeće bavi poslovima vezanim za saradnju i obnavljanje biodiverziteta u zoni morskog dobra, primjer dobre prakse restauracije močvarnog područja predstavljen je zainteresovanoj javnosti u Briselu. Učesnici Javnog preduzeća su, na sesiji pod nazivom „Od najboljih praksi u restauraciji do povećanja mjera obnove prirode, kao što su ponovno oživljavanje, restauracija vještačkih područja ili uklanjanje zagađenja kako bi se omogućilo da se priroda oporavi na Mediteranu”, predstavili dobar primjer prakse u Posebnom rezervatu prirode „Tivatska solila”. Sesija je bila fokusirana na restauraciju ekosistema i potrebe obnavljanja Mediterana. Predstavljani su već uloženi napor za obnovu područja i obnavljanje ekosistema, kao i oni koji su u toku, ekonomska izvodljivost takvih akcija, kao i opipljive društveno-ekonomske koristi za lokalno stanovništvo.

Slika br.21 - Promocija Solila

Cilj ove sesije je vidljivost faktora uspjeha ponovnog korišćenja i restauracije područja u smislu prevazilaženja nedostataka, barijera kao i preduzimanje budućih aktivnosti u cilju očuvanja biodiverziteta u Mediteranu.

- Međunarodna saradnja

U cilju ostvarivanja što bolje međunarodne saradnje, Javno preduzeće je 2022. godine apliciralo za učlanjenje u MedPAN, asocijaciju upravljača zaštićenih područja u moru na nivou Mediterana. Na godišnjoj skupštini MedPAN-a, koja je održana 24. oktobra ove godine, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, postalo je punopravan član ove organizacije.

Takođe, tokom 2022. godine, preduzete su i aktivnosti na validaciji Javnog preduzeća kod Evropske komisije, u cilju dobijanja jedinstvenog PIC broja (Participant Identification Code) koji omogućava učešće u programima koji su finansirani od strane Evropskih fondova.

Pored navedenih aktivnosti u oblasti međunarodne saradnje i projekata, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je tokom 2022. godine, učestvovalo u pripremi aplikacionih formi za nove projektne prijedloge, a sve u cilju dobijanja finansijskih sredstava za realizaciju određenih, projektom prijedlogom planiranih aktivnosti.

Podnesene su aplikacione forme za sledeće projektne prijedloge:

- *„Protecting, restoring and valorising the Mediterranean natural environment and heritage thematic community“ – Pro.Re.Va. TCP* – u okviru Interreg Euro-MED programa;
- *„MEDiverSEAty. In quest of the Human Dimensions of Mediterranean Marine Biodiversity“* – u okviru poziva HORIZON – MSCA – DN – 2022;
- *„Park prirode „Platamuni“* – u okviru projekta „Built back and stronger Mediterranean“ finansirani od strane MEDFUND-a;
- *„Park prirode „Katič“* – u okviru projekta „Built back and stronger Mediterranean“ finansirani od strane MEDFUND-a;
- *„Park prirode „Stari Ulcinj“* – u okviru projekta „Built back and stronger Mediterranean“ finansirani od strane MEDFUND-a;
- *„BLUE4ALL“* – u okviru poziva HORIZON-MISS-2021-OCEAN-02;
- *„PLASTIC BUSTERS PLUS“* – u okviru Interreg Euro-MED programa;
- *„NaTour4CChange“* – u okviru Interreg Euro-MED programa;
- *„RESCOM project – Nature based Solutions/Mediterranean Consortium for Biodiversity“* – finansirani od strane MAVA Foundation and FFEM.

Takođe, Javno preduzeće je, u cilju ostvarivanja bolje međunarodne saradnje, potpisalo Memorandum o saradnji u okviru projekta Interreg MED „AMAre PLUS“. Ovo je dokument kojim se podržava upravljanje i praćenje MPA kroz koordinisane strategije i pristupe za postizanje zajedničke vizije.

4. Služba za uređenje i izgradnjuorskog dobra

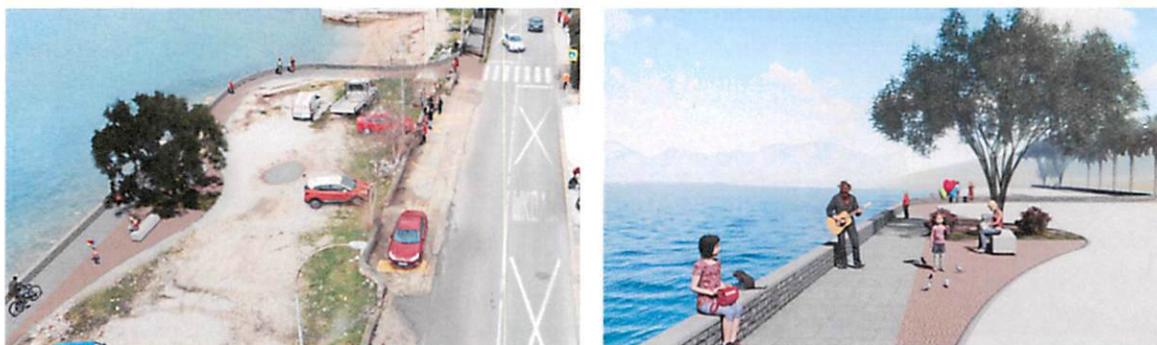
U 2022.god. izdato je 265 urbanističko tehničkih uslova za privremene objekte iz programa privremenih objekata 2019-2023.god. kao i kupališta i privremenih objekata iz Atlasa crnogorskih plaža i kupališta 2019-2023

Slijedi prikaz najznačajnih investicionih aktivnosti po opštinama - Projektovanje i Izvođenje:

1. OPŠTINA HERCEG NOVI:

IZRADA TEHNIČKE DOKUMENTACIJE:

1. Izrada Idejneg rješenja i Glavnog projekta za uređenje trotoara/pješačke staze u Zelenici, na potezu od Željezničkog mosta do plaže „Zmijice“ u dužini cca. 300m, Opština Herceg Novi

IZVOĐENJE RADOVA:

1.1 Izvođenje hitnih intervencija i tzv. sitnih sanacija obale u svim primorskim opštinama
Lokacija: Kod Hotela Plaža

- Nabavka materijala i izrada AB poklopca 70cm*70cm*7cm, nivelisanje šahte i ugradnja poklopca postojećeg šahta.

Prije

Posle

Lokacija: Šetalište Igalo

- Sanacija trotoara, preslaganje postojećih ivičnjaka i beton ploča.

Prije

Posle

Lokacija: Kod kupališta „La Bamba“, Igalo

- Sanacija beton ploča oko žardinjera na šetalištu od kupališta „La Bamba“ do kupališta „Mimoza“. Radovi su se odnosili na podizanje postojećih beton ploča, postavljanje materijala i slaganje beton ploča na istu poziciju.

Prije

Posle

Lokacija: Šetalište Topla kod „Jazz-a“

- Sanacija behaton ploča na šetalištu Topla kod „Jazz“-a, radovi su obuhvatali sanaciju postojećih behaton ploča, postavljanje materijala i slaganje behaton ploča na istoj poziciji.

Prije

Posle

Lokacija: Obalni zid Meljine

- Sanacija obalnog zida u Meljanama, radovi su se odnosili na nabavku kamena do 40cm debljine, ponovno slaganje kamena u cementnom malteru i fugovanje sa spoljašnje strane.

Prije

Posle

Lokacija: Obalni zid Kamenari

- Sanacija obalnog zida u Kamenarima. Radovi su se odnosili na nabavku kamena do 40cm debljine, ponovno slaganje kamena u sloju betona MB30 i fugovanje sa spoljašnje strane.

Prije

Posle

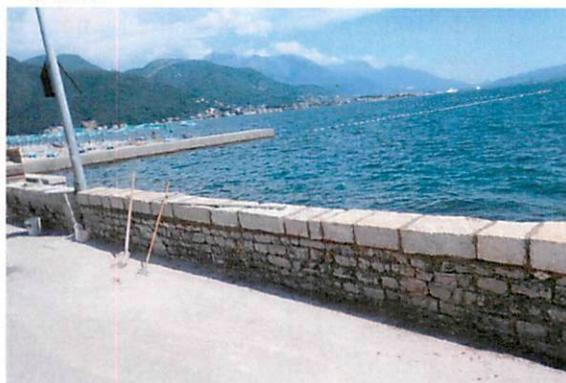
Lokacija: Parapetni zid, Bijela

- Sanacija parapetnog zida: radovi su obuhvatali nabavku klesanog kamena 15cmx45cm slobodno, ponovno zidanje u cementnom malteru sa završnim fugovanjem.

Prije

Posle

Lokacija: Parapetni zid- Đenovići

- Sanacija parapetnog kamenog zida sa nabavkom klesanog kamena, zidanje i fugovanje.

Prije

Posle

Lokacija: Sanacija parapetnog zida-Baošići

- Sanacija parapetnog kamenog zida sa nabavkom klesanog kamena, zidanje i fugovanje.

Prije

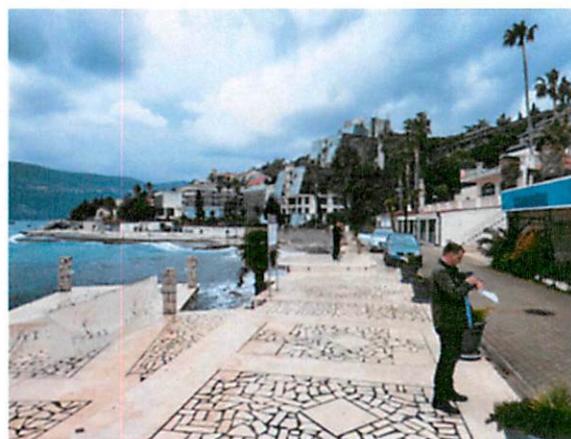
Posle

Lokacija: Sanacije ograde

- Postavljanje ograde od inoxa, sa nabavkom i ugradnjom u dužini od cca 70m po detalju postojeće na šetalištu.

Prije

Posle

Ukupna vrijednost izvedenih radova za HITNE SANACIJE u Herceg Novom sa obračunatim PDV-om: 30.642, 52 €

1.2 Nabavka i postavljanje parkovskog mobilijara (klupe i kante) za cijelo crnogorsko primorje

-Kamenari – Ispred crkve Sv. Ana postavljene 2 klupe (Tip A) i 1 kanta za otpatke

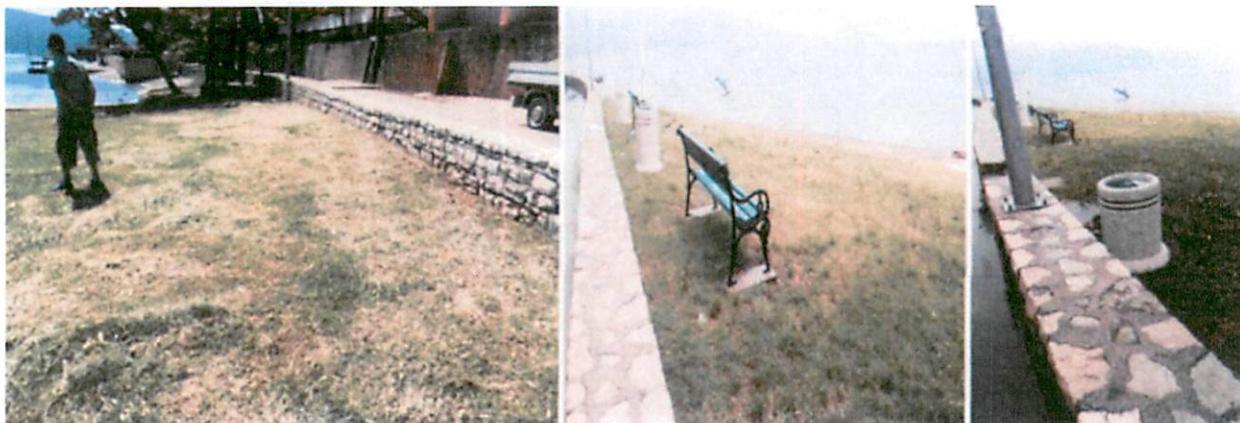
-Bijela - Zapadno od škole na betonskom dijelu su postavljene 3 klupe (Tip A) i 1 kanta za otpatke

-Zapadno od mula “Vulovića” postavljene 2 klupe (Tip A) i 1 kanta za otpatke

-Na zelenoj površini kod dječijeg doma “**Mladost**” postavljene 2 klupe (Tip A) i 3 kante za otpatke

-**Zelenika** - Na šetališnoj zoni kod “Vagona” postavljene 3 klupe (Tip A), 1 klupa (Tip B) i 2 kante za otpatke

-U dvorištu osnovne škole “Ilija Kišić” su postavljene 1 klupa (Tip A) i 5 kanti za otpatke

-**Topla** - Šetalište “Pet Danica” kod spomenika na Škveru postavljene 3 klupe (Tip A) i 4 kante za otpatke

-Na podestu preko puta “Lobelije” postavljene 3 klupe (Tip B) i 5 kanti za otpatke

-Šetalište “Pet Danica” na podestu do Galeba postavljene 2 klupe (Tip C) i 1 kanta za otpatke

- **Igalo** – U zaleđu Blatne plaže na mjestu uklonjenih kioska postavljene 4 klupe (tip A) i 4 kante za otpatke

Ukupno je postavljeno: 26 klupa (20 - Tip A; 4 - Tip B; 2 - Tip C) I 27 kanti za otpatke

Ukupna vrijednost izvedenih radova sa uračunatim PDV-om: 16.395,50 €

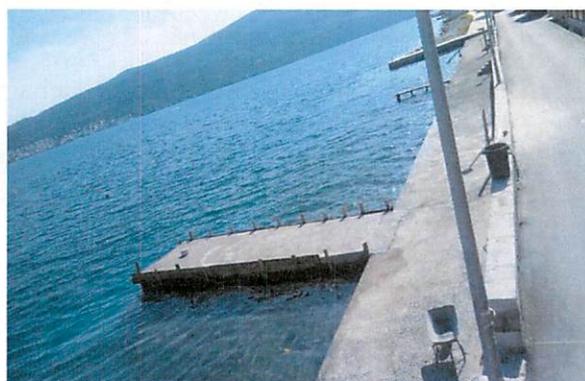
1.3 Rekonstrukcija objekata obalne infrastrukture od javnog interesa

Lokacija: Kat. parcela 1588, KO Bijela – sanacija ponte.

Prije

Posle

UKUPNA VRIJEDNOST IZVEDENIH RADOVA ZA OPŠTINU HERCEG NOVI: 55.819,72 €.

2. OPŠTINA KOTOR

IZRADA PROJEKTNE DOKUMENTACIJE:

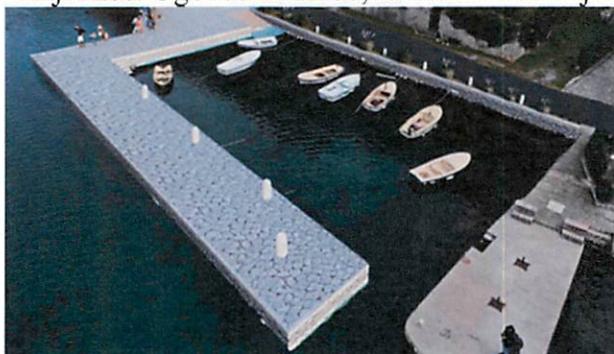
1. Izrada projektne dokumentacije za rekonstrukciju obalnog zida na ušću rijeke Škurde u more

Vrijednost Ugovora 14.278,00 eura + Revizija 1.900,00 eura

2. Završena izrada projektne dokumentacije za rekonstrukciju ponte k.p.661 Dobrota – Kotor

Vrijednost Ugovora 10.188,20 eura + Revizija 2.200,00 eura

3. Završena izrada projektne dokumentacije za rekonstrukciju ponte k.p.680 Dobrota – Kotor vrijednost

Ugovora 10.188,20 eura + Revizija 2.200,00 eura

4. Izrada Idejnog rješenja i Glavnog projekta pješačke staze i uređenja javnih površina uz obalu na potezu Morinj-Kostanjic

Vrijednost Ugovora 28.072 eura + Revizija 4.719,00 eura

IZVOĐENJE RADOVA:

2.1 Izvođenje hitnih intervencija i tzv. sitnih sanacija obale u svim primorskim opštinama.

Lokacija: Risan, - Stara Slanica

- Sanacija betonskog platoa, popunjavanje kaverni, obrada betonom

Prije

Posle

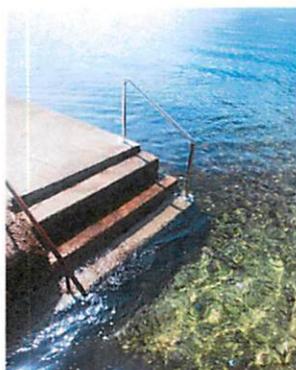
Lokacija: Perast - Sanacija betonskog kupališta

- Sanacija betonskog kupališta od 70m² i nabavka i postavljanje inox stepeništa za ulazak u more.

Prije

Posle

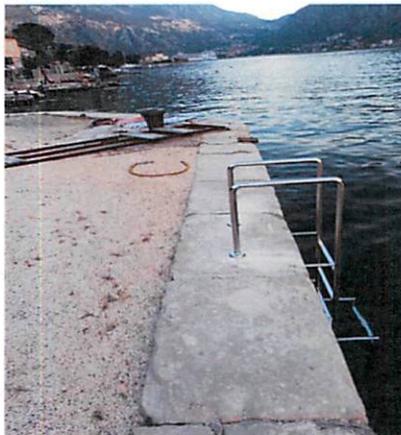
Lokacija: Dobrota

- Nabavka i postavljanje inox stepeništa na ponti „Sveti Matija“.

Prije

Posle

Lokacija: Bigovo - Sanacije rive – popunjavanje kaverni betonom MB30, nabavka i postavljanje inox stepeništa.

Prije

Posle

Ukupna vrijednost izvedenih radova za HITNE SANACIJE u Opštini KOTOR: 7.647,20 € .

2.2 Rekonstrukcija objekata obalne infrastrukture od javnog interesa

Lokacija: Kat. parc. 2015 i 2016 KO Dobrota - Sanacija ponte

- Uređenje prostora mandrača vađenjem stijena iz istog, zidanje kamenom oštećenih dijelova zida.

Prije

Posle

Lokacija: Kat. parc. 1000 i 1001/3 u KO Prčanj - Sanacija ponte

- Skidanje površinskog sloja betona ponte sa odvozom na deponiju. Hortikulturno uređenje.

Prije

Posle

Lokacija: Kat. parc. 999 KO Prčanj-Sanacija ponte

- Uklanjanje postojećeg betona sa predmetne lokacije sa odvozom na deponiju; Saniranje urušenog dijela ponte.

Prije

Posle

Lokacija: Kat. parc. 710,711,712,713,714 KO Prčanj – Sanacija ponte

- Uklanjanje postojećeg betona sa predmetne lokacije sa odvozom na deponiju; Uklanjanje postojećeg kamena sa odlaganjem u neposrednoj blizini; Iskop materijala u zoni oštećenja za formiranje temelja; vraćanje u prvo bitno stanje i pristup slobodan do kupališta.

Prije

Posle

- Kat.parcela 560, 561, 562 – KO Prčanj - Sanacija ponti
- Kat.parcela 560

Prije

Posle

- Kat.parcela 561

Prije

Posle

-Kat.parcela 562

Prije

Posle

- Kat.parcela 271- KO Stoliv

Prije

Posle

Kat.parcela 326 - KO Muo

- Šalovanje, armiranje i betoniranje bokova ponte i podbetoniranje temelja ponte

Prije

Posle

Ukupna vrijednost izvedenih radova za rekonstrukciju ponti, Partija 1, u opštini Kotor : 37.628,26 €

2.3 Rekonstrukcija objekata obalne infrastrukture od javnog interesa, Partija 2-Planirani radova u svim primorskim opštinama

-Lokacija: Ljuta

Prije

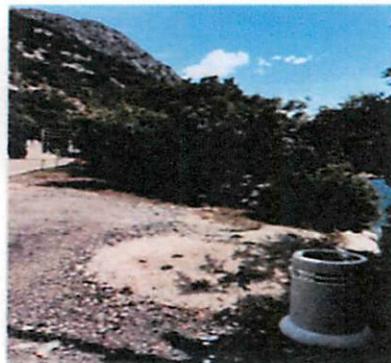
Posle

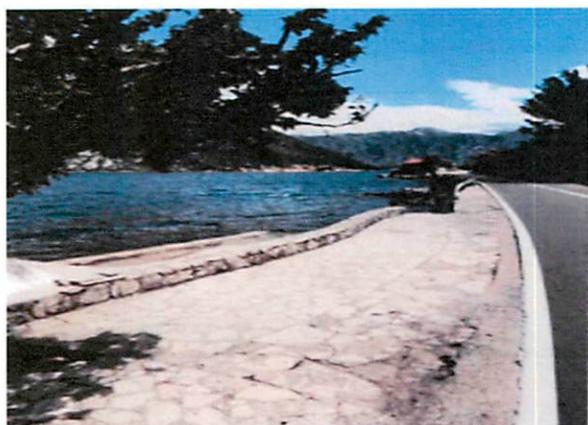
Ukupna vrijednost izvedenih radova na SANACIJI PONTI, u opštini KOTOR, Partija 2:
467,59 € (sa PDV-om)

2.4 Nabavka i postavljanje parkovskog mobilijara (klupe i kante) za cijelo crnogorsko primorje

1. **Morinj** – Strp-Lipci, kat. parcela br. 317/1 KO Strp, postavljene 2 klupe (Tip A) i 1 kanta za otpatke

2. **Kostanjica** - kat. parcela br. 50/1 KO Kostanjica, postavljene 2 klupe (Tip A)

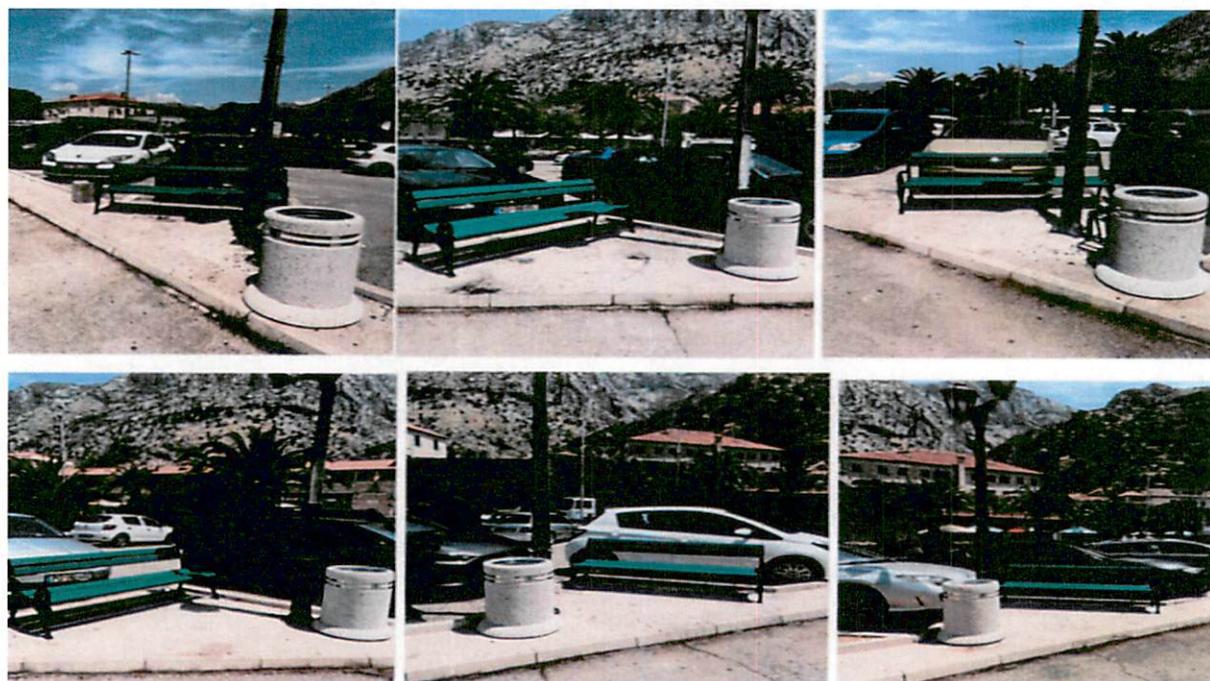
3. **Ljuta** – kat.parcela br.458 KO Orahovac, postavljene 2 klupe (Tip A) i 4 kante za otpatke

4. **Dobrota** – kod pansiona “Pana” kat. parcela br. 654 KO Dobrota, postavljena 1 klupa (Tip A)

5. **Pristanište Luke Kotor (Luža)** - kat. parcela 28/1 KO, postavljeno 6 klupa (Tip A) i 6 kante za otpatke

Ukupno je postavljeno: 13 klupa - Tip A i 11 kanti za otpatke

UKUPNA VRIJEDNOST IZVEDENIH RADOVA U OPŠTINI KOTOR: 53.103,48 eura

3. OPŠTINA TIVAT

IZRADA TEHNIČKE DOKUMENTACIJE:

1. Izrada Glavnog projekta pješačke staze - Lungo mare sa parternim uređenjem javnih površina obodom Ponte Seljanovo u Tivtu, dužine cca 500 m na kat. parceli 185/1 KO Tivat, DSL „Sektor 22“

vrijednost Ugovora 9.498,50 eura + Revizija 2.662,00 eura

2. Izrada projektne dokumentacije za uređenje dijela šetališta na potezu od Sv. Roka do Parka Ivovića, cca 300m, Opština Tivat

Vrijednost Ugovora 21.780,00 eura

3. Idejno rješenje za uređenje platoa lučice Kalimanj, Tivat

Vrijednost Ugovora 3.480,00 eura

4. Idejno rješenje za uređenje prostora ispod hotela “Kamelija”, Tivat

Vrijednost Ugovora 4.980,00 eura

IZVOĐENJE RADOVA:

3.1 Izvođenje hitnih intervencija i tzv. sitnih sanacija obale u svim primorskim opštinama.

Lokacija: Kupalište 5C i 5D

- Sanacija šahte između kupališta 5C i 5D, šalovanje, armiranje, betoniranje, izrada AB poklopca za šahtu dim 1*1*0,7m, štemovanje, postavljanje cijevi, nabavka i postavljanje kamena dužinom kanala (vrijednost radova 1.452,00 € sa PDV-om)

Prije

Posle

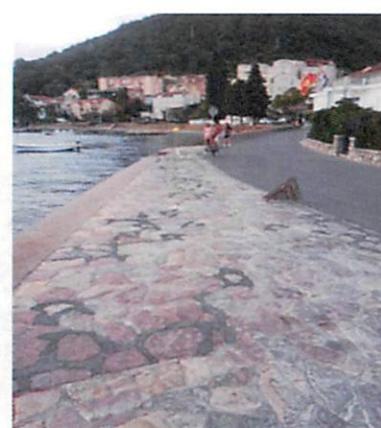
Lokacija: Seljanovo

- Sanacija šetališta, obuhvata popunjavanje kaverni (rupa) u tijelu obalnih objekata kamenim i špar betonom sa završenom obradom betona MB30 debljine min 5 cm (vrijednost radova 363,00 € sa PDV-om).

Prije

Posle

Lokacija: Seljanovo

- Postavljanje inox skala (vrijednost radova 1.694,00 € sa PDV-om)

Ukupna vrijednost izvedenih radova za HITNE SANACIJE za opštinu TIVAT:

3.509,00 € (sa PDV-om)

- Uklanjanje postojećeg objekta „Info punkta“ u Posebnom rezervatu prirode „Tivatska solila“

Prije

Posle

Ukupna vrijednost radova je : 3.508,40 € (sa PDV-om)

3.2 Nabavka i postavljanje parkovskog mobilijara (klupe i kante) za cijelo crnogorsko primorje

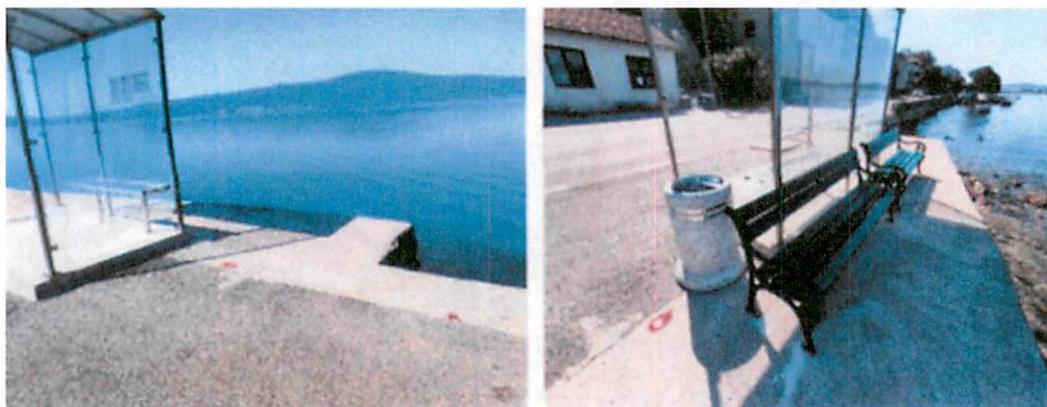
1. Lepetane – kod crkve Gospa od Snijega na kat. parceli br. 514 KO Lepetane, postavljena 1 klupa (Tip A) i 1 kanta za otpatke

2. Donja Lastva - Opatovo , proširenje poslije vojnih objekata na kat. parceli br. 513 KO Lepetane, postavljena 1 klupa (Tip A) i 1 kanta za otpatke:

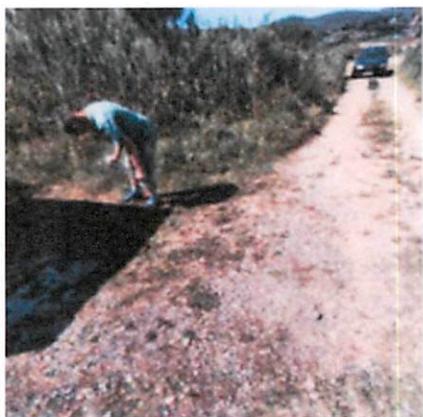
- Opatovo , kod autobusnog stajališta na kat. parceli br. 731/1 KO Donja Lastva, postavljene 2 klupe (Tip A) i 2 kante za otpatke

3. Tivat – Župa, kod palate “Verona”, na kat. parceli br. 4717 KO Tivat, postavljene 2 klupe (Tip A) i 2 kante za otpatke

4. Mrčevac – Kalardovo, kat. parcela br. 2164 KO Mrčevac, postavljena 1 klupa (Tip A) i 1 kanta za otpatke

5. Ostrvo cvijeća - kat. parcela 809 KO Đuraševići, postavljene 2 klupa (Tip A) i 2 kante za otpatke

6. Krašići – kat. parcela br. 8, KO Krašići postavljena 1 klupa (Tip A) i 1 kanta za otpatke

Ukupno je postavljeno: 10 klupa - Tip A i 10 kanti za otpatke.

Ukupna vrijednost izvedenih radova sa uračunatim PDV-om: 5.989,50 €

3.3 Rekonstrukcija objekata obalne infrastrukture od javnog interesa - Partija 1 – Konkretno definisani poslovi po lokacijama u svim primorskim opštinama

Lokacija: Kat. parcele 1258/8, 1252/5, 1252/3, 1262/4 KO Mrčevac

- Uklanjanje postojećeg betona u zoni prilazne rampe, sječenje postojećeg betona, ugradnja mreže, izlivanje AB ploče.

Prije

Posle

Ukupna vrijednost izvedenih radova na SANACIJI PONTI-Partija 1 , u opštini TIVAT, Partija 1: 7.783,85 € (sa PDV-om)

3.4 Rekonstrukcija objekata obalne infrastrukture od javnog interesa

Lokacija: Kat. parcela 995/2, KO Krašići

Sanacija ponte: iskop za temelj u moru, podvodno betoniranje AB temelja, zidanje zida kamenom u betonu, zalivanje betonom iza ozidanog zida popunjavanje materijalom iz iskopa i betoniranje gornje AB ploče d=10 cm.

Prije

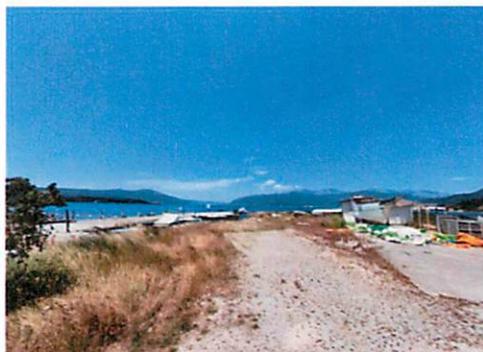
Posle

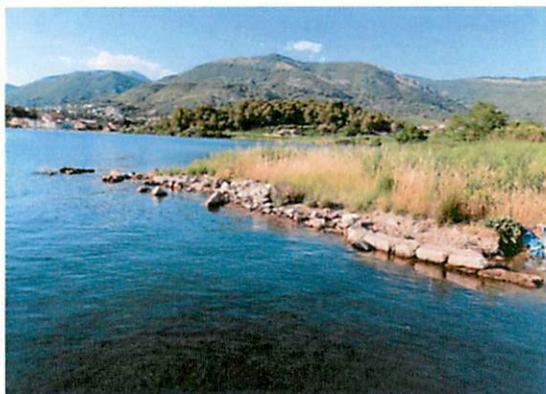

Lokacija: Mrčevac

Sanacija platoa pristaništa, uređenje zelenog pojasa, radovi su se odnosili na bagerisanje nanosa pijeska i kamenog materijala, mašinski iskop materijala u more, sanacija ravnih betonskih površina, izrada AB temelja i AB zida u more, nabavka i ugradnja kamenih ploča, nabavka i ugradnja armature u more.

Prije

Posle

Ukupna suma za 3.4 Rekonstrukcija objekata obalne infrastrukture od javnog interesa -Partija 2 – Konkretno definisani poslovi po lokacijama u svim primorskim opštinama - Opština TIVAT sa PDV-om: 20.202,77eura

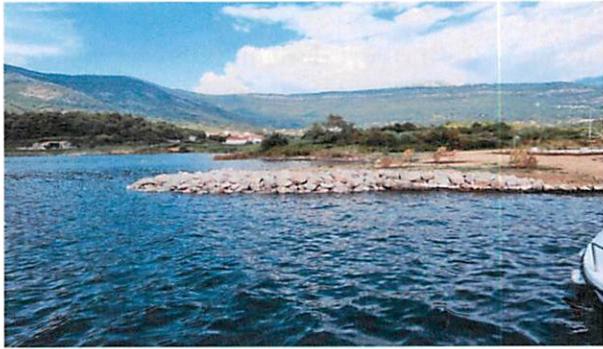
3.5 Vanredni rashodi i rezervna sredstva za izvođenje radova Službe za uređenje i izgradnju

- Izvođenje radova na sanaciji pristaništa i privežišta ispred kat. parc. 1262/1 KO Mrčevac, Opština Tivat, sa uređenjem okolnog prostora za potrebe sezonskog pristajanja plovni objekata za potrebe Aerodroma Tivat.

Prije

Posle

Ukupna vrijednost izvedenih radova sa uračunatim PDV-om: 172.472,14 €

3.6 Uređenje infrastrukture u Posebnom rezervatu prirode "Tivatska solila"- postavljanje nadstrešnice

3.7 Uređenje infrastrukture u Posebnom rezervatu prirode “Tivatska solila” – Partija 2

- RN1 - Saniranje 6 (šest) metalnih tabli, Saniranje 8 (osam) pari drvenih stubova (postojećih drvenih tabli). Zamijenjene postojeće table na 8 (osam) mjesta (koje leže na saniranim stubovima) za stabilizaciju panela postavljen metalni profil kao držač panela i dodat metalni ram oko panela. Izvršeno je uklanjanje korovske vegetacije duž nasipa i kanala u dužini od 3m. Sanirana je staza u površini od 40m², nasipanjem i nabijanjem tampona po stazi Saniran je krov na kulama osmatračnicama ukupne površine 12m².

- RN2 - Sanirano je 240m² podesta drvenih mostova. Sanirano je 36m rukohvata na mostovima. Sanirano je 8 stubova na mostovima dimenzija 10x10x100cm Sanirano je 12 stubova na mostovima dimenzija 12x12x100cm Vršeno je farbanje čeličnog mosta dužine 15m.

- RN3 - Izvršeno uklanjanje ispucalih temeljnih stopa za 2 stuba metalne table i betoniranje istih, čija je kubikaža cca 0,03 m³. Saniran je krov na kuli osmatračnici blizu čeličnog mosta površine 5,0 m². Sanirani su rukohvati na mostovima u dužini od 14,0 m¹.

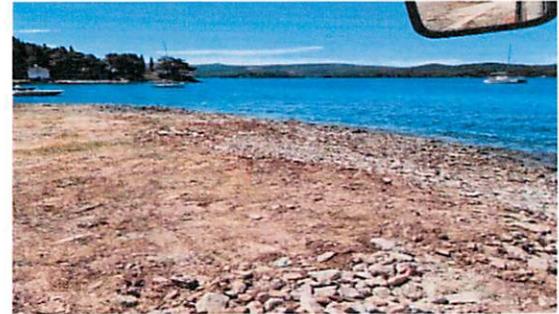
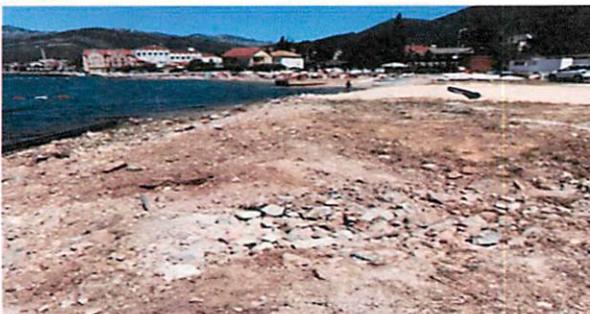
Ukupan vrijednost izvedenih radova za Partiju 2 na Solilima je: 9.271,02 € (sa PDV-om)

- uklanjanje šuta od armiranog betona sa plaže Belane, Opština Tivat

Prije

Posle

- Uklanjanje i transport na deponiju drvene krovne konstrukcije bez krovnog pokrivača-pergola – površina 14,0 m².

Prije

Posle

UKUPNA VRIJEDNOST IZVEDENIH RADOVA U OPŠTINI TIVAT:

(sa PDV-om): 220.462,48 €

4 OPŠTINA BUDVA :

IZRADA TEHNIČKE DOKUMENTACIJE:

1. Završena izrada projektne dokumentacije za Revitalizaciju plaže Pržno – Budva
vrijednost Ugovora 29.995,90 eura + Revizija 2.541,00 eura

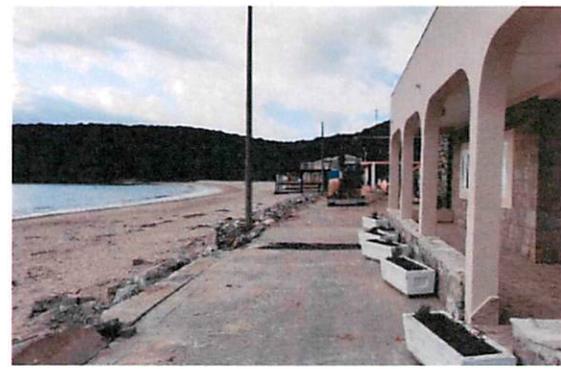
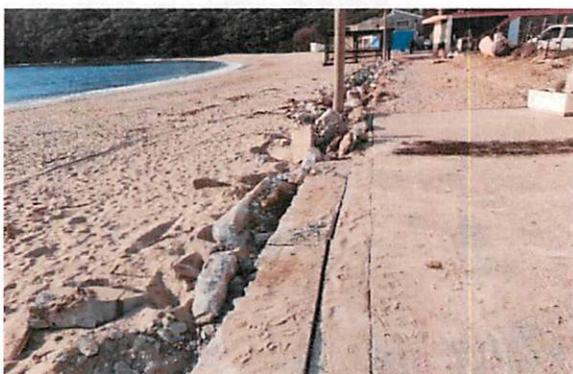

2. Izrada projektne dokumentacije za revitalizaciju plaže Mogren, Opština Budva
vrijednost Ugovora 23.232,00 eura

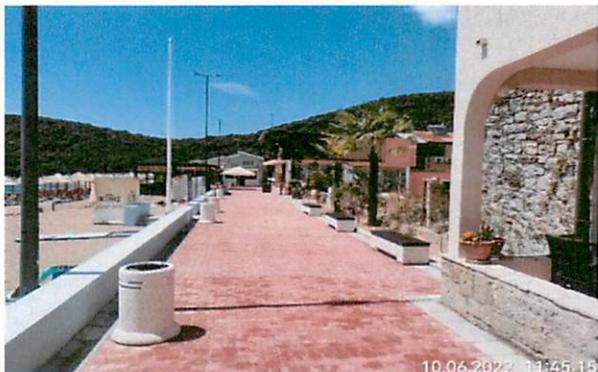
IZVOĐENJE RADOVA:

4.1 Izvođenje radova na Izgradnji i uređenju šetališta na Jazu, od postojećeg definisanog šetališta, obalnim zidom ispod kat.parcela broj 70, K.O. Prijedor I do zapadnog kraja plaže Jaz na KP broj 96, K.O. Prijedor I(sektor 42 po PPPNOPCG) u dužini od cca 2226m

Prije

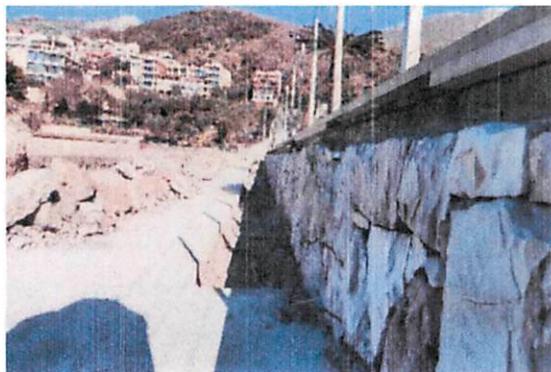
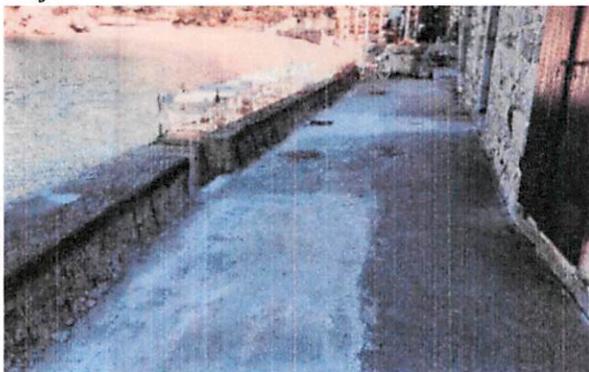
Posle

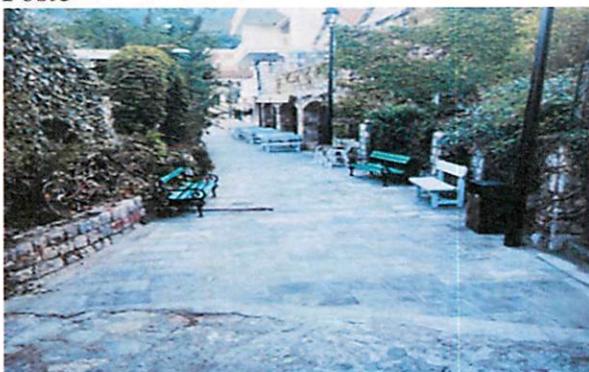
Ukupna vrijednost izvedenih radova na šetalištu Jaz sa uračunatim PDV-om :
152.233,22€

4.2 Izvođenje radova na parternom uređenju rive Pržno

Prije

Posle

Ukupna vrijednost izvedenih radova sa uračunatim PDV-om : 283.648,07 eura

4.3 Izvođenje hitnih intervencija i tzv. sitnih sanacija obale u svim primorskim opštinama.

- Lokacija park ispred budućeg hotela „Falcon“, Opština Budva

Prije

Posle

- Lokacija -Staza ka plaži Mogren – Opština Budva

Prije

Posle

- Lokacija – plaža Pizana – Sanacija stepenica za silazak na plažu Pizana i popravka drvene obloge gazišta

Prije

Posle

- Farbanje obalnih zidova radi prekrivanja grafita

Prije

Posle

- Ograda mosta na šetalištu kod lokala „Coco” i ograda rampe kod lokala „Torč” – Farbanje ograda sa svim potrebnim predradnjama

Prije

Posle

- Potok između restorana ZELENI GAJ i VILA MANOJLOVIĆ- Opština Budva – Mašinsko čišćenje korita potoka od zelenila, zamjena grede rukohvata na mostu i farbanje drvene ograde mosta

Prije

Posle

- Zid pumpne stanice na Slovenskoj plaži i potporni zid na Zavali - Farbanje zidova (pokrivanje grafita) najmanje u dva sloja.

Prije

Posle

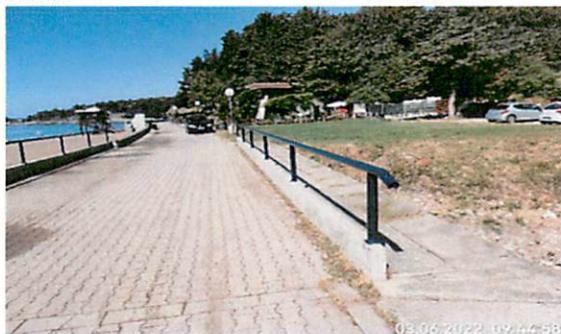

- Most na Kukačkom potoku, Bečići - Farbanje ograde mosta sa svim potrebnim predradnjama

Prije

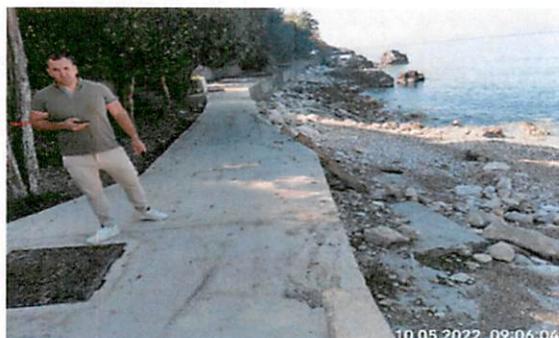

Posle

- Obalni zid u Kamenovu, Bečići - Uklanjanje postojeće korodirane metalne ograde i izrada privremene ograde od drvenih stubića fiksiranih na svako 2,0 m i povezanih konopom na vrhu i sredini visine ograde

Prije

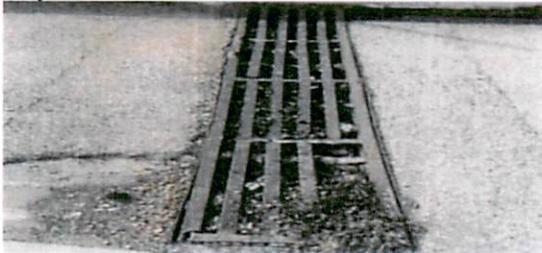

Posle

- Kanal za atmosferske vode kod plažnog bara „Kairos”- Čišćenje kanala za atmosferske vode kod restorana “Kairos”. Kanal se čisti mašinom pod pritiskom za otčepljivanje cjevovoda.

Prije

Posle

- Kameni zid kod plažnog bara „Samsara” - Sanacija kamenog parapetnog zida kod plažnog bara „Samsara” i sanacija betonske poklopne ploče (površinska obrada kulir) na dijelu gdje je polomljena.

Prije

Posle

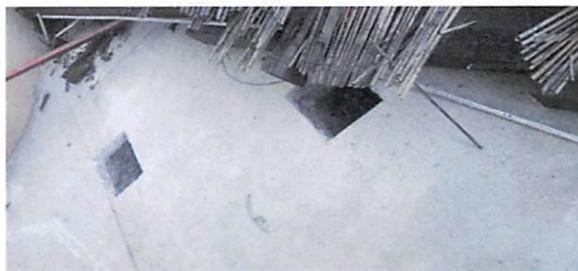

- Upojne rupe na terasi Perovića (privrem. objekat br. 17.7) Petrovac

Prije

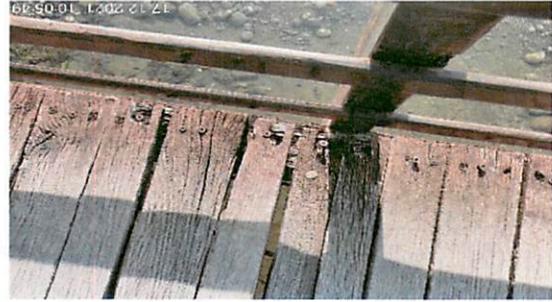
Posle

Ukupna vrijednost izvedenih radova sa obračunatim PDV-om za HITNE SANACIJE u Opštini BUDVA sa uračunatim PDV-om je: 14.633,14 €

- Sanacija mosta na rijeci Grdevici na obalnom šetalištu – Budva. Radovi obuhvataju : popravku (zamjenu) istruljelih drvenih – hodnih površina i rukohvata, zakivanje ili šrafljenje i završno farbanje sandolinom najmanje dva puta i farbanje ograde sa šmirglanjem i premazivanjem sandolinom u najmanje dva sloja.

Prije

Posle

Ukupan iznos sa PDV-om: 498,52 eura

- čišćenje i produbljivanje kanala kod restorana „Obala” i čišćenje ušća rijeke Grdevice od nanosa pijeska

Prije

Posle

Prije

Posle

- Sakupljanje, utovar i odvoz na deponiju murave (morske trave) cca 500 m3 sa plaže Buljarica

Prije

Posle

UKUPAN IZNOS na izvođenju radova na uklanjanju objekata i vanrednom čišćenju sa PDV-om 5.445,00 eura

- Zamjena slomljene metalne slivne rešetke na Slovenskoj plaži

Prije

Posle

Ukupna vrijednost izvedenih radova je 326,70 € (sa uračunatim PDV-om).

4.4 Nabavka i postavljanje parkovskog mobilijara (klupe i kante) za cijelo crnogorsko primorje

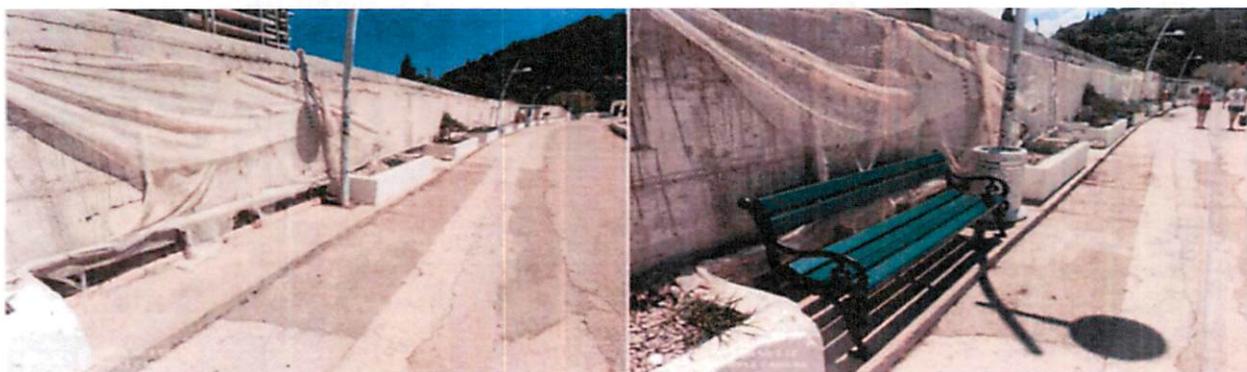
Na potezu bečićkog šetališta, od hotela "Beograd" do trga u Rafailovićima, na šest pozicija postavljeno je 6 kom drvenih parkovskih klupa Tipa A i 6 kom betonskih korpi za otpatke sa metalnim ulošcima model MB30.

U Petrovcu je na krajnjem istočnom dijelu šetališta izvršeno postavljanje 4 kom drvenih parkovskih klupa Tip A i 4 kom korpi za otpatke MB30.

Ukupno je postavljeno: 10 klupa - Tip A i 10 kanti za otpatke

Ukupna vrijednost izvedenih radova sa uračunatim PDV-om: 5.989,50 €

UKUPNA VRIJEDNOST IZVEDENIH RADOVA ZA OPŠTINU BUDVA: 462.774,15 €

5 OPŠTINA BAR:

IZRADA TEHNIČKE DOKUMENTACIJE:

1. Izrada Idejnog rješenja i Glavnog projekta pješačke staze i uređenja javnih površina uz obalu u zahvatu DSL za „Sektor 54 – Zeleni pojas“ (Rt Ratac-Žukotrljica), UP 30b dužine 2.000m i površine 7.000m²

Vrijednost Ugovora 22.506 eura + Revizija 4.719,00 eura

2. Izrada Idejnog rješenja i Glavnog projekta regulacije korita potoka/rijeka Željeznice u dužini od cca 230m

Vrijednost Ugovora 24.064 eura + Revizija 4.719,00 eura

IZVOĐENJE RADOVA:

5.1 Izvođenje hitnih intervencija i tzv. sitnih sanacija obale u svim primorskim opštinama.

Partija 1– Izvođenje hitnih intervencija i tzv. sitnih sanacija obale na potezu Ulcinj-Trsteno (Izvođač radova „Adi invest“ d.o.o. Nikšić) - Popravka fasade plažnih toaleta na Žukotrljici, Opština Bar

Prije

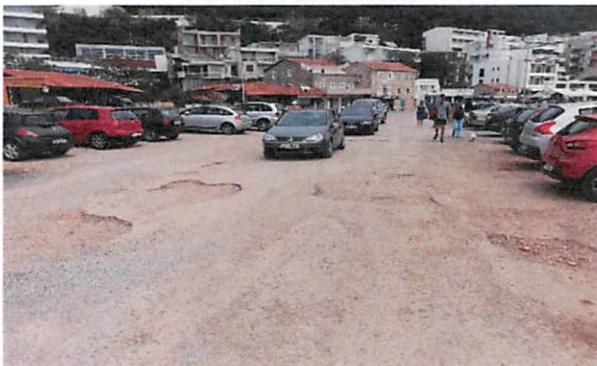

Posle

- Mašinsko ravnanje (guranje) i planiranje plažnih površina ispred hotela „Porto sole“ - Sutomore

Prije

Posle

Ukupna vrijednost izvedenih radova na HITNIM SANACIJAMA sa uračunatim PDV-om za
OPŠTINU BAR: 3.267,00 €

5.2 Nabavka i postavljanje parkovskog mobilijara (klupe i kante) za cijelo crnogorsko primorje

Na trotoaru uz lokalnu saobraćajnicu uz plažu Čanj postavljene su 3 klupe (Tip A) i 3 kante za otpatke

Ukupno je postavljeno: 3 klupe - Tip A i 3 kante za otpatke

UKUPNA VRIJEDNOST IZVEDENIH RADOVA ZA OPŠTINU BAR : 5.063,85 €

6. OPŠTINA ULCINJ

IZRADA TEHNIČKE DOKUMENTACIJE:

Izrada projektne dokumentacije za zaštitu kosine od obrušavanja stijena iznad mandrača na južnom kraju Male plaže, Opština Ulcinj

Vrijednost Ugovora 9.389,60 eura

IZVOĐENJE RADOVA:

6.1 „PARTERNO UREĐENJE VELIKE SKELE“ – pristaništa u zoni morskog dobra sa Državne studije lokacije “Stari grad Ulcinj” – sektor 63

Zaključen Ugovor o izvođenju radova i započeti radovi prije ljetnje turističke sezone.

Vrijednost Ugovora 809.947,94 eura

Ukupan iznos sa uračunatim PDV-om :
161.989,59 eura

6.2 Uklanjanje objekata i vanredno čišćenje u zoni morskog dobra

Prije

Posle

Prije

Posle

Prije

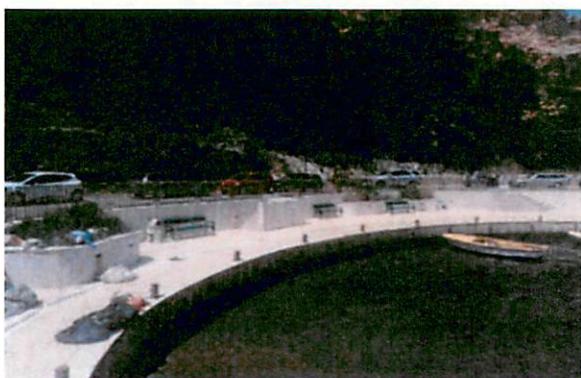
Posle

Uklanjanja privremenih objekata na obalama rijeke Bojane, opština Ulcinj, ukupne vrijednosti (sa PDV-om) je 4.900,50 €.

6.3 Nabavka i postavljanje parkovskog mobilijara (klupe i kante) za cijelo crnogorsko primorje

-**Kacema** – Na prostoru koji obuhvata betonirani dio oko lučice “Kacema” korišćen je višak mobilijara, te je na ovom prostoru ugrađeno ukupno 5 klupa (Tip A)

-**Pristan** – Na šetalištu na Maloj plaži, ispred stambene zgrade u blizini “Turbeta”, na betonskim stopama postavljene su 2 klupe (Tip A) i 2 betonske kante za otpad – Na zelenoj površini pored objekta “Holegro”, na betonskim stopama, postavljene su 2 klupe Tipa A

- Borova šuma:

-na zelenoj površini iznad kupališta "Aquarius", na betonskim stopama postavljene su 2 klupe (Tip A)

-na zelenoj površini iznad teretane u prirodi, na betonskim stopama postavljene su 2 klupe (Tip A)

-na zelenoj površini pored stepenica prema kupalištu “Albatros”, na betonskim stopama postavljene su 2 klupe (Tip A)

Zbog efikasnijeg planiranja , odnosno raspoređivanja betonskih kanti, ostalih **14 komada** su dopremljeni u DOO. “Komunalne djelatnosti” Ulcinj, koje će shodno svome program skupljanja, odnosno deponovanja otpada, u susret sezoni, obaviti raspoređivanje istih po lokacijama u zoni morskog dobra.

Ukupno je postavljeno: 15 klupa - Tip A, 2 kante za otpatke , a 14 komada kanti za otpatke dopremljene u DOO “ Komunalne djelatnosti” Ulcinj.

UKUPNA VRIJEDNOST IZVEDENIH RADOVA ZA OPŠTINU ULCINJ: 176.087,30 €

5. Služba za opšte i pravne poslove

Odlučivanje i pravna zaštita

Upravni odbor:

Tokom izvještajne 2022. godine, Upravni odbor odlučivao je o svim pitanjima iz osnovne nadležnosti i djelatnosti Javnog preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore. Održano je 18 sjednica Upravnog odbora, od kojih su 10 održane kao redovne, dok je 8 bilo elektronskih sjednica. Na sjednicama je razmatrano i odlučivano po 172 tačke dnevnog reda na osnovu kojih je doneseno 190 odluka/zaključak.

Rad Upravnog odbora definisan je Statutom Javnog preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore, poglavlje VII - UPRAVLJANJE. Radom Upravnog odbora obuhvaćena su sva pitanja vezana za djelatnost Javnog preduzeća, između ostalih, utvrđivanje osnovne poslovne politike i godišnji finansijski plan, zatim usvajanje srednjoročnih planova razvoja, donošenje programa zaštite i unapređivanja morskog dobra, odluka o izgradnji objekata koji nisu predviđeni planom razvoja, donošenje odluka o investiranju u zoni morskog dobra, usvajanje programa iz domena organizacije kupališta, donošenje odluka o ustupanju djelova morskog dobra i uslovima ustupanja, usvajanje opštih akata, usvajanje pojedinačnih odluka iz nadležnosti Javnog preduzeća,

razmatranje svih značajnih predloga i programa uređenja i investiranja u zonu morskog dobra, usvajanje informacija o zaključenim ugovorima o korišćenju morskog dobra, o izvođenju radova na sanaciji i uređenju obale, kao i o svim tekućim pitanjima prisutnim u radu Javnog preduzeća tokom izvještajnog perioda.

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je dana 07.12.2022.godine usvojilo Izmjene i dopune Kolektivnog ugovora Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore broj:0203-3493/4 od 21.12.2021.godine.

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je usvojilo Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta broj: 0203-3829/4 od 30.12.2022.godine.

Javno preduzeće je usvojilo sljedeće interne pravilnike:

- Rješenje o imenovanju posrednika u slučaju mobinga broj:0202-2512/3 od 04.08.2022.god,
- Uputstvo za izradu materijala za sjednicu Upravnog odbora:0203-1003/13-1 od 03.03.2022.g,
- Pravilnik o korišćenju službenih mobilnih telefona:0203-1003/14 od 03.03.2022.g,
- Pravilnik o uslovima i načinu korišćenja službenih vozila broj:0203-1003/15 od 03.03.2022.g,
- Odluku o unutrašnjem redu i službi zaštite u parku prirode „Platamuni“ broj: 0203-1003/16 od 03.03.2022.g,
- Odluku o unutrašnjem redu i službi zaštite u parku prirode „Katič“ broj: 0203-1978/14-1 od 31.05.2022.g,
- Odluku o unutrašnjem redu i službi zaštite u parku prirode „Stari Ulcinj“ broj: 0203-1978/15-1 od 31.05.2022.g,
- Rješenje o određivanju službenika/ca za poslove koordinatora/ki u vezi pitanja rodne ravnopravnosti broj:0202-3319/1 od 30.09.2022.g,
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta broj: 0203-3829/4 od 30.12.2022.g.

Upravni odbor je u izvještajnoj 2022. godini inicirao i podržao sve aktivnosti na izradi i realizaciji razvojnih programa i projekata. Iskazan je jedinstven stav po pitanju zaštite državne imovine, zaustavljanja i sankcionisanja bespravne gradnje, rada bez odobrenja i dr.

Broj zaposlenih:

Na kraju 2022. godine Javno preduzeće je imalo 59 stalno zaposlenih. Preko Agencije za privremeno zapošljavanje zaposleno je 37 lica. Zaključeno je 9 Ugovora o djelu, 3 Ugovora o povremenim i privremenim poslovima i 2 Ugovora o dopunskom radu.

Zakon o slobodnom pristupu informacijama:

Tokom 2022.godine, saglasno Zakonu o slobodnom pristupu informacijama, Javno preduzeće je obradilo 68 zahtjeva za pristup informacijama od čega je donijeto ukupno 68 rješenja o slobodnom pristupu informacijama i obavještenja podnosiocima zahtjeva.

Djelovodni protokol:

U 2022. godini, u djelovodnom protokolu Javnog preduzeća evidentirano je 3.837 predmeta, dok je 5.487 akata otpremljeno putem pošte.

Plan integriteta

Shodno zakonu o sprječavanju korupcije, a na osnovu procjene podložnosti određenih radnih mjesta i radnih procesa za nastanak i razvoj korupcije i drugih oblika pristrasnog postupanja zaposlenih, Javno preduzeće donosi Plan integriteta. Plan integriteta sadrži mjere kojima se sprječavaju i otklanjaju mogućnosti za nastanak i razvoj korupcije i obezbjeđuje povjerenje građana u rad Javnog preduzeća.

Na osnovu Odluke o formiranju radne grupe za pripremu plana integriteta broj: 0202-266/10 i Odluke o određivanju odgovornog lica za izradu i sprovođenje plana integriteta broj: 0202-266/9 od 27.07.2022. godine, na 26. redovnoj sjednici Upravnog odbora usvojen je Plan integriteta za 2022-2023.godinu broj: 0202-266/13 od 30.09.2022.godine.

Javno preduzeće je u 2023.godini sačinilo Izvještaj o sprovođenju Plana integriteta za 2022. godinu, broj: 0201-1323/3 od 10.04.2023. godine, sa kojim je Upravni odbor upoznat Zaključkom broj : 0203-2046/4 od 10.04.2023. godine .

Plan korišćenja sredstava

Plan korišćenja sredstava Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore (u daljem tekstu: Plan korišćenja sredstava) sadrži pregled planiranih prihoda i strukturu rashoda/planiranih troškova Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore za 2022. godinu.

Pravni okvir

Godišnji Plan korišćenja sredstava donosi se na osnovu člana 8 Zakona o morskom dobru ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 014/92 od 03.04.1992, 059/92 od 22.12.1992, 027/94 od 29.07.1994, Službeni list Crne Gore", br. 051/08 od 22.08.2008, 021/09 od 20.03.2009, 073/10 od 10.12.2010, 040/11 od 08.08.2011).

Javno preduzeće u skladu Zakonom o morskom dobru:

-ostvaruje prihod iz naknade za korišćenje morskog dobra, odnosno po osnovu zaključenih ugovora o korišćenju djelova morskog dobra,

-prihod koristi za zaštitu, uređenje, unapređenje morskog dobra i izgradnju infrastrukturnih objekata za potrebe morskog dobra.

Plan korišćenja sredstava za 2022.godinu

Na 14. sjednici Upravnog odbora održanoj dana 21.12.2021.godine usvojen je Plan korišćenja sredstava Javnog preduzeća 2022. godinu, broj:0203-3493/6. Zaključkom broj: 04-604/2 od 24.02.2022.godine, Vlada Crne Gore je dala saglasnost na Plan korišćenja sredstava Javnog preduzeća za 2022. godinu.

JAVNE NABAVKE

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore (u daljem tekstu: Javno preduzeće), kao obveznik primjene Zakona o javnim nabavkama (u daljem tekstu: ZJN), nabavku roba, usluga i radova vrši u skladu sa odredbama ZJN. Javno preduzeće je Plan javnih nabavki sačinilo i dostavilo Ministarstvu finansija radi objavljivanja na Elektronskom sistemu javnih nabavi (u daljem tekstu: ESJN) do 31.01.2022. godine. Kako je Plan korišćenja sredstava Javnog preduzeća za 2022. godinu bio usvojen od strane Upravnog odbora, a isti nije bio usvojen od strane Vlade Crne Gore, osnov za izradu Plana javnih nabavki za 2022. godinu su činile javne nabavke koje su predviđene u dijelu Započeti postupci i prenesena aktivnosti. Sredstva za navedne javne nabavke, u finansijskom smislu, bila su rezervisana za realizaciju u toku 2022. godine, jer su iste bile planirane Planom korišćenja sredstava Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom za 2021. godinu, na koji je dobijena saglasnost Vlade Crne Gore. Nakon dobijene saglasnosti na Plan korišćenja sredstava za 2022. godinu izvršena je izmjena Plana javnih nabavki za 2022. godinu. Tokom izvještajne godine izvršene su ukupno četiri izmjene i dopune Plana javnih nabavki, a iste su izvršene u skladu sa Planom korišćenja sredstava Javnog preduzeća za 2022. godinu i Zakonom o javnim nabavkama.

Planom javnih nabavki za 2022. godinu planirano je 151 javnih nabavki ukupne vrijednosti 4.905.314,04 EUR-a bez uračunatog PDV-a, od čega:

- za nabavku roba planirane su 22 javne nabavke, ukupne vrijednosti 350.277,01 EUR-a,
- za nabavku usluga planirane su 102 javne nabavke, ukupne vrijednosti 1.304,599,03 EUR-a,
- za nabavku radova planirano je 27 javnih nabavki, ukupne vrijednosti 3.250,584 EUR-a.

Od ovog broja, planirano je 43 otvorenih postupaka javnih nabavki, ukupne vrijednosti 4.158,785,14 EUR-a bez uračunatog PDV-a, od čega:

- za nabavku roba planirane su 4 nabavke, ukupne vrijednosti 173.223,14 EUR-a,
- za nabavku usluga planirano je 21 javnih nabavki, ukupne vrijednosti 840.909,11 EUR-a,
- za nabavku radova planirano je 18 javnih nabavki, ukupne vrijednosti 3.144,652,89 EUR-a,

kao i 108 jednostavnih nabavki, ukupne vrijednosti 746.528,90 EUR-a bez uračunatog PDV-a, od čega:

- za nabavku roba planirano je 17 javnih nabavki, ukupne vrijednosti 168.789,38 EUR-a,

- za nabavku usluga planirano je 82 javne nabavke, ukupne vrijednosti 471.950,14 EUR-a,
- za nabavku radova planirano je 9 javnih nabavki, ukupne vrijednosti 105.789,38 EUR-a.

Tokom izvještajne godine, putem ESJN-a, pokrenuto je ukupno 56 postupaka javne nabavke, od čega je:

- realizovano 8 otvorenih postupaka i zaključeno 15 ugovora o javnoj nabavci, ukupne vrijednosti 380.325,50 EUR-a bez uračunatog PDV-a,
- realizovana 21 jednostavna nabavka i zaključena 23 ugovora o jednostavnoj nabavci, ukupne vrijednosti 192.937,92 EUR-a bez uračunatog PDV-a,
- realizovan 1 pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za nadmetanje i zaključen ugovor o javnoj nabavci vrijednosti 147.692,65 EUR-a bez uračunatog PDV-a,
- okončano donošenjem Odluke o poništenju postupka javne nabavke, odnosno poništeno jer nije dostavljena nijedna ili nijedna ispravna ponuda, ukupno 6 otvorenih postupaka javne nabavke,
- okončano donošenjem Obavještenjem o ishodu postupka jednostavne nabavke, odnosno poništeno jer nije dostavljena nijedna ili nijedna ispravna ponuda, ukupno 6 jednostavnih nabavki,
- 14 postupaka okončano u 2023. godini (od toga je 5 postupaka poništeno, a za 9 postupka je zaključen ugovor o javnoj nabavci).

Razlika između broja realizovanih postupaka i zaključenih ugovora, nastaje usled sprovođenja postupaka u više partija.

Takođe, u izvještajnom periodu, realizovane su i 33 jednostavne nabavke direktnim izborom predmeta nabavke određenog ponuđača uz prihvatanje predračuna/profakture, fiskalnog računa ili ugovora.

U izvještajnom periodu realizovana je 1 javna nabavka na način što je zaključen godišnji ugovor o javnoj nabavci na osnovu zaključenog okvirnog sporazuma iz 2020. godine.

Ukupna realizacija Plana javnih nabavki, iznosi 41,06%, gdje je realizacija izračunata na osnovu odnosa broja realizovanih javnih nabavki i ukupnog broja javnih nabavki planiranih Planom javnih nabavki.

Takođe, u izvještajnom periodu, odnosno u 2022. godini, okončano je 14 javnih nabavki, na način što je zaključeno 16 ugovora o javnoj nabavci shodno započetim postupcima tokom 2021. godine, ukupne vrijednosti 1.163.602,44 EUR-a bez uračunatog PDV-a.

U izvještajnom periodu ukazala se potreba za nabavku roba, usluga i radova, čija vrijednost ne prelazi iznos od 5.000,00 EUR-a, a koje nisu bile predviđene Planom javnih nabavki. Sredstva za predmetne nabavke obezbijedena su sa pozicije 0727 – Troškovi za jednostavne nabavke, iz Plana korišćenja sredstava Javnog preduzeća za 2022. godinu, u iznosu od 35.000,00 EUR-a.

Ukupna vrijednost realizovanih jednostavnih nabavki ispod 5.000,00 EUR-a (nepredviđenih i predviđenih Planom javnih nabavki), sprovedenih direktnim izborom predmeta nabavke određenog ponuđača uz prihvatanje predračuna/profakture, fiskalnog računa ili ugovora, iznosi 135.127,74 EUR-a sa uračunatim PDV-om.

Saglasno zakonskoj obavezi, Javno preduzeće je Ministarstvu finansija, Direktoratu za politiku javnih nabavki dostavljalo polugodišnje izvještaje, kao i satistički izvještaj o sprovednim postupcima javnih nabavki i zaključenim ugovorima o javnim nabavkama i izvještaj o sprovednim nabavkama i zaključenim ugovorima/računima za jednostavne nabavke za 2022. godinu.

Javno preduzeće je u 2022. godini, sprovedo jedan pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za nadmetanje i to: Izrada idejnog rješenja i izvođenje radova na sanaciji pristaništa i privezišta ispred kat. parcele 1262/1, KO Mrčevac, sa uređenjem okolnog prostora, za potrebe sezonskog pristajanja plovnih objekata za potrebe Aerodroma Tivat, Opština Tivat. Pregovarački postupak bez prethodnog objavljivanja poziva za nadmetanje sproveden je zbog izuzetne hitnosti prouzrokovane događajem koji Naručilac nije mogao da predvidi, a koji nije prouzrokovao djelovanjem Naručioca, a nije bilo moguće postupiti u rokovima propisanim za otvoreni, ograničeni ili konkurentski postupak sa pregovorima.

Ukupna vrijednost zaključenog ugovora po sprovedenom pregovaračkom postupku bez prethodnog objavljivanja poziva za nadmetanje iznosi 147.692,645 EUR-a bez uračunatog PDV-a.

Učesnici u postupcima javnih nabavki, saglasno Zakonu o javnim nabavkama, imaju pravo zaštite prava u postupku javnih nabavki, koji se ostvaruju pred Komisijom za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki (u daljem tekstu: Komisija), izjavljivanjem žalbe.

U izvještajnoj godini izjavljene su 3 žalbe na donesene Odluke u postupku javne nabavke i to:

- Jedna žalba na Odluku o poništenju postupka broj 0204-333/19 od 23.03.2022. godine za Izvođenje radova na završnim - kamenorezačkim radovima na uređenju pristaništa / Velike skele (II faza opština Ulcinj)Ulcinj (Partija 2) – Komisija je Rješenjem broj UP 0907-44/2022 od 23.06.2022. godine usvojila žalbu, poništila odluku i predmet vratila na ponovni postupak i odlučivanje,
- Jedna žalba na Odluku o izboru najpovoljnije broj 0204-337/7 od 21.03.2022. godine za Izvođenje radova na rehabilitaciji i uređenju lokalnih pristupnih puteva na lijevoj obali rijeke Bojane, Opština Ulcinj – Naručilac je usvojio žalbene navode i donio novu Odluku o izboru najpovoljnije ponude,
- Jedna žalba na Odluku o poništenju postupka broj 0204-1634/10 od 27.07.2022. godine za Nabavka softverskog rješenja za kontrolu kvaliteta terenskog nadzora kupališta i ostalih

objekata u zoni morskog dobra u realnom vremenu – Naručilac je usvojio žalbene navode i donio Odluku o izboru najpovoljnije ponude.

Zakonom o javnim nabavkama, jasno su definisana pravila sprečavanja korupcije i sukoba interesa.

U skladu sa članom 38 stav 4 Zakona o javnim nabavkama, a u vezi sa Pravilnikom o evidenciji i metodologiji analize rizika u vršenju kontrole u postupcima javnih nabavki, Javno preduzeće je dostavilo Evidenciju o sukobu interesa, odnosno kršenju antikorupcijskog pravila i Metodologiju analize rizika u vršenju kontrole u postupcima javnih nabavki.

U izvještajnom periodu nije bilo evidentiranih sukoba interesa.

Zakonom o javnim nabavkama definisan je i nadzor nad sprovođenjem Zakona o javnim nabavkama i propisa donijetih na osnovu ovog Zakona, koji vrši organ uprave nadležan za inspeksijske poslove preko inspektora za javne nabavke.

U izvještajnoj godini nije bilo obavljenih inspeksijskih nadzora.

6. Pregled medijskih i marketing aktivnosti Javnog preduzeća

U cilju transparentnosti poslovanja preduzeća i pravovremenog izvještavanja javnosti o svom poslovanju, Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je u 2022. godini uspješno saradivalo sa više domaćih ali i regionalnih medijskih kuća.

Javnost je obavještavana o svim aktivnostima koje sprovodi Služba za uređenje i izgradnju u zoni morskog dobra, kvalitetu morske vode, aktivnostima Službe za kontrolu morskog dobra, Službe zaštite i održivog razvoja morskog dobra, kao i o stanju na kupalištima duž crnogorskog primorja.

Redovno su ažurirani nalozi na društvenim mrežama IG i FB koji trenutno broje oko 3500 pratilaca, putem kojih su redovno pružane servisne informacije.

Od početka 2022.godine, službenici za odnose sa javnošću i marketing su izdali oko 80 saopštenja za javnost, informišući domaće i regionalne medije o redovnim aktivnostima Javnog preduzeća.

Na poziv lokalnih/javnih emitera objavljeno je preko 25 intervjuja sa direktorom Mladenom Mikijeljom, 10 intervjuja sa Predsjednikom Upravnog odbora Javnog preduzeća, Blažom Radenovićem i 35 intervjuja sa samostalnim saradnikom za odnose sa javnošću i marketing. Takođe, odgovoreno je na oko 150 novinarskih pitanja.

Konstantnim prisustvom u štampanim medijima i na portalima, gostovanjima u televizijskim emisijama i radio uključenjima, u 2022.godini obezbijedeno je pravovremeno informisanje javnosti o svim aktivnostima Javnog preduzeća.

Na oficijalnom sajtu www.morskodobro.me postavljeno je oko 1280 Ugovora o korišćenju morskog dobra, uključujući i Anekse ugovora, kao i Urbanističko-tehničke uslove. Takođe, pored navedenog, sajt se ažurirao sa saopštenjima, javnim pozivima i obavještenjima za korisnike u zoni morskog dobra, kao i za druge zainteresovane strane.

Kroz navedene medijske aktivnosti, intencija Javnog preduzeća bila je da se na najbolji način afirmiše primjer jedinstvene prakse – integralnog upravljanja obalim područjem od strane Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore.

Takođe, promovisana je saradnja sa nevladinim organizacijama, lokalnim samoupravama, a ujedno smo i aktivno učestvovali u promociji turističke ponude Crne Gore na regionalnom tržištu.

U cilju promovisanja crnogorske obale, Javno preduzeće je nastupilo na 43. Međunarodnom sajmu turizma u Beogradu. Tom prilikom informisana je javnost Srbije i regiona o značaju preduzeća i ponudi koju crnogorska obala pruža. Službenica za odnose sa javnošću i marketing je imala intervju sa predstavnicima srpskih medija.

Nakon uspješno realizovanih infrastrukturnih projekata "Rekonstrukcija šetališta na Jazu II faza" i "Izvođenje radova na parternom uređenju rive Pržno", Javno preduzeće je organizovalo svečana otvaranja šetališta, koja su medijski ispraćena.

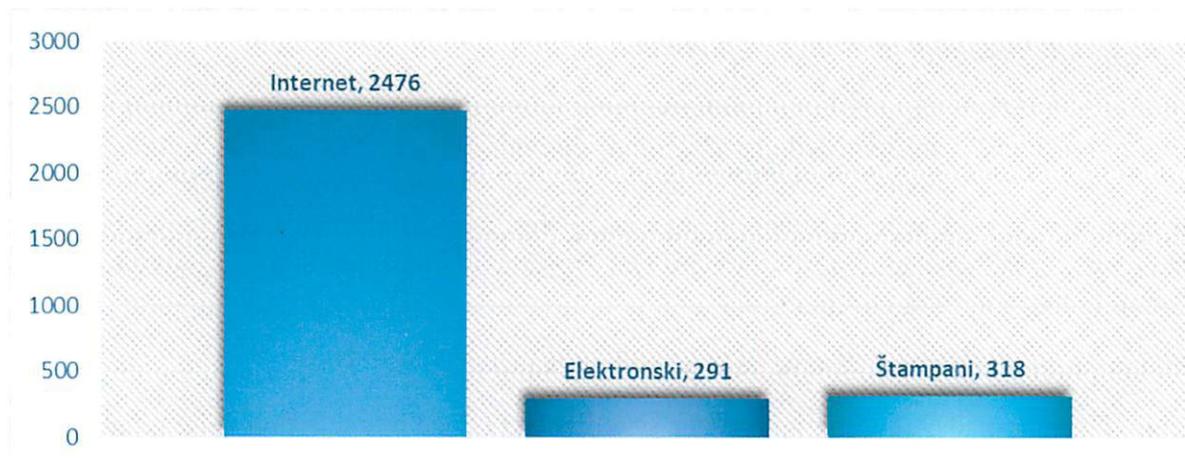
Pored ostalih aktivnosti, u 2022. godini Javno preduzeće je dalo podršku međunarodnom Programu „Plava zastavica”, akciji Međunarodni dan čišćenja obale Zero Waste, „Akcioni dan“, „Mediterranski dan obale“. Takođe, promovisane su aktivnosti koje su održane u okviru međunarodne organizacije MedPan, u organizaciji resornog Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, aktivnosti u okviru Gef Projekta, radionice na Solilima u okviru projekta „Endemic-Pathway“ Put endema.

Shodno Planu korišćenja sredstava za 2022. godinu realizovano je sledeće:

- U januaru 2022. godine sprovedene su aktivnosti Izrade promotivnog videa „Zagrli more“ MZP: „Platamuni“, „Katič“ i „Stari Ulcinj“. Video je rađen u saradnji sa Upravom pomorske sigurnosti, Institutom za biologiju mora i kolegama iz Službe za kontrolu i održivi razvoj morskog dobra. Video je prezentovan na jednom od najvažnijih sajmova „Expo 2020 Dubai“;
- U martu 2022. godine-Nabavka proizvoda za informisanje i promovisanje sa novim sloganom „Zagrli more“;
- U martu 2022. godine Javno preduzeće je izradilo dva kratka reklamna spota u trajanju od 15 i 30 sekundi;
- U maju 2022. godine sproveden je postupak javne nabavke „Oglašavanje javnih poziva, čestitki i oglasa“;
- Angažovanje profesionalnog fotografa za usluge fotografisanja plaža u svih šest primorskih opština;
- U junu 2022. godine-Izrada „roll up banner“ „Zagrli more“, kao reklamnog materijala Javnog preduzeća;
- Angažovanje dizajnera za usluge izrade dizajna Brošure, kao promotivnog materijala Javnog preduzeća);
- U novembru 2022. godine-Nabavka proizvoda za informisanje i promovisanje sa novim sloganom „Zagrli more“.
- U cilju promocije, za usluge digitalnog marketinga, promo tekstova i reklama Javno preduzeće je zaključilo ugovore sa sledećim medijskim kućama i portalima: Radio Televizija Budva, NVO „Ulcinj Info“, NVO „Kulturni centar Budva“-Primorske novine, IT Solution d.o.o., Ast d.o.o. (Prva televizija), Adria &Marketing Media doo Podgorica, KNB Production d.o.o., Radio Televizija Nikšić, Portal IN4S.

Kvantitativni pregled objava

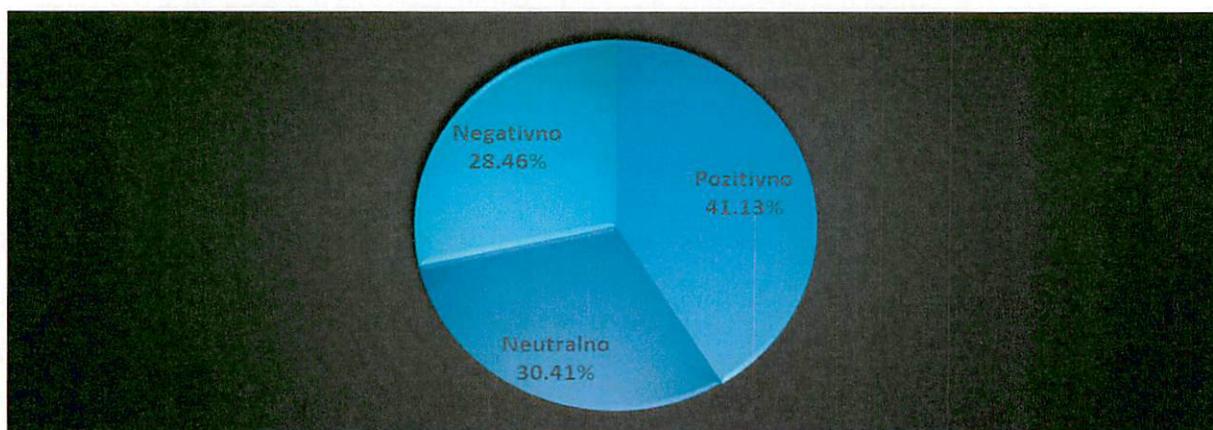
Javno preduzeće je u periodu od 01. januara do 31. decembra 2022. godine ostvarilo publicitet od **3085 medijskih objava**. Na dnevnom nivou plasirano je u prosjeku 8 medijskih objava, dok je na mjesečnom nivou prosjek 257 medijskih objava. Od ukupnog broja objava 80.26% plasirano je putem online medija, 10.31% putem štampanih i 9.43% putem elektronskih medija.

Grafikon 1. Prikaz broja objava po vrsti medija

Kvalitet medijskog prisustva

Kvalitet medijskog prisustva Javnog preduzeća tokom 2022. godine bio je pretežno neutralan sa tendencijom ka pozitivnom. Konstatovano prisustvo 41.13% pozitivnih, 30.41% neutralnih i 28.46% negativnih medijskih objava. Uzimajući u obzir navedeno, može se konstatovati da je Javno preduzeće ukupno ostvarilo **neutralno-pozitivan medijski publicitet**.

Grafikon 2. Procentualni prikaz broja objava po tonu

Trend kretanja objava

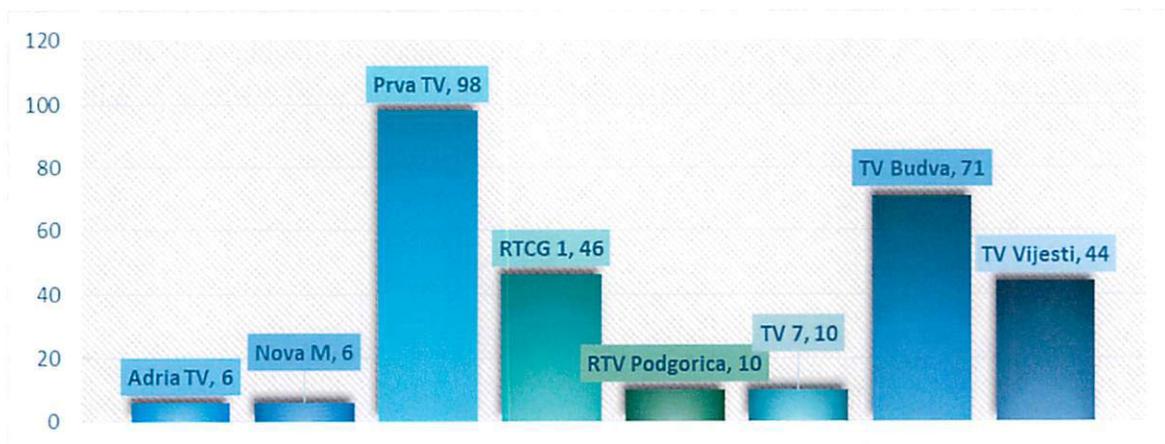
Kada je u pitanju kretanje broja objava, najizraženije medijsko prisustvo zabilježeno je tokom tri mjeseca ljetnje sezone, u junu, julu i avgustu. Značajni pad u broju objava je zabilježen tokom januara, maja i novembra 2022. godine.

Grafikon 3. Trend objava u 2022.godini

Elektronski mediji

Ukupan broj objava u elektronskim medijima u kojima se pominje Javno preduzeće u 2022.godini je 291. Od toga TV Prva bilježi najviše objava (98), sa 33.68% učešća u ukupnom broju objava elektronskih medija u kojima se spominje Javno preduzeće, a slijedi TV Budva sa 24.40%.

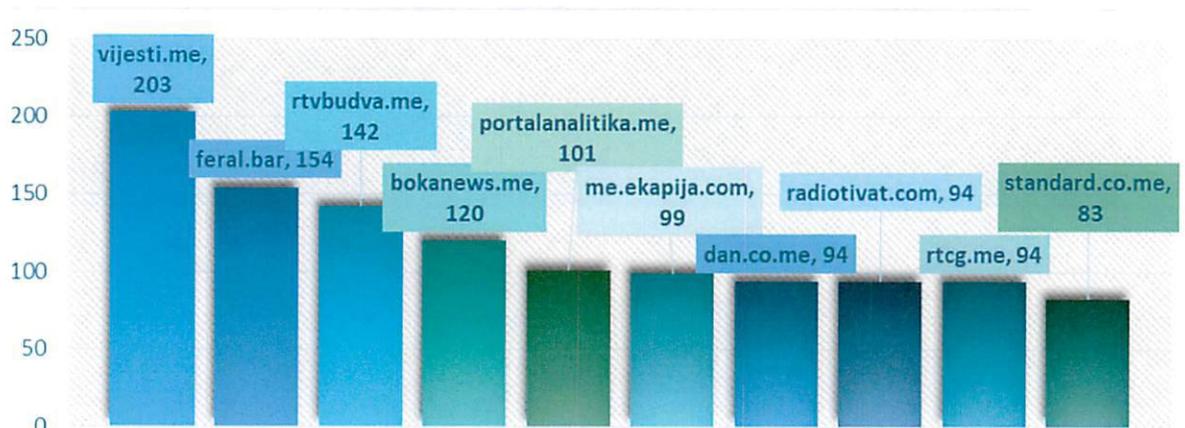

Grafikon 4. Broj objava po pojedinačnom mediju-elektronski

Internet mediji

Ukupan broj objava u Internet medijima u kojima se pominje Javno preduzeće u 2022.godini je **2476**. Za potrebe analize je od ukupno 65 portala sa kojih su prikupljene objave u kojima se pominje Javno preduzeće izdvojeno 10 portala sa najviše objava. Najviše objava u kojima se pominje Javno preduzeće je imao portal Vijesti.me sa 17.15% učešća u ukupnom broju objava na izabranim portalima, a slijede Feral Bar sa 13.01% i RTV Budva.me sa 11.99%.

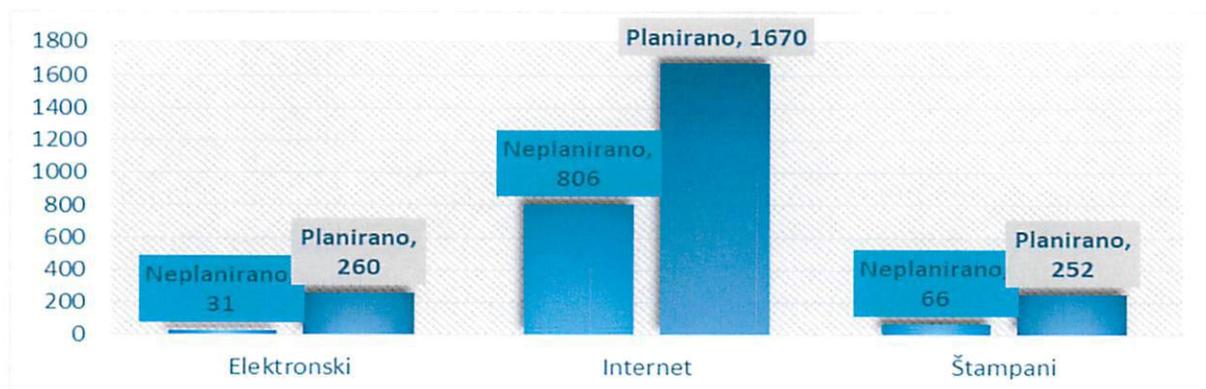
Slika o Javnom preduzeću u Internet medijima u 2022.godini je neutralna sa blago pozitivnim naginjanjem. Tako pozitivne objave u ukupnom publicitetu u ovom tipu medija učestvuju sa 42.97%, neutralne sa 27.02% i negativne sa 30.01%.

Grafikon 6. Broj objava po pojedinačnom mediju-Internet

Planiranost

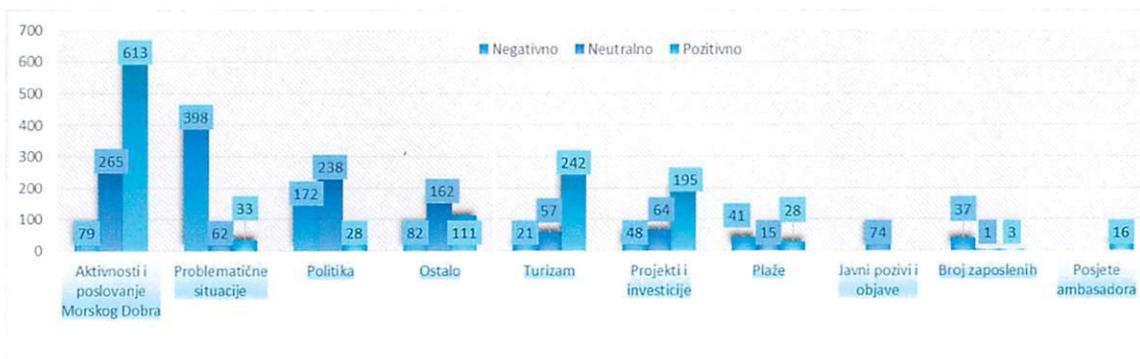
Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je u 2022.godini zabilježilo dobru kontrolu nad svojim medijskim prisustvom. Naime, Javno preduzeće je tokom 2022.godine zabilježilo **2182 planirane i 903 neplanirane medijske objave**. U procentualnom odnosu planirane objave čine 70.73%, a neplanirane 29.27% od ukupnog broja objava. Svako istupanje predstavnika, saopštenja, izvještaji ili obavještenja Javnog preduzeća tretirano je kao planirana medijska objava.

Grafikon 7. Planiranost objava po vrsti medija

Teme/kontekst objava

Najveći procenat učešća pozitivnih objava u ukupnom pozitivnom publicitetu zabilježen je u kategoriji Aktivnosti i poslovanje Javnog preduzeća (čak 48.31%, odnosno 613 medijskih objava), a slijede turističke teme (19.07%, odnosno 242 medijske objave), Projekti i investicije (15.37%, odnosno 195 medijskih objava).

Grafikon 7. Teme /kontekst objava u 2022.godini.

7. Ekonomsko-finansijska služba

Javno preduzeće je u 2022. godini nastavilo sa trendom ostvarivanja pozitivnog rezultata poslovanja sa ostvarenim neto rezultatom od 2.616.946,00 € ,sto je u odnosu na prethodnu godinu (29.030,00 €) biljezi se povećanje prihoda od 8.914,53 % .

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI/BILANS STANJA			
	2021	2022	
AKTIVA			
A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL			
B. STALNA IMOVINA (003+008+016)	1.839.915	1.977.201	
I NEMATERIJALNA ULAGANJA (004 do 007)	10.147	43.014	
1. Ulaganja u razvoj			
2. Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja	10.147	31.014	
3. Goodwill			
4. Avansi za nematerijalna ulaganja i nematerijalna ulaganja u pripremi		12.000	
II NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (009+010+011+015)	1.755.653	1.867.301	
1. Zemljište i objekti	1.381.556	1.449.909	
2. Postrojenja i oprema	297.396	275.935	
3. Ostala ugrađena oprema, alati i oprema (012+013+014)	40.674	57.957	
3.1. Investicione nekretnine	40674	29019	
3.2. Biološka sredstva			
3.3. Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva		28.938	
4. Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi	36027	83500	
III DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (017 do 023)	74.115	66.886	

1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica		
2. Dugoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima		
3. Učešća u kapitalu kod pravnih lica (sem zavisnih pravnih lica)		
4. Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)		
5. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća		
6. Dugoročna finansijska ulaganja (dati krediti i hartije od vrednosti)	74.115	66.886
7. Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja		
C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA		
D. OBRтна SREDSTVA (026+031+039+043+044)	6.208.725	9.412.651
I. ZALIHE (027 do 030)	204.384	333.687
1. Zalihe materijala (materijal za izradu, rezervni delovi, sitan inventar i auto gume)		
2. Nedovršena proizvodnja		
3. Gotovi proizvodi i roba		
4. Dati avansi	204384	333687
II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (032 do 035)	49.499	65.910
1. Potraživanja od kupaca	11.536	33.723
2. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica		
3. Potraživanja od ostalih povezanih lica		
4. Ostala potraživanja (036+037+038)	37.963	32.187
4.1. Potraživanja za više plaćen porez na dobit		
4.2. Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost		
4.3. Ostala nepomenuta potraživanja	37963	32187
III. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (040 do 042)	0	0
1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica namenjeno trgovanju		
2. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli		
3. Ostali kratkoročni finansijski plasmani		
IV. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	5.954.842	9.013.054
V. STALNA SREDSTVA NAMJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO		
E. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	16.920	22.370
F. UKUPNA AKTIVA (001+002+024+025+045)	8.065.560	11.412.222
PASIVA		
A. KAPITAL (102+103+104+105+111+116)	7.411.362	9.773.134
I. OSNOVNI KAPITAL	2.251.972	2.251.972
II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL		
III. EMISIONA PREMIJA		
IV. REZERVE (106+107+108+109-110)	424.597	486.138
1. Zakonske rezerve	7.806	7.806
2. Statutarne rezerve		
3. Druge rezerve		
4. Pozitivne revalorizacione rezerve i nerealizovani dobiti po osn. fin. sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	416.791	478.332
5. Negativne revalorizacione rezerve i nerealizovani gubici po osn. fin. sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata		
VI. NERASPOREDJENI DOBITAK ILI GUBITAK (112+113-114-115)	4.734.793	7.035.024
1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	4.705.763	4.418.078
2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	29.030	2.616.946
3. Gubitak ranijih godina		
4. Gubitak tekuće godine		
VIII. UČEŠĆE KOJE NE OBEZBJEĐUJE KONTROLU		
B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (118+122)	154.429	542.847

I. DUGOROČNA REZERVISANJA (119 do 121)	0	384.620
1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih		323.241
2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku		
3. Ostala dugoročna rezervisanja		61.379
II. DUGOROČNE OBAVEZE (123+124)	154.429	158.227
1. Dugoročni krediti		
2. Ostale dugoročne obaveze	154.429	158.227
C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	57.469	67.275
D. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	42.952	41.767
E. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (128+129)	306.846	887.893
I KRATKOROČNA REZERVISANJA	100.000	100.000
II KRATKOROČNE OBAVEZE 130 do 137)	206.846	787.893
1. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije		
2. Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija		
3. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	97.474	128.888
4. Obaveze prema dobavljačima	35.937	95.193
5. Obaveze po menicama		
6. Obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima		
7. Obaveze prema ostalim povezanim licima		
8. Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze (138 do 142)	73.435	563.812
8.1. Ostale obaveze iz poslovanja	57.983	57.983
8.2. Ostale kratkoročne obaveze		
8.3. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	14.582	32.842
8.4. Obaveze po osnovu poreza na dobit	870	472.987
8.5. Obaveze po osnovu sredstava namjenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno		
F. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	92.502	99.306
G. UKUPNA PASIVA (101+117+125+126+127+143)	8.065.560	11.412.222

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU/BILANS USPJEHA		
	2021	2022
1. Prihodi od prodaje - neto prihod	4207380	7682052
2. Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje		
3. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe		
4. Ostali prihodi iz poslovanja (205 do 207)	196739	114147
a) Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	139111	97457
b) Ostali prihodi iz poslovanja	57628	16690
c) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine		
5. Troškovi poslovanja (209+210)	1953652	2917198
a) Nabavna vrijednost prodane robe i troškovi materijala	54795	81489
b) Ostali troškovi poslovanja (rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	1823249	2762510
Amortizacija	75608	73199
6. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (212+213)	2023734	1546422
a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	1433394	1135531
b) Troškovi poreza i doprinosa (214 do 216)	590340	410891

1/ Troškovi poreza	164603	123140
2/ Troškovi doprinosa za penzije	255032	262542
3/ Troškovi doprinosa	170705	25209
7. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) (218+219)	0	0
a) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)		
b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtne imovine (osim finansijske)		
8. Ostali rashodi iz poslovanja	217440	224311
I. Poslovni rezultat (201+202+203+204-208-211-217-220)	209293	3108268
9. Prihodi po osnovu učešća u kapitalu (223 do 225)	0	0
a) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica		
b) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica		
c) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu nepovezanih pravnih lica		
10. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne raz. i efekti ugovor. zaštite) (227 do 229)	0	0
a) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od matičnog i zavisnih pravnih lica		
b) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od ostalih povezanih pravnih lica		
c) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica		
11. Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (231 do 233)	2070	1483
a) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica		
b) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica		
c) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica	2070	1483
12. Vrijednosno usklađivanje kratkoročnih fin. sredstava i fin. ulaganja koji su dio obrtne imovine (235-236)	-167912	-10012
a) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih fin. sredstava i fin. ulaganja koji su dio obrtne imovine		
b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih fin. sredstava i fin. ulaganja koji su dio obrtne imovine	167912	10012
13. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (238 do 240)	0	0
a) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima		
b) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa drugim povezanim licima		
c) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima	1	0
II. Finansijski rezultat (222+226+230+234-237)	-165843	-8529

III. Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (221+241)	43450	3099739
IV. Neto rezultat poslovanja koje je obustavljeno		
V. Rezultat prije oporezivanja (242+243)	43450	3099739
14. Poreski rashod perioda (246+247)	14420	482793
1. Tekući porez na dobit	14408	472987
2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	12	9806
15. Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja (244-245)	29030	2616946
VI. BRUTO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/ (250 do 257)	0	61541
1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih ulaganja i bioloških sredstava		61541
2. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu preračuna finansijskih izvještaja inostranog poslovanja		
3. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala		
4. Promjene aktuarskih dobitaka i gubitaka po osnovu planova def. naknada aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa def. planovima penz. naknada		
5. Promjene učešća u ostalom sveobuhvatnom rezultatu pridruženog društva		
6. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje		
7. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine		
8. Ostale promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka		
VII. ODLOŽENI PORESKE RASHODI ILI PRIHODI PERIODA U VEZI SA DRUGIM STAVKAMA REZULTATA /POVEZANIM SA KAPITALOM/		
VIII. NETO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/ (249-258)	0	61541
IX. NETO SVEOBUHVAATNI REZULTAT (248+259)	29030	2678487
X. ZARADA PO AKCIJI		
1. Osnovna zarada po akciji		
2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji		
XI. NETO REZULTAT KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRAVNOG LICA		

Racio pokazatelji

Racio analiza predstavlja osnovni instrument za procjenu finansijske pozicije i potencijala preduzeća. Stavljanjem u odnos logički povezanih cjelina iz finansijskih izvještaja (Bilans stanja i Bilans uspjeha), dolazi se do rezultata uspostavljenih relacija koji za cilj imaju ocjenu stanja i aktivnosti preduzeća.

POKAZATELJI	2019	2020	2021	2022
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,54	1,03	1,01	1,66
Ekonomičnost redovnog poslovanja	1,56	1,04	1,09	1,66
Koeficijent tekuće likvidnosti	11,09	19,91	30,02	11,95
Koeficijent trenutne likvidnosti	10,59	18,23	28,79	11,44
Koeficijent ubrzane likvidnosti	10,86	19,59	29,03	11,52
Koeficijent finansijske stabilnosti	0,25	0,25	0,24	0,20
Neto profitna marža (A)	33,01	2,28	0,69	34,07
Neto profitna marža (B)	31,07	2,19	0,66	33,56
Participacija troškova kamate u ukupnim rashodima	0,00	0,00	0,00	0,00
Participacija troškova kamate u ukupnim prihodima	0,00	0,00	0,00	0,00
Koeficijent zaduženosti	0,09	0,06	0,04	0,12
Koeficijent finansijskog leveridža	0,01	0,06	0,05	0,15
Faktor zaduženosti	0,18	0,10	0,07	0,20
EBIT	2.853.739,00 €	108.479,00 €	43.450,00 €	3.099.739,00 €
EBITDA	2.928.413,00 €	179.475,00 €	119.059,00 €	3.172.938,00 €
Stopa prinosa na kapital (ROE)	0,36	0,01	0,00	0,27
Stopa prinosa na sredstva (ROA)	0,29	0,01	0,00	0,23
Obrt potraživanja	1.460,27	508,47	306,83	489,73
Dani vezivanja potraživanja	0,25	0,72	1,19	0,74
Obrt zaliha	0,43	0,48	0,35	0,30
Obrt vezivanja zaliha	841,22	766,24	1.039,32	1.205,05

Gore navedena analiza pokazuje da Javno preduzeće posluje uspješno u optimalnim parametrima. Preduzeće nema dugoročna zaduženja, a potraživanja rješavaju u kratkim rokovima jer se svaki zakup obezbjeđuje bankarskim garancijama. Preduzeće nema problem sa likvidnošću i solventnošću. Treba uzeti u obzir da osnovni cilj preduzeća nije komercijalnog karaktera, već posluje u javnom interesu, što znači da nema akumulaciju dobiti već su ukupni prihodi jednaki rashodima.

Dobit koja je prikazana u bilansu uspjeha, prema tome, ne predstavlja “pravu dobit” već do nje dolazi zbog dinamike investiranja, odnosno zbog vremenske razlike između ugovaranja investicija i njihove realizacije. To je razlog zbog čega se u bilansima pokazuje dobit.

2.1. OSTVARENJE U 2022. GODINI

PLANIRANI PRIHOD U 2022. GODINI

Ukupan prihod Javnog preduzeća za 2022. god. planiran je u visini od 8.339.000,00 € i sastoji se od: prihoda od poslovnih aktivnosti (naknade za korišćenje kupališta, obale, akva prostora, privremenih lokacija, terasa, pristaništa, privezišta i lokacija za ribarske i vikend kuće na rijeci Bojani u Opštini Ulcinj), neposlovnog prihoda (finansijski i ostali poslovni prihodi) i očekivanih 40% druge rate po osnovu ugovora o korišćenju morskog dobra za implementaciju infrastrukture br.0201-198/19 od 09.07.2015.g. sa društvom Terna Crna Gora d.o.o.

OSTVARENI PRIHOD U 2022. GODINI

Ukupan prihod ostvaren u 2022.godini iznosi: 7.797.681,00 € i bilježi povećanje od 76,97% u odnosu na 2021. kada je iznosio 4.406.189,00 €, što je posljedica pandemije korona virusa.

Prihod od naknade za korišćenje morskog dobra je osnovni prihod Javnog preduzeća ostvaren u iznosu od 7.682.052,00 € sa učešćem u ukupnom prihodu od 98,52%, a za 82,59% veći je u odnosu na prethodnu 2021.godinu (4.207.380,00 €).

201-BU-Pregled ostvarenih prihoda od redovne djelatnosti po opštinama za 2022. god. i uporednu 2021.god.

Opština	Naknada za 2022. u €	Naknada za 2021. u €	Index	% poveć./ Smanj.
1	2	3	4	5
Herceg Novi (11,03%)	847.185,54	501.190,31	169,03	+69,03
Kotor (6,57%)	504.562,94	210.072,92	240,18	+140,18
Tivat (11,41%)	876.420,68	687.916,55	127,40	+27,40
Budva (29,93%)	2.299.325,52	1.107.053,41	207,69	+107,69
Bar (12,92%)	992.447,35	627.680,43	158,11	+58,11
Ulcinj (28,14%)	1.334.952,83 <u>+827.157,54</u> 2.162.110,37	700.322,81 <u>+373.143,34</u> 1.073.466,15	201,41	+101,41
Ukupno: (100%)	7.682.052,40	4.207.379,77	182,58	+82,58
Ulcinj bez Bojane (17,38%)	1.334.952,83	700.322,81	190,62	+90,62
Objekti na Bojani (10,77%)	827.157,54	373.143,34	221,67	+121,67
Ukupno: Ulcinj	2.162.110,37	1.073.466,15	201,41	+101,41

Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je ostvarilo prihode i po drugim osnovama u iznosu od 115.630€:

- Naplaćene bankarske garancije za odustajanje od lokacija, otkup tenderske dokumentacije, naknada za UTU, donacije i ostalo u iznosu od **97.457,00 €**
- Naplaćena utuženih potraživanja od kupaca, otpis obaveza, neiskorišćena rezervisanja, višak osnovnih sredstava i ostalo u iznosu od **16.690,00 €**
- Kamate od utuženih potraživanja u iznosu od **763,00 €**
- Kamate od otplata stambenih kredita zaposlenih u iznosu od **705,00 €**
- Kamata na sredstva po viđenju u iznosu od **15,00 €**

Ostali prihodi (finansijski 1.483,00 € i neposlovni 114.147,00 €) koji su ostvareni u iznosu 115.630,00 € manji su za 41,83% u odnosu na 2021.godinu kada su iznosili 198.794,00 €.

RASHODI U 2022. GODINI

Ukupni rashodi u 2022.god. iznose: **4.697.944,00 €** i u odnosu na prethodnu (4.362.738,00 €) godinu bilježe rast od **7,68%**. Javno preduzeće je prihode, kao i svake godine, ostvarene iz osnovne djelatnosti usmjerilo saglasno Zakonu o morskom dobru, koji precizira da se naknada za korišćenjeorskog dobra kao javni prihod koristi za zaštitu, uređenje, unaprjeđenje, kao i za izgradnju infrastrukturnih objekata za potrebeorskog dobra.

RASHODI u periodu od 01.01. do 31.12.2022. god.

r.b	Pozicija	Tekuća 2022.god.u €	Prethodna 2021.god.u €	Index
208	Troškovi poslovanja (209+210+210a)	2.917.198	1.953.652	149,32
209	Nabavna vrijednost prodate robe i troškovi materijala	81.489	54.795	148,72
210	Ostali troškovi poslovanja (rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	2.762.510	1.823.249	151,52
210a	Amortizacija	73.199	75.608	96,81
211	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (212+213)	1.546.422	2.023.734	76,41
212	Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	1.135.531	1.433.394	79,22
213	Troškovi poreza i doprinosa	410.891	590.340	69,60
220	Ostali rashodi iz poslovanja	224.311	217.440	103,16
	Ukupni rashodi	4.687.931	4.194.826	111,76

Nabavna vrijednost prodate robe i troškovi materijala-redni broj 209-Bilansa uspjeha

r.b	Pozicija	Tekuća 2022.god.u €	Prethodna 2021.god.u €	Index
209	Nabavna vrijednost prodate robe i troškovi materijala	81.489	54.795	148,72
	1.Kanc. mater. i ostali potroš.mater.	43.529	14.782	294,47
	2.Investiciono održ.osn.sred.	787	3.657	21,52
	3.Troškovi električne energije	9.174	7.996	114,73
	4.Troškovi goriva	27.999	28.360	98,73

Troškovi materijala za koje su zaključeni ugovori u toku 2022. godine, a isti nijesu realizovani, pa se dio realizacije prenosi u narednu 2023.godinu iznosi 50.120,24€.

Za realizaciju sredstva obezbijedena na poslovnom računu Javnog preduzeća.

Izveštaj o radu Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore za 2022.godinu

Ostali troškovi poslovanja (amortizacija, rezervisanja i ostali poslovni rashodi) – redni broj 210,210a-Bilansa uspjeha

r.b	Pozicija	Tekuća 2022.god.u €	Prethodna 2021.god.u €	Index
210	Ostali troškovi poslovanja (rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	2.762.510	1.823.249	151,52
	Troškovi kratkoročnog rezervisanja	-	-	-
	Troškovi dugoročnih rezervisanja	67.905	-	-
	Ostali poslovni rashodi	2.694.605	1.823.249	147,79
	1.Troškovi transportnih usluga	-	124	-
	2.Troškovi ptt usluga	14.856	14.952	99,36
	3.Troškovi održavanja osnovnih sredstava (opreme,vozila i dr)	63.887	40.319	158,45
	4.Troškovi usluga održavanja obale u zoni morskog dobra(čišćenje, odvoz smeća.)	792.597	782.513	101,29
	5.Troškovi trajnog uredenja i sanacije obale u zoni morskog dobra sa stručnim nadzorom i tehničkim prijemom objekata	707.209	197.331	358,39
	6.Troškovi proizvodnih usluga (javne rasvjete,uklanjanje objekata,hortik.uređenje, klupe, kante, inf.table, monitoring mora, projektna dokumentacija, revizije projekata)	583.397	604.267	96,55
	7.Troškovi zakupa (prostora i opreme)	24.972	19.857	125,76
	8.Troškovi sajmovi	5.000	350	1.428,67
	9.Troškovi reklame i propagande (reklama," Plava zastavica", za Crveni krst, strateško partnerstvo-sa NTO)	36.509	21.673	168,45
	10.Troškovi neproizvodnih usluga (advokatske, objavljivanje oglasa u sredstvima javnog informisanja u vezi javnih tendera, konsalting usluge)	409.613	85.449	479,36
	11.Troškovi reprezentacije	24.677	10.072	245,01
	12.Troškovi premije osiguranja	5.134	4.946	103,80
	13.Troškovi platnog prometa	6.593	8.445	78,07
	14.Ostali nematerijalni troškovi (stipendije, sudske takse, takse za građevinske dozvole, registracija vozila, radne uniforme, ostali nematerijalni troškovi)	20.161	32.951	61,18
210 a	Amortizacija	73.199	75.608	96,81
	Ukupno:	2.835.709	1.898.857	149,34

Najznačajnija ulaganja za zaštitu, uređenje, unaprijeđenja, izgradnju objekata za potrebe morskog dobra koja u okviru ostalih poslovnih rashoda čine najveću grupu troškova:

Opis	Realizovano do 31.12.22.g.	Ugovoreno, Plan 2021 i 2022.g.- realizacija u 2023	Neugovoreno, iz Plana 2021 i 2022.g.- realizacija u 2023	Ukupno- realizacija u 2023
1	2	3	4	5=3+4
1.Trajna investiciona ulaganja i sanacije	707.209,49	1.206.198,50	2.804.552,62	4.010.751,12
2.Troškovi proizvodnih usluga:	583.396,61	410.119,39	1.464.731,00	1.874.850,39
2.1.Ulaganja u održavanje hortikulture-zelenila	255.291,91	-	-	-
2.2. Projektna dokumentacija, geodetska snimanja	120.630,40	329.471,66	1.046.731,00	1.376.202,66
2.3.Ulaganja u javnu rasvjetu	93.937,83	-	-	-
2.4.Ostale usluge (uklanjanje objekata; bagerisanje bujičnih tokova; nasipanje plaža pijeskom; bove i sl)	48.848,08	75.059,03	345.000,00	420.059,03

Izveštaj o radu Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore za 2022.godinu

2.5. Monitoringa mora i specijalnog rezervata „Tivatska Solila“	64.688,39	5.588,70	73.000,00	78.588,70
3. Čišćenje i odvoz smeća	792.596,60	-	-	-
Ukupno	2.083.202,70	1.616.317,89	4.269.283,62	5.885.601,51

Potrebno je istaći da kao i prethodne godine, nije došlo do realizacije planiranih investicija za 2022. kao i dijela prenesenih investicija iz prethodne 2021. godine, te se realizacija prenosi u narednu 2023. godinu. u iznosu od **5.885.601,51€**.

Sredstva su obezbijedena na tekućem računu Javnog preduzeća.

TROŠKOVI TRAJNOG UREĐENJA I SANACIJE OBALE U ZONI MORSKOG DOBRA SA STRUČNIM NADZOROM I TEHNIČKIM PRIJEMOM OBJEKATA – realizovano (1.kolona 2.) – 707.209,49€

Iste većinom čine ugovorene investicije iz prethodnih godina a završene tokom 2021. godine u iznosu 555.025,53€ i manji dio realizovanih investicija planiranih za 2022. godinu u iznosu 152.183,96€.

Realizovane aktivnosti u opštinama: Herceg Novi (32.582,00 €); Kotor (44.243,40 €); Tivat (174.579,95 €); Budva (413.737,13 €); Bar (2.700,00 €); Ulcinj (39.367,00 €).

Najznačajnije stavke:

-Izvođenje radova na parternom uređenju rive Pržno i izvođenje radova na rekonstrukciji šetališta/rive Pržno, od zapadnog kraja hotelskog kompleksa „Maestral“ do istočnog kraja plaže Pržno na djelovima kat. parcela broj 1931, 1931/2 i 909/2 KO Sveti Stefan, DSL „Sektor 46“ (II faza) sa nadzorom, Opština Budva **(241.119,89 €)**

-Izgradnja i uređenje šetališta na Jazu od postojećeg definisanog šetališta, obalnim zidom ispod katastarske parcele 75 K.O. Prijedor 1 do zapadnog kraja plaže Jaz na kat.parceli 96 K.O. Prijedor 1 u dužini od cca226m sa nadzorom, Opština Budva **(154.903,74 €)**

-Izrada idejnog rješenja i izvođenje radova na sanaciji pristaništa i privezišta ispred kat.parcele 1262/1, KO Mrčevac, sa uređenjem okolnog prostora, za potrebe sezonskog pristajanja plovniha objekata za potrebe Aerodroma Tivat, Opština Tivat **(142.538,96 €)**

-Rekonstrukcija objekata obalne infrastrukture od javnog interesa na lokacijama Dobrota, Prčanj, Stoliv i Ljuta, Opština Kotor **(37.923,40 €)**

-Izvođenje radova na rehabilitaciji i uređenju lokalnih pristupnih puteva na lijevoj i desnoj obali rijeke Bojane, Opština Ulcinj **(35.317,00 €)**

-Vanredne i hitne sanacije obale u Opštini Herceg Novi **(25.324,40 €)**

-Rekonstrukcija objekata obalne infrastrukture od javnog interesa - sanacija parapetnih zidova na lokacijama Krašići i Mrčevac, Opština Tivat **(16.696,49 €)**

-Vanredne i hitne sanacije obale u opštini Budva za sanaciju mosta na rijeci Grdevici, za tamponiranje staze u Parku, za sanaciju betona na terasi **(12.093,50 €)**

Izveštaj o radu Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore za 2022. godinu

-Rekonstrukcija objekata obalne infrastrukture od javnog interesa ponta u Bijeloj na kat.parceli 1588, Opština Herceg Novi (7.257,60 €)

-Vanredne i hitne sanacije obale u Opštini Kotor (6.320,00 €)

-Sanacija ograde na dječijem igralištu u Lepetanima, Opština Tivat (4.500,00 €)

-Uklanjanje objekata i vanredno čišćenje u zoni morskog dobra (odvoz murave sa plaže Buljarica i čišćenje kanala kod restorana "Obala" i ušća Grdevice, Opština Budva (4.500,00 €)

-Uklanjanje objekata i vanredno čišćenje u zoni morskog dobra - uklanjanje drvenih platformi na obalama rijeke Bojane, Opština Ulcinj (4.050,00 €)

-Usluge zamjene drvenih elemenata na Solilima, Opština Tivat (4.025,00 €)

-Vanredne i hitne sanacije obale Opštini Tivat (2.900,00 €)

-Uklanjanje postojećeg privremenog objekta "Info punkt" u Posebnom rezervatu prirode "Tivatska solila" i priprema terena i priključaka na instalacije za postavljanje novog objekta planiranog kroz međunarodni projekat "Epath", Opština Tivat (2.899,50 €)

-Vanredne i hitne sanacije obale u svim primorskim opštinama (nasipanje i planiranje parkinga u zaleđu plaže u Sutomore, farbanje plažnih toaleta u Baru), Opština Bar (2.700,00 €)

-Uklanjanje objekata i vanredno čišćenje u zoni morskog dobra (uklanjanje i transport na deponiju drvene konstrukcije na privremeni objekat na Solilima; odvoz na deponiju građevinskog šuta sa plaže Belane), Opština Tivat (1.020,00 €)

-Hitna intervencija licenciranih alpinista zbog odrona na plaži Mogren, Opština Budva (850,00 €)

-Izrada i zamjena slomljene slivne rešetke na Slovenskoj plaži, Opština Budva (270,00 €)

TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA – REALIZOVANO (2. kolona 2.) – 583.396,61€

2.1. kolona 2. – Troškovi ulaganja u održavanje hortikulture – zelenila u zoni morskog dobra u 2022.godinu iznose 255.291,91€

Do stupanja na snagu Zakon o finansiranju lokalne samouprave (Službeni list CG broj:3/2019 od 15.01.2019.godine) komunalno održavanje zone morskog dobra bilo je u nadležnosti primorskih opština.

Kako je Plan korišćenja prilagođen novom Zakonu, Javno preduzeće je u svrhu komunalnog održavanja planiralo značajna sredstva u iznosu (1.313.000,00 €), od čega je u svrhu održavanja hortikulture - zelenila sa komunalnim preduzećima ugovoren je iznos od 307.811,05 €.

Shodno navedenom u zoni morskog dobra po osnovu ugovora sa komunalnim preduzećima za održavanje hortikulture – zelenila u zoni morskog dobra u 2022.godini utrošeno je 255.291,91 €:

(H.Novi-41.894,67€; Kotor-37.089,37€; Tivat-23.286,16€; Budva-72.500,45€; Bar-57.865,14€; Ulcinj-22.656,12€).

2.2. kolona 2. – Troškovi/usluge izrade i revizije projektne dokumentacije, geodetska snimanja u iznosu od 120.630,40€

Realizovane aktivnosti u opštinama: Herceg Novi (6.394,78€); Kotor (25.581,07€); Tivat (15.470,74€); Budva (55.184,02€); Bar (6.492,83€); Ulcinj (11.506,96€).

Najznačajnije stavke:

- Izrada studije teh-tehnoloških usluga za sidrišta u Bokokotorskom i Budvanskom zalivu **(20.495,97€)**
- Izrada glavnog projekta i elaborata procjene uticaja procjene uticaja na zaštitnu sredinu izgradnje kamenog nabačaja/napera na plaži Jaz radi zaštite ušća potoka u more, Opština Budva **(13.200,00€)**
- Izrada geodetskih podloga i elaborata o izvršenim geodetskim radovima za izradu Atlasa crnogorskih plaža i kupališta, Opština Budva **(13.026,23€)**
- Izrada projektne dokumentacije i elaborata o uticaju na životnu sredinu i HIA studije za rekonstrukciju obalnog zida na ušću rijeke Škudre u more, Opština Kotor **(11.800,00€)**
- Izrada geodetskih podloga-snimanje kućica na Adi Bojani, Opština Ulcinj **(10.245,00€)**
- Izrada glavnog projekta revitalizacije plaže Pržno, Opština Budva **(8.916,00€)**
- Izrada glavnog projekta i elaborata procjene uticaja procjene uticaja na zaštitnu sredinu izgradnje kamenog nabačaja/napera na plaži Buljarica radi zaštite ušća potoka u more(Drugom izmjenom dodata pozicija), Opština Budva **(7.300,00€)**
- Vršenje batimetrijskog mjerenja i istraživanje morskog dna magnetometrom na sedam lokacija u Tivatskom zalivu predviđenih za formiranje nautičkih sidrišta (Donja Lastva – 1 lokacija, Obala Đuraševića – 3 lokacija, Krašići – 3 lokacije), Opština Tivat **(6.610,34€)**
- Izrada geodetskih podloga i elaborata o izvršenim geodetskim radovima za izradu Atlasa crnogorskih plaža i kupališta, Opština Bar **(6.292,83€)**
- Usluga revizije glavnih projekata rekonstrukcije obalne infrastrukture u Kotoru **(3.636,36€)**
- Pružanje geodetskih usluga: lokacija 11.11, kp 295/1 KO Sveti Stefan; lokacija 21E, kp 1883 KO Sveti Stefan; lokacija 1A na Jazu; lokacija 14A i 14C; KO Prijedor I; lokacije 96 i 553 KO Prijedor; kp 2163/2,2165,2891,3104/1 i 3104/4 KO; lokacija 4.41 KO; kupalište 27E KO Buljarica I; lokacije 9.13 kp 1473/2 KO Bečići, Opština Budva **(3.636,28€)**
- Izrada Revizije glavnog projekta za izgradnju kamenog nabačaja/napera na plaži Buljarica radi zaštite ušća potoka u more i za izgradnju kamenog nabačaja/napera na plaži Jaz radi zaštite ušća potoka u more, Opština Budva **(3.297,51€)**
- Pružanje geodetskih usluga: za obilježavanje lokacije 1251/8,1263/1 KO Mrčevo i za obilježavanje lokacije 1974/1,2,3,4,5 KO Mrčevac, Opština Tivat **(2.909,96€)**
- Pružanje geodetskih usluga: lokacija Dobrota; lokacija 2786/7 KO Glavatčići; obilježavanje kupališta 20C, KO Krimovice; obilježavanje lokacije 6.12 KO Orahovac i izrada elaborata snimanja novostvorene površine dijela morskog dobra kp 281/2 Dobrota I, Opština Kotor **(2.757,87€)**
- Izrada revizije glavnog projekta rekonstrukcije obalnog zida rijeke Škurde, Opština Kotor **(1.570,25€)**

-Pružanje geodetskih usluga: lokacija 24B, kp 1784 KO Radovanići; kupalište 17K, kat.parc.670 KO Đenovići; obilježavanje lokacije 141/1 KO; kp1700/1 KO Bijela; kp372/1 KO i kp767 KO Baošići, Opština Herceg Novi **(839,58€)**

-Izrada tehničke dokumentacije konzervatorski projekat za objekat na Solilima **(826,45€)**

-Pružanje geodetskih usluga: lokacija 8.53, kp 27/1 KO Donji Štoj; lokacija D53 na Bojani i lokacija 3558 KO, Opština Ulcinj **(801,96€)**

-Geodetski poslovi snimanja novoizgrađenih djelova morskog dobra i zahvata plaža: lokacija 10.11 i 10.12; kat.parcele 281; kat.parcela 1186/1 i 1186/2 i parcelacija po DSL-u na kp.1189/1; 1189/3 i 2560 KO Dobrota I, Opština Kotor **(692,60€)**

-Izrada geodetske podloge za potrebe šetališta lungo mare Sv.Stefan **(660,00€)**

-Geodetski poslovi snimanja novoizgrađenih djelova morskog dobra i zahvata plaža: parcelacija po DSL-u na kp.1264,1258,1260 i 1270 KO Gornji Štoj; lokacije D325, D326, D327 i D328 Ada Bojana, Opština Ulcinj **(460,00€)**

-Geodetski poslovi snimanja novoizgrađenih djelova morskog dobra i zahvata plaža: lokacija 17J; lokacija 19L; parcelacija po DSL-u na kp.9 KO Sasovići i parcelacija po DSL-u na kp.1588 KO Bijela, Opština Herceg Novi **(431,21€)**

-Pružanje geodetskih usluga za obilježavanje lokacije 10.3 SO, Opština Bar **(200,00€)**

-Geodetski poslovi snimanja novoizgrađenih djelova morskog dobra i zahvata plaža: kat.parcela 2889 i 2890, Opština Budva **(24,00€)**

2.3. kolona 2. – Troškovi ulaganja u javnu rasvjetu u zoni morskog dobra u 2022.godinu iznose 93.937,83€

Do stupanja na snagu Zakon o finansiranju lokalne samouprave (Službeni list CG broj:3/2019 od 15.01.2019.godine) komunalno održavanje zone morskog dobra bilo je u nadležnosti primorskih opština.

Kako je Plan korišćenja prilagođen novom Zakonu, Javno preduzeće je u svrhu komunalnog održavanja planiralo značajna sredstva u iznosu (1.313.000 €), od čega je u svrhu održavanja javne rasvjete sa komunalnim preduzećima ugovoren je iznos od 174.944,65€.

Shodno navedenom u zoni morskog dobra po osnovu ugovora sa komunalnim preduzećima za održavanje javne rasvjete u zoni morskog dobra u 2022.godini utrošeno je 93.937,83€:

(H.Novi-12.251,92€; Kotor-19.615,45€; Tivat-20.619,81€; Budva-1.832,00; Bar-19.198,86€; Ulcinj-20.419,80€).

2.4. kolona 2. – Ostale usluge (uklanjanje objekata; bagerisanje bujičnih tokova; nasipanje plaža pijeskom; bove i sl.) iznose 48.848,08€

Realizovane aktivnosti u opštinama: Herceg Novi (13.550,00€); Kotor (6.083,00€); Tivat (12.637,67€); Budva (7.491,41€); Bar (1.485,00€) i Ulcinj (7.601,00€).

Najznačajnije stavke:

-Nabavka i postavljanje parkovskog mobilijara (klupe i kante) opština Herceg Novi 26 klupa i 27 kanti **(13.550,00€)**

-Nabavka i postavljanje parkovskog mobilijara (klupe i kante) opština Ulcinj 15 klupa i 16 kanti **(7.601,00€)**

-Nabavka i postavljanje parkovskog mobilijara (klupe i kante) opština Kotor 13 klupa i 11 kanti **(6.083,00€)**

-Nabavka i postavljanje parkovskog mobilijara (klupe i kante) opština Tivat 10 klupa i 10 kanti **(4.950,00€)**

-Nabavka i postavljanje parkovskog mobilijara (klupe i kante) opština Budva 10 klupa i 10 kanti **(4.950,00€)**

-Nabavka opreme za kampove i prstenovanje ptica, opština Tivat **(3.840,00€)**

-Nabavka bitvi, opština Tivat **(2.800,00€)**

-Opremanje klupama i konstrukcijama od lakih materijala sa nadstrešnicom, čekališta za taksi plovne objekte, opština Budva **(2.231,41€)**

-Nabavka i postavljanje parkovskog mobilijara (klupe i kante) opština Bar 3 klupe i 3 kante **(1.485,00€)**

-Nabavka i postavljanje kupališne opreme (bove, kabine za presvlačenje, kante za otpatke, informativne table, spasilačka oprema, oprema za pse), opština Tivat **(1.047,67€)**

-Izrada metalne table na plaži Mogren, opština Budva **(310,00€)**

2.5. kolona 2. – Troškovi/usluge monitoringa mora i specijalnog rezervata „Tivatska solila“ u iznosu od 64.688,39€

-Program praćenja sanitarnog kvaliteta morske vode na javnim kupalištima u sezoni 2021. godine u svim primorskim opštinama (57.663,60€)

-Godišnje praćenje stanja i promjena u specijalnom rezervatu Tivatska solila, opština Tivat - monitoring ornito-faune i anal.post.podataka o pticama (4.958,68€)

-Godišnje praćenje stanja i promjena u specijalnom rezervatu Tivatska solila, opština Tivat -usluge praćenja stanja fitoplanktona i zooplanktona (2.066,11€)

TROŠKOVI ČIŠĆENJA I ODVOZA SMEĆA – realizovano (3. kolona 2.) 792.596,60€

Do stupanja na snagu Zakon o finansiranju lokalne samouprave (Službeni list CG broj:3/2019 od 15.01.2019.godine) komunalno održavanje zone morskog dobra bilo je u nadležnosti primorskih opština.

Kako je Plan korišćenja prilagođen novom Zakonu, Javno preduzeće je u svrhu komunalnog održavanja planiralo značajna sredstva u iznosu (1.313.000€), od čega je za čišćenje i odvoz smeća sa komunalnim preduzećima ugovoren iznos od 831.834,77€.

Za održavanje čistoće u zoni morskog dobra po osnovu ugovora sa komunalnim preduzećima utrošeno je 774.159,89€:

(H.Novi-212.090,15€; Kotor-54.387,43€; Tivat-80.074,62€; Budva-97.791,23; Bar-149.395,97€; Ulcinj-180.420,48€)

Pored navedenog, Javno preduzeće je u 2022.godini izdvojilo dodatnih 9.090,91€ za korišćenje komunalne infrastrukture na Velikoj plaži i Borovoj šumi, kao i za uklanjanje nelegalnih deponija iznos od 9.345,80€.

NEREALIZOVANI RADOVI/USLUGE - (ukupno 1-3. kolona 5) (5.885.601,51€)

Potrebno je istaći da kao i prethodne godine, zbog predugog trajanja postupka javnih nabavki, nije došlo do realizacije planiranih investicija/radova, usluga za 2022. godinu, te se realizacija prenosi u narednu 2023. godinu.

Sredstva obezbijeđena na tekućem računu Javnog preduzeća.

1.kolona 3.- Ugovorena trajna ulaganja i sanacije, čija se realizacija očekuje u 2023.godini (1.206.198,50€)

Najznačajnije stavke:

- Izvođenje radova na uređenju Velike skele, opština Ulcinj(809.947,95€)
- Izvođenje radova na završnim – kamenorezačkim radovima na uređenju pristaništa / Velike skele (II faza), opština Ulcinj (111.866,44€)
- Izvođenje radova na rekonstrukciji i sanaciji objekata obalne infrastrukture (ponte, mandraći i pristaništa) (50.000,00€)
- Izvođenje radova na hitnim i sitnim sanacijama obale u svim primorskim opštinama (50.000,00€)
- Izvođenje radova na hitnim i sitnim sanacijama obale u svim primorskim opštinama (50.000,00€)
- Izvođenje radova na sanaciji puteva u zaleđu Velike plaže i kućica na Bojani, opština Ulcinj (42.895,71€)
- Nadzor nad realizacijom razvojnih projekata-izgradnja novih plaža za sve opštine (36.949,50€)
- Izvođenje radova na ograđivanju dina i sanacija postojeće ograde na Velikoj plaži, opština Ulcinj (23.577,15€)
- Poseban nadzor nad realizacijom razvojnih projekata za račun JPMDCG (16.924,75€)
- Nadzor nad izvođenjem radova na uređenju Velike skele, opština Ulcinj (7.018,00€)
- Tehnički prijem radova na izgradnji pješačke staze na dionici Risan – Perast, opština Kotor (4.477,00€)
- Nadzor nad realizacijom razvojnih projekata na izgradnji nove plaže Baošići (investicioni *Izveštaj o radu Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore za 2022.godinu*)

ugovor korisnik »T&M Elada« ugovor- 0210/1229/2/19.5.15.g.), opština Herceg Novi (2.542,00€)

1.kolona 4.- Neugovorena trajna ulaganja i sanacije, čija se realizacija očekuje u 2023.godini (2.804.552,62€)

Najznačajnije stavke:

-Rekonstrukcija i popločavanje šetališta Pet Danica na potezu od Meljina do hotela Plaže sa nadzorom opština Herceg Novi (530.000,00€)

-Izvođenje radova na uređenju šetališta i trga u Sutomoru, sa nadzorom, opština Bar (II FAZA) (480.030,00€)

-Izgradnja zaštitnog napera na Jazu na ušću rijeke Drenovštice u more I Faza, sa nadzorom, opština Budva (480.000,00€)

-Izvođenje radova na šetalištu od Sv.Roka do Lepetana, sa nadzorom, opština Tivat (420.000,00€)

-Izvođenje radova na rekonstrukciji javne rasvjete, opština Herceg Novi (220.000,00€)

-Izvođenje radova na revitalizaciji plaže Pržno, sa nadzorom, opština Budva (105.000,00€)

-Sanacija platoa ispred hotela Kamelije u Donjoj Lastvi u površini cca 1500m², opština Tivat (90.000,00€)

-Izvođenje radova na rekonstrukciji obalnog zida na ušću rijeke Škurde u more, sa nadzorom opština Kotor (73.500,00€)

-Sanacija platoa od Hotela Mimoza do luke Kalimanj u dužini od 150m, opština Tivat (70.000,00€)

-Izvođenje radova na uređenju Parka ispod Pošte-II Faza, opština Budva (70.000,00€)

2.2. kolona 3.- Ugovorene usluge izrade projektne dokumentacije, revizije i geodetskih snimanja, čija se realizacija očekuje u 2023.godini (329.471,66€)

Najznačajnije stavke:

-Izrada Idejnog rješenja i Glavnog projekta pješačke staze i uređenja javnih površina uz obalu na potezu Morinj-Kostanjica, opština Kotor (28.072,00€)

-Geodetski poslovi snimanja novoizgrađenih djelova morskog dobra i zahvata (25.665,97€)

-Izrada Idejnog rješenja i Glavnog projekta regulacije korita potoka/rijeke Željeznice u dužini od cca 230m, opština Bar (24.064,48€)

-Izrada Idejnog rješenja i Glavnog projekta za izgradnju pristaništa Sv. Toma, opština Budva (23.050,05€)

-Izrada Idejnog rješenja i Glavnog projekta pješačke staze i uređenja javnih površina uz obalu u zahvatu DSL za „Sektor 54 – Zeleni pojas“ (Rt Ratac-Žukotrlica), UP 30b dužine 2.000m i površine 7.000m², opština Bar (22.506,00€)

-Izrada tehničke dokumentacije (idejnog rješenje i glavnog projekta) za rekonstrukciju objekata obalne infrastrukture (ponti i mandrača) u svim primorskim opštinama (20.376,40€)

-Izrada Idejnog rješenja i Glavnog projekta za uređenje trotoara/pješačke staze u Zelenici, na potezu od Željezničkog mosta do plaže „Zmijice“ u dužini cca 300m, opština Herceg Novi (19.263,20€)

-Izrada Glavnog projekat za izgradnju „Novosadska plaže“ u dužini od 200 m sa elaboratom procjene uticaja na životnu sredinu, opština Herceg Novi (12.839,31€)

- Izrada geodetskih podloga i elaborata o izvršenim geodetskim radovima za izradu Atlasa crnogorskih plaža i kupališta **(11.623,19€)**
- Vanredne i hitne sanacije obale u svim primorskim opštinama **(10.513,77€)**
- Dopuna glavnog projekta uređenja i izgradnje pješačke staze od hotela Albatros do Rt-a Đerane **(10.285,00€)**
- Izrada idejnog rješenja i glavnog projekat za pješačke staze uz more , uz magistralni put Tivat-Lepetane, sjeverno od crkve Sveti Roko (početak naselja Opatovo granica k.p.736/2K.O. Donja Lastva) do Lepetana na djelovima k.p.731/1, 732, 733, 734, 738, 939, 740, 741, 742, 743, 744/1, 744/2, 745, 839, 840 K.O. Donja Lastva i k.p. 472, 489, 494, 497, 510 i 513 K.O. Lepetani, opština Tivat sa izradom Elaborata na procjenu uticaja na životnu sredinu **(10.199,57€)**
- Usklađivanje i dorada Idejnog rješenja i Glavnog projekta pješačke staze – Lungo mare sa parternim uređenjem javnih površina obodom Ponte Seljanovo u Tivtu, dužine cca 500 m na kat. Parceli 185/1 KO Tivat, DSL „Sektor 22“, opština Tivat **(9.498,50€)**
- Izrada projektne dokumentacije za zaštitu kosine od obrušavanja stijena iznad mandrača na južnom kraju Male plaže, opština Ulcinj **(9.389,60€)**
- Revizija projekata rekonstrukcije i sanacije pristaništa (Krašići, Orahovac, Bigovo) **(9.075,00€)**
- Izrada idejnog i glavnog projekta revitalizacije plaže Pržno i rekonstrukcije obale u Pržnu **(7.209,18€)**
- Izrada projektne dokumentacije za izgradnju rampe za lica sa posebnim potrebama u Bijeloj, opština Herceg Novi **(4.998,00€)**
- Revizija projekta za regulisanje kanala i vodotoka u Rezervatu “Tivatska solila” u Opštini Tivat **(4.980,00€)**
- Izrada idejnog rješenja sanacije platoa ispred hotela Kamelije u Donjoj Lastvi u površini cca 1500m², opština Tivat **(4.980,00€)**
- Revizija Glavnog projekta pješačke staze i uređenja javnih površina uz obalu na potezu Morinj-Kostanjica, opština Kotor **(4.719,00€)**
- Revizija Glavnog projekta regulacije korita potoka/rijeka Željeznice u dužini od cca 230m, opština Bar **(4.719,00€)**
- Revizija Glavnog projekta pješačke staze i uređenja javnih površina uz obalu u zahvatu DSL za „Sektor 54 – Zeleni pojas“ (Rt Ratac-Žukotrlica), UP 30b dužine 2.000m¹ i površine 7.000m², opština Bar **(4.719,00€)**
- Revizija Glavnog projekta uređenja trotoara/pješačke staze u Zelenici, na potezu od Željezničkog mosta do plaže „Zmijice“ u dužini cca 300m, opština Herceg Novi **(3.900,00€)**
- Revizija Glavnog Projekta za izgradnju „Novosadska plaža“, opština Herceg Novi **(3.872,00€)**
- Izrada idejnog rješenja za uređenje platoa, lučica Kalimanj u Tivtu **(3.480,00€)**
- Revizija glavnog projekta, za pješačke staze uz more, uz magistralni put Tivat-Lepetane, sjeverno od crkve Sveti Roko do Lepetana, opština Tivat **(3.150,00€)**
- Izrada idejnog rješenja za II Fazu uređenja parka ispod Pošte, opština Budva **(2.994,75€)**
- Izrada idejnog projekta za dječije igralište na Slovenskoj plaži, opština Budva **(2.970,00€)**
- Revizija glavnog projekta obalnog šetališta u Čanju, označenog kao UPI u zahvatu DSL-a za Sektor 51 Čanj, opština Bar **(2.800,00€)**
- Revizija projekta trim-staze od hotela „Albatros“ do Rt-Đerane u opštini Ulcinj **(2.700,00€)**
- Revizija Glavnog projekta pješačke staze – Lungo mare sa parternim uređenjem javnih površina obodom Ponte Seljanovo u Tivtu, dužine cca 500 m na kat. ascic 185/1 KO Tivat, DSL „Sektor 22“, opština Tivat **(2.662,00€)**

- Revizija glavnog projekta za revitalizaciju plaže Pržno, opština Budva (2.541,00€)
- Revizija Glavnog projekta za izgradnju pristaništa Sv. Toma, opština Budva (2.500,00€)
- Izrada idejnog rješenja na hortikulturnom uređenju potpornih zidova ispod magistralnog puta, a iznad šetališta ka Zavali , opština Budva (2.000,00€)
- Projektna dokumentacija za rekonstrukciju mandrača i pristaništa Krašići u opštini Tivat (1.988,87€)
- Revizija projektne dokumentacije za izgradnju rampe za lica sa posebnim potrebama u Bijeloj, opština Herceg Novi (1.936,00€)
- Izrada Idejnog rješenja za uređenje platoa ispred Opšte bolnice Kotor prema zgradi stanice policije, na kat.parceli 254/1, dio 255/1, 254/3, 255/3, 255/4, 253/2, 253/1, 252/1, 252/2, 252/3, 252/4 KO Škaljari I, opština Kotor (1.875,50€)
- Projektna dokumentacija za rekonstrukciju pristaništa u Bigovu u opštini Kotor (1.759,07€)
- Projektna dokumentacija za rekonstrukciju mandrača i pristaništa Orahovac u opštini Kotor (1.515,05€)
- Izrada projekte dokumentacije za potrebe priključenja budućeg objekta za nadzornike u Posebnom rezervatu Tivatska solila (1.089,00€)
- Izrada projektne dokumentacije za revitalizaciju šume-Golo Brdo, Opština Bar (992,20€)

2.2. kolona 4.- Neugovorene usluge izrade projektne dokumentacije, revizije i geodetskih snimanja, čija se realizacija očekuje u 2023.godini (1.046.731,00€)

Najznačajnije stavke:

- Izrada projektne dokumentacije za šetalište na potezu od Budve do Zavale, opština Budva (250.000,00€)
- Izrada studije sa potrebnim podlogama i idejnim rješenjem sanacije-rekonstrukcije lukobrana luke Škver, opština Herceg Novi (40.000,00€)
- Izrada elaborata za pripremu tehničke dokumentacije za izgradnju pristaništa u Jazu na lokalitetu između kupališta 2A i 2B (Žuta greda) u opštini Budva (geodezija i batimetrija, geomehanika, studija talasa) (40.000,00€)
- Studija za izradu novog cjenovnika (40.000,00€)
- Izrada projektne dokumentacije za regulisanje kanala i vodotoka u rezervatu Tivatska solila, opština Tivat (30.000,00€)
- Izrada projektne dokumentacije za regulisanje kanala i vodotoka u rezervatu Tivatska solila, opština Tivat (30.000,00€)
- Izrada projektne dokumentacije za revitalizaciju plaže Mogren, opština Budva (30.000,00€)
- Izrada projektne dokumentacije za uređenje dijela šetališta na potezu od Sv. Roka do Parka Ivovića, cca 300m, opština Tivat (25.000,00€)
- Izrada projektne dokumentacije za šetalište-lungomare ispod Opšte bolnice u dužini od cca 750m (na potezu od Macea do Mua), opština Kotor (25.000,00€)
- Pružanje geodetskih usluga (24.000,00€)
- Rezervna sredstva za projektovanje Službe za uređenje i izgradnju (22.431,00€)
- Izrada idejnih rješenja za šetalište na potezu od plaže Mogren do Jaza u dužini 3km , opština Budva (20.000,00€)

Izveštaj o radu Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore za 2022.godinu

-Izrada geodetske podloge i izrada idejnog rješenja za potrebe šetališta lungomare Sv. Stefan, opština Budva (15.000,00€)

-Izrada Idejnog i Glavnog projekta pejzažnog uređenja prostora dina sa pratećom dokumentacijom (UPZ7 i UPZ14 u okviru DSL sektor 66 (modul IV i V)), Opština Ulcinj (15.000,00€)

-Izrada Idejnog i Glavnog projekta pejzažnog uređenja prostora dina sa pratećom dokumentacijom (UPZ10 u okviru DSL sektor 66 (modul I)), Opština Ulcinj (15.000,00€)

-Revizija 2 Glavna projekata pejzažnog uređenje prostora dina, Opština Ulcinj (10.000,00€)

- Izrada idejnog rješenja za šetalište-lungomare na potezu od plaže Veliki pijesak do Ujtin potoka u dužini od cca 500m, Opština Bar (10.000,00€)

2.4. kolona 3.- Ugovorene ostale usluge (uklanjanje objekata i vanredna čišćenja; bagerisanje bujičnih tokova; nasipanje plaža pijeskom; nabavka kanti, klupa, bova i sl.), čija se realizacija očekuje u 2023.godini (75.059,03€):

-Uklanjanje objekata i vanredno čišćenje u zoni morskog dobra (38.418,71€)

-Nabavka i postavljanje kupališne opreme (bove, kabine za presvlačenje, kante za otpatke, informativne table, spasilačka oprema, oprema za pse) (18.732,32€)

-Nabavka i ugradnja opreme za obilježavanje usamljene opasnosti na moru u Budvi na lokaciji rt Galiola na jugoistočnoj strani ostrva Sv.Nikola (17.908,00€)

2.4.kolona 4.- Neugovorene ostale usluge (uklanjanje objekata i vanredna čišćenja; bagerisanje bujičnih tokova; nasipanje plaža pijeskom; nabavka kanti, klupa, bova i sl.), čija se realizacija očekuje u 2023.godini (345.000,00€):

-Nabavka i postavljanje parkovskog mobilijara u svim primorskim opštinama (100.000,00€)

-Nasipanje plaža svih primorskih opština (50.000,00€)

-Izvođenje radova na rekonstrukciji javne rasvjete svih primorskih opština (50.000,00€)

-Revitalizacija ugroženih ribarskih posti u Bokokotorskom zalivu (20.000,00€)

-Obilježavanje ribarskih posti u Bokokotorskom zalivu u skladu sa Katalogom ribarskih posti (15.000,00€)

2.5. kolona 3.- Ugovorene usluge monitoringa i praćenje stanja i promjena u rezervatu Tivatska solila čija se realizacija očekuje u 2023.godini (5.588,71€):

-Godišnje praćenje stanja i promjena u Posebnom rezervatu prirode "Tivatska solila", opština Tivat (5.588,71€)

2.5. kolona 4.- Neugovorene usluge monitoringa i praćenje stanja i promjena u rezervatu Tivatska solila čija se realizacija očekuje u 2023.godini (73.000,00€):

-Program praćenja sanitarnog kvaliteta morske vode na javnim kupalištima u sezoni 2023. godine (dodatne i ponovne analize) (73.000,00€)

PREOSTALI TROŠKOVI U IZNOSU OD 611.402,00€

Isti se odnose na: usluge-ptt, transportne, održavanje osnovnih sredstava, zakup, reklama, reprezentacija, premije osiguranja, platni promet, advokatske usluge, konsaltinga, objave, registracija vozila, sudske takse i drugo.

Kod preostalih poslovnih rashoda kao i na drugim pozicijama, ugovori su koji zaključeni a nijesu realizovani u 2022.godine, te se realizacija/trošak prenosi u narednu 2023. godinu (216.590,02€), kao i dio planiranih troškova u 2022. godini za koje još nisu zaključeni ugovori (65.650,48€).

Sredstava za realizaciju navedenih pozicija u ukupnom iznosu 282.240,50€, obezbijedena su na tekućem računu Javnog preduzeća.

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi-redni broj 211-Bilansa uspjeha

r.b	Pozicija	Tekuća 2022.god.u €	Prethodna 2021.god.u €	Index
211	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (212+213)	1.546.422	2.023.734	76,41
212	Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	1.135.531	1.384.875	81,99
213	Troškovi poreza i doprinosa	410.891	590.340	69,60
	1.Troškovi poreza	123.140	164.603	74,81
	2.Troškovi doprinosa za penzije	262.542	255.032	102,94
	3.Troškovi doprinosa	25.209	170.705	14,77
	Ukupno:	1.546.422	2.023.734	76,41

Troškovi zaposlenih su u okviru planiranih. Odnose se na zarade za 61 zaposlenog, 4 člana Upravnog odbora van kolektiva i 3 člana iz kolektiva, na 3 člana Revizorskog odbora, kao i na druga primanja koja pripadaju zaposlenima u skladu sa Zakonom o radu i Kolektivnim ugovorom preduzeća. Takođe se odnose i na zarade za lica koja su bila angažovana na ugovore o djelu i dopunskom radu.

Ostali rashodi iz poslovanja - redni broj 220 - Bilansa uspjeha

r.b	Pozicija	Tekuća 2022.god.u €	Prethodna 2021.god.u €	Index
220	Ostali rashodi iz poslovanja	224.311	217.440	103,16
	1.Gubici po osnovu rashod.osnovnih sredstava-opreme	6.983	2.134	327,23
	2.Naknade štete trećim licima i drugi nepomenuti rashodi	15.513	113.945	13,61
	3.Rashodi-sponzorstva za: humanitarne,kulturne,zdravstvene, obrazovne,sportske namjene	192.205	59.774	321,55
	4.Rashodi iz prethodnih izvještajnih perioda	8.611	41.587	20,71
	Ukupno:	224.311	217.440	103,16

Ostali troškovi su veći u odnosu na prethodnu godinu.

Kao i prethodne godine značajna izdvajanja su za sponzorstva sportskim klubovima, sponzorstva kulturnih manifestacija, sredstava za humanitarne svrhe i slično.

Izdvajanja za sponzorstva i pomoći regulisana su Odlukom Upravnog odbora o kriterijumima za određivanje visine sredstava za sponzorstva i pomoći do 5% planiranog prihoda za tekuću godinu.

Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine - redni broj 236 -Bilansa uspjeha

r.b	Polozicija	Tekuća 2022.god.u €	Prethodna 2021.god.u €	Index
236	Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	10.012	167.912	5,96
	Rashodi po osnovu usklađivanja vrijednosti potraživanja od kupaca-indirektan otpis i direktan otpis	10.012	167.912	5,96
	Ukupno:	10.012	167.912	5,96

Kao i prethodne godine Javno preduzeće je prokrenulo tužbe za naplatu potraživanja od korisnika koji nisu platili naknadu za 2022. godinu.

1.STALNA IMOVINA odnosi se na: Nematerijalnu imovinu, nekretnine, opremu i biološka sredstva iskazanu na pozicijama: redni broj 003 i 008 Bilansa stanja

Analitički prikaz stanja i promjena u dva uporedna perioda

Opis/Vrsta	Nemat. ulaganja	Nemat. ul. u pripremi	Grad. obj.	Zemlj.	Inves. nekr.	Oprema (namješ, kompj, ostalo)	Djela lik.umj.	Vozila, plovila	Grad. Obj. i oprema u priprav.	<u>Ukupno</u>
Nabavna vrijednost										
Početno stanje 1.1.2022	101.093	0	1.221.744	189.000	144.501	390.755	28.938	299.975	36.027	2.412.033
Nabavljeno u toku 2022	27.400	31.900	28.527			43.477		4.132	131.110	266.546
Revalorizacija u toku godine			77.290	(13.940)						63.350
Prodato						(364)				(364)
Rashodovano			(15.611)			(4.963)				(20.574)
Prenos		(19.900)							(83.637)	(103.537)
Stanje 31.12.22	128.493	12.000	1.311.950	175.060	144.501	428.905	28.938	304.107	83.500	2.617.454
Ispr.vrij.										
Početno stanje 1.1.2022	90.946		29.188	0	103.827	226.893	0	195.379	0	646.233
Amortizacija za tekuću 2022	6.533		17.162		11.655	25.784		13.874		75.008
Otpis/ Prodaja			(9.249)			(4.853)				(14.102)
Stanje 31.12.22	97.479		37.101	0	115.482	247.823	0	209.253	0	707.139
Neto sadašnja vrijednost										
31.12.2022	31.014	12.000	1.274.849	175.060	29.019	181.082	28.938	94.854	83.500	1.910.315
31.12.2021	10.147	0	1.192.556	189.000	40.674	163.862	28.938	104.596	36.027	1.765.800

Nematerijalna ulaganja

Na rednom broju 003- Bilansa stanja iskazana je nematerijalna imovina u vrijednosti od **43.014,00€**, a odnosi se na licence, softvere i nematerijalna ulaganja u pripremi. U toku 2022.godine Javno preduzeće je nabavilo nematerijalna ulaganja nabavne vrijednosti 27.400,00€.

Zemljište

u vrijednosti od 175.060,00€ odnosi se na zemljište površine 491m² upisano u (List nepokretnosti br.2460 Uprava za nekretnine Budva).

Građevinski objekti

JPMD ima u vlasništvu objekat – dio zgrade u privredi. Ukupna vrijednost je (sadašnja) iznosi 1.274.849,00 €.

(List nepokretnosti br.2460 Uprava za nekretnine Budva)

Javno preduzeće pored postojećih 622m² kupilo je u 2019.g. od preduzeća JP "Regionalni vodovod Crnogorsko primorje" poslovni prostor površine 63 m² u vrijednosti 146.000,00€ (ugovor br.0201-4020/8 od 24.12.2019.godine i odluka UO br.0202-4022/4 od 3.12.2019.godina).

Posljednja nezavisna procjena od strane nezavisnogprocjenitelja izvršena je 01.10.2022. godine za zemljište i za građevinske objekte. Zemljište u obimu prava 491m² procijenjeno je na iznos od 356,54EUR-a/m² i ukupnu vrijednost od 175,059.62 EUR-a.

Procijenjena vrijednost građevinskog objekta – poslovnog prostora iznosi 1,253,393.71EUR-, a pomoćnog objekta 28,527.23EUR-a.

Oprema - kancelarijska oprema, namještaj, kompjuteri, vozila, plovila, dizalice i drugo sadašnje vrijednosti 275.936,00€ (nabavna vrijednost 733.012,00€, a ispravka vrijednosti 457.076,00€)

Povećanja nekretnina, postrojenja i opreme po osnovu nabavki

U toku 2022. godine, Društvo je nabavilo nekretnine, postrojenja i opremu nabavne vrijednosti 76.137,00€.

Smanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme po osnovu prodaje i rashoda:

U 2022. godini, shodno odluci rukovodstva, izvršena je prodaja osnovnih sredstava nabavne vrijednosti 364,00€.

Na osnovu izvještaja br.0301-1571/10-2 i odluke rukovodstva od 31.12.2022.godine, rashodovana su osnovna sredstva nabavne vrijednosti 20.574,00€.

Djela likovne umjetnosti ukupne nabavne vrijednosti 28.938,00€ odnose se na umjetnička djela popisanih po autorima i tehnikama izrade.

Investicione nekretnine - redni broj 012- Bilansa stanja iskazane po sadašnjoj vrijednosti od 29.019,00 €

* Na Milašinićeva plaži u Herceg Novom, postavljena su 2 (dva) montažna privremena objekta-kioska namijenjena za ostvarivanje prihoda korišćenjem uz naknadu, ukupne nabavne vrijednosti 15.000,00€, nabavljena 2010.godine.

* Izgrađena tri privremena objekta ukupne nabavne vrijednosti 129.501,00€:

kafe 1 (31.384,09€), kafe 2(31.384,09€) i restoran (66.733,15€), za ugostiteljsko-trgovinsku djelatnost na lokaciji u zaleđu plaže Žukotrlica u opštini Bar, stavljena u upotrebu u 2014.godini.

Građevinski objekti u pripremi (80.200,00 €)

1. Planom za 2019. godinu bila je predviđena Izgradnja privremenog objekta za potrebe Javnog preduzeća i inspekcijских službi na obali rijeke Bojane u Ulcinju. Od planiranog završeno je idejno rješenje po ug.767/2 od 13.03.2019.g. s „Arhitektonski studio AIM „doo Podgorica – Nalog br.977 od 16.07.2019.g. Račun br.20/2019 od 09.07.2019.g. u iznosu od 1.600,00€ i glavni projekat po ug.767/2 od 13.03.2019.g. – Nalog br.1398 od 22.10.2019.g. Račun br.27/2019 od 02.10.2019.g.

Izveštaj o radu Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore za 2022.godinu

u iznosu od 1.600,00€, a izgradnja samog objekta prenijeta je za 2020. godinu (u vrijednosti 173.500,00€ sa stručnim nadzorom).

U toku 2020.godine izvršena je revizija projektne dokumentacije za privremeni objekat za poslovne kancelarije Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore na Bojani po ug.306/2 od 29.01.2020.g. sa Sedam-ing d.o.o. Podgorica Nalog br.280 od 25.03.2020.g. Račun br.24-03-20 od 25.03.2020.g. u iznosu od 1.000,00€.

2. JPMD CG je potpisalo partnerski sporazum broj: 0201-173/10 od 26.11.2020.godine sa JP Park Prirode Hutovo Blato iz BiH i partnerom iz Hrvatske, "Makarski komunalac" d.o.o. koji se stara o Biokovskim botaničkim vrtom "Kotišina" (dio Parka prirode Biokovo), a kojim je počela realizacija EU IPA INTERREG projekta ePATH "Endemic pathways -Endemske staze". Sa dobavljačem Dema d.o.o. Kotor zaključen je ugovor br.0401-2612/11 od 26.10.2022.g. za izgradnju montažnog objekta u posebnom rezervatu prirode Tivatska solila. Dana 25.11.2022.g. uplaćen je avans u iznosu od 48.000,00eura. I privremena situacija ispostavljena je dana 23.12.2022.godine na iznos od 76.000,00. Potvrdom za oslobađanje od plaćanja PDV-a br.05/5-908/22-2217/2 izdatoj dana 17.11.2022.godine od strane Ministarstva evropskih poslova u vrijednost I privremene situacije nije uračunat PDV.

Oprema u pripremi (3.300,00€)

Završen je glavni projekt rekonstrukcije napajanja električnom energijom objekta poslovne zgrade u iznosu 3.300,00€.

Značajno je napomenuti vezano za nabavku osnovnih sredstava da se realizacija Planom predviđenih ulaganja u 2022.godini, zbog dugog postupka Javnih nabavki prenosi u 2023.godinu u iznosu od 56.500,00€, kao i da je iznos zaključenih ugovora koji nijesu realizovani do kraja 2022., već se realizacija prenosi u 2023. godinu 178.546,94€.

Sredstva su obezbijedena na tekućem računu Javnog preduzeća.

Dugoročni finansijski plasmani i dugoročna potraživanja - redni broj 016- Bilansa stanja:

Dugoročna finansijska ulaganja (dati krediti i hartije od vrijednosti)- redni broj 022

Bilansa stanja (66.886,00€)

U tabeli su dati podaci za tekuću i prethodne dvije godine:

Opis	Tekuća 2022.god u €	Prethodna 2021.god.u €	Index
Odobreni dugoročni stambeni krediti zaposlenima	66.886	74.115	90,25
Ukupno:	66.886	74.115	90,25

Dugoročna potraživanja odnose se na potraživanja od zaposlenih po osnovu stambenih kredita. Krediti odobreni u prethodnim godinama redovno se izmiruju obustavom od neto zarada.

2.OBRTNA SREDSTVA – redni broj 025 – Bilansa stanja 9.412.651,00€

Dati avansi - redni broj 030 Bilansa stanja:

Opis	Tekuća 2022.god u €	Prethodna 2021.god. u €	Index
Unaprijed plaćeni troškovi	333.687	204.384	163,26
Ukupno :	333.687	204.384	163,26

Na ovoj poziciji iskazani su plaćeni avansi dobavljačima.

Plaćeni avansi se odnose na sledeće:

1. Ministarstvo održivog razvoja i turizma Crne Gore Sporazum br.0201-1931/22 (izrada idejnog arhitektonskog rješenja uređenja šetališne zone od restorana „O sole mio“ do Rafailovića (tzv. „Plavi kamen“) izvod HB/214 07.11.2019 100.000,00
2. Erlang d.o.o. Podgorica N/223 - 31.12.2022.g.-avans po ug.0204-333/4 od 22.02.2022.g. (20%) za izvođenje radova na parternom uređenju Velike skele, Opština Ulcinj izvod HB/46 10.03.2022.g. 161.989,59
3. Hiperling d.o.o. Podgorica N/223 -31.12.2022.g.-avans po ug.0204-333/44 od 19.09.2022.g. (20%) za izvođenje radova na završnim – kamenorezačkim radovima na uređenju pristaništa/Velike skele, Opština Ulcinj izvod HB/201 18.10.2022.g. 22.373,29
4. Dema d.o.o. Kotor N/223 – 31.12.2022.g.-avans po ug.0401-2612/11 od 26.10.2022.g. za izgradnju montažnog objekta u posebnom rezervatu prirode Tivatska solila izvod HB/227 od 25.11.2022.g. 48.000,00
5. Jugopetrol AD Podgorica N/223 -31.12.22.g.-uplate za gorivo po ug.2905/2 koji će se potrošiti u januaru i februaru 2023.g.) 1.324,33

Kratkoročna potraživanja- redni broj 031 Bilansa stanja:

Ukupna potraživanja od kupaca i ostalih kratkoročnih potraživanja iskazana su u Bilansu stanja na dan 31.12.2022. god. u iznosu od **65.910,00€**

Opis	Tekuća 2022.god u €	Prethodna 2021.god u €	Index
A)Kupci u zemlji (neto)	33.723	11.536	292,33
Potraživanja od kupaca	27.499	1.984	1.386,04
Sumnjiva i sporna potraživanja (utužena)	333.286	340.826	97,79
Ukupno bruto kupci	360.785	342.810	105,24
*Ispravka potraživanja	(327.062)	(331.274)	98,73
B)Ostala potraživanja:	32.187	37.963	84,78
Potraživanja od zaposlenih (akontacija za sl.put i dr)	24	64	37,50
Potraživanja za zarade koje se refundiraju – porodiljno i bolovanje preko 60 dana	8.929	14.666	60,88
Potraživanja od Atlas banke u stečaju	23.234	23.233	100,00
Ukupno potraživanja :	65.910	49.499	133,15

A) **Neutužena potraživanja od kupaca na dan 31.12.2022. iznosila su 27.499,00€.

**Od ukupno utuženih potraživanja (333.285,66€) 48,16% ili 160.508,42€ odnosi se na utužena potraživanja od preduzeća „Vektra Boka u stečaju“ ad, H. Novi, prijavljeno u stečajnu masu i priznato Rješenjem stečajnog upravnika br.323/11 od 15.09.15.g, dok se na utužena potraživanja od preduzeća „Pomorski saobraćaj“ odnosi 35,31% ili 117.694,88€.

Takođe, značajan udio (8,27%) u utuženim potraživanjima u iznosu 27.546,72€, čini dug korisnika objekata na Bojani.

**Shodno usvojenim Računovodstvenim politikama (Odluka UO-0203-2283/6 od 28.07.2020.g.) član 46.potraživanja su indirektno otpisana u momentu utuženja u 100% procentu i prenesena na sumnjiva i sporna potraživanja.

B) U okviru ostalih potraživanja su:

** Potraživanja od Atlas banke u stečaju u iznosu od **23.234,00€**

Stečajni odbor Atlas banke AD u stečaju izdao je Rješenje br.0201-1850/12 od 28.06.2019.godine kojim je priznato potraživanje Javnog preduzeća u iznosu od 23.233,56€.

** Potraživanja za zarade koje se refundiraju, odnose se na potraživanje od republičkog fonda zdravstva za bolovanja preko 60 dana u iznosu od **6.759,00€** i potraživanja od Centra za socijalni rad za porodiljsko bolovanje u iznosu od **2.170,00€**.

Gotovina na računima i u blagajni na dan 31.12.2022. redni broj 043 Bilansa stanja:

Gotovina na poslovnim računima	Tekuća 2022.god u €	Prethodna 2021.god. u €	Index
1. Addiko bank.ad, Podgorica	69.335	38.949	178,01
2. CKB AD Podgorica	1.120.783	1.120.783	100,00
3. NLB banka AD Podgorica	1.031.501	1.031.551	99,99
4. Prva banka Crne Gore AD Nikšić	0	693	-
5. Hipotekarna banka AD Podgorica	4.714.558	2.672.524	176,41
6. Zapad banka AD Podgorica	1.988.303	1.000.000	198,83
Ukupno žiro račun	8.924.480	5.864.500	152,18
Devizni račun za međun.projekat „ePath“ (kod Adiko banke)	13.113	42.389	30,93
Devizni račun Adiko bank	73.903	46.795	157,93
Deponovana novčana sredstva(business elektron kartica)	1.557	1.158	134,46
Devizni račun (Međunarodni projekat „Porto di mare“)	-	-	-
Devizni račun Međunarodni projekat „Welcome“	-	-	-
Ukupno gotovina :	9.013.053	5.954.842	151,36

(Usaglašeno sa prvim izvodima iz 2023.godine)

3.AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA - redni broj 045 Bilansa stanja

Opis	Tekuća 2022.god u €	Prethodna 2021.god u €	Index
AVR-primljen PDV u avansima od kupaca	22.370	16.920	132,21
Ukupno :	22.370	16.920	132,21

Plaćen PDV vezano za uplate korisnika morskog dobra po osnovu naknade evidentirane na avansima.

4.KAPITAL - redni broj 101 - Bilansa stanja:

Struktura kapitala	Tekuća 2022.god u €	Prethodna 2021.god. u €	Index
Osnovni kapital	2.251.972	2.251.972	100,00
Revalorizacione rezerve	478.332	416.791	114,76
Zakonske rezerve	7.806	7.806	100,00
Neraspoređena dobit prethodni period	4.418.078	4.705.763	93,89
Neraspoređena dobit tekuće godine (2022)	2.616.946	29.030	9.014,63
Ukupna dobit	7.035.024	4.734.793	148,58
Ukupno :	9.773.134	7.411.362	131,87

Izvršena je procjena osnivačkog kapitala na dan 31.12.2019.godine od strane A&C Company d.o.o. Herceg Novi kako bi se usaglasili knjigovodstveni podaci sa CRPS-om, po izvještaju br.0202-736/10 od 17.03.2020. godine u odnosu na početno stanje (**2.276.207,00€**) kapital je smanjen po procjeni za **24.235,00€** i na dan 31.12.2019.godine iznosi **2.251.972,00€**. Zadužena je stručna služba Javnog preduzeća da pokrene postupak upisa osnovnog kapitala u CRPS. Do kraja

Izveštaj o radu Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore za 2022.godinu

2021. godine ostaje neusaglašenost vrijednosti upisanog kapitala u CRPS-u i proknjižene vrijednosti kapitala zasnovane na vjerodostojnim dokumentima - odlukama.

Revalorizacione rezerve odnose se na nepokretnosti (poslovna zgrada i zemljište) evidentirane u KO Budva na katastarskoj parceli broj.1577. Posljednja nezavisna procjena od strane nezavisnog procjenitelja izvršena je 01.10.2022. godine za zemljište i za građevinske objekte. Zemljište u obimu prava 491m2 procijenjeno je na iznos od 356,54EUR-a/m2 i ukupnu vrijednost od 175,059.62 EUR-a. Procijenjena vrijednost građevinskog objekta – poslovnog prostora iznosi 1,253,393.71EUR-, a pomoćnog objekta 28,527.23EUR-a. Po izvještaju br.0204-61/121-3 i u odnosu na početno stanje **416.791,00€** revalorizacione rezerve su povećane za **61.541,00€** i na dan 31.12.2022.godine iznose **478.332,00€**.

Zakonske rezerve (po ranije važećim propisima) prenose se po bilansu iz 2005. godine i ranije u iznosu od **7.806,00€**.

Neraspoređena dobit tekuće godine u **iznosu 2.616.946,00€** odnosi se na ostvarenu dobit u 2022.god.

Kumulirana neraspoređena dobit iznosi **7.035.024,00€**.

Planom korišćenja sredstava za 2022.godinu prenesene su neugovorene planom predviđene aktivnosti i usluge u 2022.godini u iznosu 4.391.434,00€, za koje se pripremaju postupci javnih nabavki i čija se realizacija očekuje tokom 2023.godine.

Takođe, tokom 2022 i ranije, zaključeni su ugovori u vrijednosti 2.061.575,00€, a nije došlo do realizacije tokom 2022.godine, a slijedi u narednoj 2023.godini.

5.DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE – redni broj 117 Bilansa stanja:

Dugoročne obaveze na dan 31.12.2022.god. - redni broj 122 - Bilansa stanja

Dugoročne obaveze	Tekuća 2022.god u €	Prethodna 2021.god. u €	Index
1)Ostale dugoročne obaveze, neraspoređeni - izdvojeni dio dobiti za rješavanje stambenih pitanja zaposlenih	143.479	136.249	105,31
2)Dugoročne obaveze prema dobavljačima	14.748	18.180	81,12
Ukupno :	158.227	154.429	102,46

1) Sredstva za rješavanje stambenih potreba zaposlenih u Javnom preduzeću čine otplaćene rate po ranije dodijeljenim stambenim kreditima zaposlenima i izdvojena sredstava iz neraspoređene dobiti po Odluci Upravnog odbora broj: 0203-3446/4 od 15.08.2019.g. na koju je Vlada Crne Gore dala saglasnost Zaključkom broj: 07-539 od 20.02.2020.godine.

2) Dugoročne obaveze prema dobavljačima se odnose na 5% zadržanog depozita po Okončanim situacijama za izvršene radove, do isteka garantnog roka od dvije do deset godina. Ovo je ugovoreno pravo investitora JPMD sa izvođačima radova, konkretno depozit se odnosi na šest izvođača radova.

6. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE na dan 31.12.2022.god. - redni broj 125 - Bilansa stanja

Odložene poreske obaveze	Tekuća 2022.god. u €	Prethodna 2021.god. u €	Index
Obračunata poreska obaveza za 2022.g.	67.275	57.469	117,06
Prenesena poreska obaveza po bilansu	57.469	57.457	100,02
Za doknjižiti/isknjižiti --- odloženi poreski rashod	9.806	12	81.716,67
Ukupno:	67.275	57.469	117,06

Odložene poreske obaveze privremene vremenske razlike nastale zbog različitih metoda u obračunu amortizacije u računovodstvene i poreske svrhe.

7. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE na dan 31.12.2022.god. - redni broj 126 - Bilansa stanja

Dugoročni odloženi prihodi i primljene donacije	Tekuća 2022.god. u €	Prethodna 2021.god. u €	Index
Dugoročni odloženi prihodi i primljene donacije	41.767	42.952	97,24
Ukupno:	41.767	42.952	97,24

a) Odloženi prihod 125,00€; donacija Evropske agencije za rekonstrukciju koja finansira Projekat izrade planiranja namjene mora u Boki Kotorskoj „Plan Coast“. Donacija odloženih prihoda se aktivira po godinama srazmjerno obračunu amortizacije. Ostala rezidualna vrijednost za jedan lap top koji je u upotrebi.

b) Odloženi prihod 594,00€; Projekat Shape-Oblikovanje cjelovitog pristupa zaštiti životne sredine Jadrana (između obale i mora), koji je finansiran kroz donatorstvo IPA Jadranski program saradnje. Planirani budžet je bio 175.000.00€, od čega se 148.750,00€ (85%) finansira iz IPA fondova, a 26.250,00€ (15%) iz sredstava Javnog preduzeća.

Projekat završen u februaru 2014.godine. Iz donacije nabavljen je softver, te računarska oprema, koja je ustupljena Javnom preduzeću.

Kako su osnovna sredstva amortizovana, ostala je rezidualna vrijednost kompjuterske opreme u upotrebi koja se prenosi po bilansu iz 2019.g. (inv.br.1047-1054).

c) Odloženi prihod (međunarodni projekat „ePath“) 41.048,00€

JPMDCG je potpisalo partnerski sporazum broj: 0201-173/10 od 26.11.2020.godine sa JP Park Prirode Hutovo Blato iz BiH i partnerom iz Hrvatske, „Makarski komunalac“ d.o.o. koji se stara o Biokovskim botaničkim vrtom „Kotišina“ (dio Parka prirode Biokovo), a kojim je počela realizacija EU IPA INTERREG projekta ePATH „Endemic pathways-Endemske staze“. Javnom preduzeću su izvršene sledeće uplate: 24.12.2020.g. avansna uplata u iznosu od 42.232,93€; 25.03.2022.godine iznos od 804,74e i 17.10.2022.g. 10.943,48€.

8.KRATKOROČNE OBAVEZE I REZERVISANJA na dan 31.12.2022. god - redni broj 127

Bilansa stanja

Struktura kratkoročnih obaveza	Tekuća 2022.god u €	Prethodna 2021.god. u €	Index
128-Kratkoročna rezervisanja	100.000	100.000	100,00
Ministarstvo održivog razvoja i turizma koje je nosilac aktivnosti) Sporazum br.0201-1931/22 od 04.11.2019.godine	100.000	100.000	100,00
129-Kratkoročne obaveze	787.893	206.846	380,91
a) Obaveze za primljene avanse 132	128.888	97.474	132,23
b) Obaveze prema dobavljačima 133	95.193	35.937	264,89
c) Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze 137:	563.813	73.435	767,77
1. Ostale obaveze iz poslovanja 138	57.983	57.983	100,00
2. Ostale kratkoročne obaveze 139	-	-	-
3. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda 140	32.842	14.582	225,22
4. Obaveze po osnovu poreza na dobit	472.987	870	54.366,32
Ukupno :	887.893	306.846	289,36

Kratkoročna rezervisanja su shodno Planu korišćenja sredstava i Sporazuma o zajedničkom finansiranju br.0201-1931/22 od 04.11.2019.godine sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma Crne Gore za realizaciju međunarodnog javnog konkursa za izradu idejnog arhitektonskog rješenja uređenja šetališne zone od restorana „O sole mio“ do Rafailovića (tzv. „Plavi kamen“), izdvojena su i usmjerena sredstva za sprovođenje postupka javnih nabavki i realizacije Ministarstvu održivog razvoja i turizma koje je nosilac aktivnosti, u iznosu od **100.000,00€**.

Obavješteni smo od Službe za uređenje i izgradnju morskog dobra da još uvijek od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma – Glavnog državnog arhitekta (kao nadležnog po Zakonu o planiranju prostora i izgradnji objekata) nije bio raspisan međunarodni javni konkurs za izradu idejnog arhitektonskog rješenja uređenja šetališne zone Budva-Bečići, jer su im za raspisivanje istog nedostajala još neka dokumenta.

Za ista su očekivali da će biti kompletirana do 10.02.2020.godine i tada su očekivali i raspisivanje tendera, međutim zbog pandemije COVID-19 isti nije bio raspisan.

Upravni odbor je donio Odluku br.0203-2701/15 od 18.09.2020.godine da se pristupi sporazumnom raskidu Sporazuma uz zahtjev za povraćaj uplaćenih finansijskih sredstava. Dana 15.10.2020.godine Javno preduzeće je uputilo zahtjev br.0202-171/9 Ministarstvu ukoliko se ne može realizovati Sporazum do kraja 2020. godine da se izvrši povraćaj uplaćenih sredstava. Obavještenje br.0202-75/161 od 23.12.2021.godine da nije raspisan međunarodni konkurs za izradu idejnog arhitektonskog rješenja uređenja šetališne zone od restorana „O sole mio“ do Rafailovića (tzv. „Plavi kamen“) od strane Glavnog državnog arhitekta.

Aktom broj 09-52/242 od 06.09.2021.god nadležnost za raspisivanje Međunarodnog konkursa je, shodno Zakonu, prenesena na službu Glavnog gradskog arhitekta opštine Budva.

Kratkoročne obaveze

a) Obaveze za primljene avanse 128.888,00€

Avansne uplate odnose se na pretplate korisnika za 2023. godinu.

b) Obaveze prema dobavljačima 95.193,00€

Izveštaj o radu Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore za 2022.godinu

Od navedenog iznosa u toku januara 2023.godine je uplaćeno 17.808,35€, dok je za uplatu u toku 2023.godine po osnovu zadržanog depozita 1.430,11€.

c)Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze 563.812,00€

1.Ostale obaveze is poslovanja (57.983,00€)

Na ovom računu evidentirane su obaveze po osnovu naknade morskog dobra koja pripada primorskim opštinama, shodno članu 28. i 76b. Zakona o finansiranju lokalne samouprave.

U 2012.godini 20% prihoda pripadalo je opštinama, a od 1.1.2013.godine taj procenat je povećan na 50%.

Obaveza se formirala po osnovu ispostavljenih faktura korisnicima, a ista se smanjuje uplatom korisnika na račun:820-41114-03-Naknada za korišćenje morskog dobra. Od ukupne uplate korisnika Državni trezor Javnom preduzeću usmjeravao je pripadajući dio naknade(50%) i iznos PDV-a, a opštinama pripadajući dio naknade(50%).

Zakon je bio u primjeni do 15.01.2019.godine, kada je stupio na snagu novi Zakona o finansiranju lokalne samouprave kojim nije predviđeno finansiranje lokalne samouprave po osnovu naknade za korišćenje morskog dobra primorskih opština.

Opština	Konto	Obaveza 31.12.2021
H.Novi	43994-20% obaveze prema opštini iz 2012.g.(utuženi kupci)	6.575,33
	43997-50% obaveze prema opštini (utuženi kupci)	37.904,00
	Ukupno-H.Novi	44.479,33
Kotor	43997-50% obaveze prema opštini (utuženi kupci)	7.669,36
	Ukupno-Kotor	7.669,36
Ulcinj	43997-50% obaveze prema opštini (utuženi kupci)	5.834,59
	Ukupno-Ulcinj	5.834,59
	Ukupno(za sve opštine)	57.983,28

U tabeli iznos 57.983,28€ odnosi se na dug kupaca protiv kojih je pokrenut postupak naplate kod nadležnih sudova.

Znači, evidentno ostaju obaveze prema opštinama sve do okončanja sudskog postupka i naplate potraživanja.

2.Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda 32.842,00€

Poreska obaveza po poreskoj prijavi za 12/2022.g, plaćeno 15.01.2023.g.

Javno preduzeće je u toku 2021. godine uplatilo PDV-a u iznosu od 1.233.061,25€.

3.Obaveze po osnovu poreza na dobit 472.987,00€

Poreska obaveza utvrđena po Prijavi poreza na dobit za 2022.godinu iznosi 472.987,00€.

9.PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA na dan 31.12.2022.god. - redni broj 143 - Bilansa stanja

Pasivna vremenska razgraničenja	Tekuća 2022.god. u €	Prethodna 2021.god. u €	Index
Pasivna vremenska razgraničenja	99.306	92.502	107,36
Ukupno:	99.306	92.502	107,36

a) **Odloženi prihodi**-Evidentirani su ukupni krediti u visini **67.309,00€** isplaćeni radnicima za rješavanje stambenih pitanja. Krediti odobreni u tekućoj i prethodnim godinama redovno se izmiruju obustavom od neto zarada zaposlenih.

b) **Pasivna vremenska razgraničenja 31.996,00€**, odnosi se na PDV u datim avansima dobavljačima.

-Avans po ug.0204-333/4 od 22.02.2022.g. (20%) za izvođenje radova na parternom uređenju Velike skele, Opština Ulcinj izvod HB/46 od 10.03.2022.g. iznos od 161.989,59EUR sa uračunatim PDV-om Erlang d.o.o. Podgorica.

-Avans po ug.0204-333/44 od 19.09.2022.g. (20%) za izvođenje radova na završnim – kamenorezačkim radovima na uređenju pristaništa/Velike skele, Opština Ulcinj izvod HB/201 od 18.10.2022.g. iznos od 22.373,29EUR sa uračunatim PDV-om Hiperling d.o.o. Podgorica.

VANBILANSNA EVIDENCIJA (KONTO-8822,88221,88222

Redni br.	Konto	Garancija	Iznos
1	8822	Garancije za garantni rok umjesto zadržanog depozita	88.907,69
2	88221	Garancije za investicione ugovore – zakup plaža	1.102.053,12
3	88222	Garancije za dobro izvršenje ugovora i plaćeni avans	321.125,81
4		UKUPNO	1.512.086,62

III. PLAN I CILJEVI

- Na osnovu člana 8 stav 4 Zakona o morskom dobru (Službeni list Republike Crne Gore", br. 014/92 od 03.04.1992, 059/92 od 22.12.1992, 027/94 od 29.07.1994, Službeni list Crne Gore", br. 051/08 od 22.08.2008, 021/09 od 20.03.2009, 073/10 od 10.12.2010, 040/11 od 08.08.2011), Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore je u obavezi da donosi Plan korišćenja sredstava koji dostavlja Upravnom odboru na usvajanje, a Vladi na saglasnost. Godišnji Plan korišćenja sredstava donosi se na osnovu člana 8 Zakona o morskom dobru i Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl. list CG“, br. 064/17 od 06. 10. 2017. godine, 044/18 od 06. 07. 2018. i 063/18 od 28. 09. 2018. godine). Ukupan prihod Javnog preduzeća za 2023. god. planiran je u visini od 7.800.000 € i sastoji se od: prihoda od poslovnih aktivnosti – naknada za korišćenje morskog dobra - planiran je u visini od 7.700.000€, ostalih prihoda koji obuhvataju kamate na depozit, naplata utuženih potraživanja, otkup tenderske dokumentacije, realizacije bankarskih garancija i sl. planira se u iznosu od 100.000,00€ . Raspored sredstava u Planu korišćenja sredstava za 2023. godinu izvršen je u skladu sa zakonom i opštim aktima Javnog preduzeća, donesenim odlukama, planovima i programima rada, zaključenim ugovorima i drugim aktima, u cilju izvršavanja obaveza i zadataka iz nadležnosti Javnog preduzeća

- Ciljevi koje Javno preduzeće treba da ispuni su:

- zakonitost korišćenja sredstava tj. korišćenje sredstava za namjene utvrđene Zakonom o morskom dobru;
- koordinacija sa primorskim opštinama u postupku definisanja prioriternih ulaganja;
- veći stepen komunalnog održavanja i uređenja zone morskog dobra u saradnji sa primorskim opštinama sa planiranjem više sredstava i iz više različitih izvora za ovu namjenu;
- zaštita, očuvanje i uređenje prirodnih plaža i izgradnja novih kupališta;
- održavanje i unaprjeđenje stanja u zaštićenim prirodnim dobrima u zoni morskog dobra;
- unaprjeđenje zone kroz integralno upravljanje obalom;
- realizacija važnih infrastrukturnih investicija;
- realizacija zakonskih obaveza Javnog preduzeća.

Broj: 0202-2647/1
Budva, 26.05.2023. godine

Obradio:
Nikola Abramović
Koordinator za plan i analizu
Nikola Abramović

JAVNO PREDUZEĆE ZA UPRAVLJANJE
MORSKIM DOBROM CRNE GORE
Direktor, Mladen Mikijelj

Mladen Mikijelj